

37.

မဟာစည်နာယက အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ

ဟောကြားစီရင်ရေးသားအပ်သော

အကျဉ်းအကျယ်နှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်လမ်းပြ

ဥဒ္ဓေသဝိဘင်္ဂသုတ္တန်
တရားတော်



ဤစာအုပ်မှာ သိကောင်းစရာ ဆောင်ပုဒ်များ

- ✦ မြင်သိရာတွင်၊ လိုက်ကြံလျှင်၊ အပြင်ထွက်သည်မည်
မြင်ဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ
- ✦ ကြားသိရာတွင်၊ လိုက်ကြံလျှင်၊ အပြင်ထွက်သည်မည်
ကြားဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ
- ✦ နံသိရာတွင်၊ လိုက်ကြံလျှင်၊ အပြင်ထွက်သည်မည်
နံဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ
- ✦ စားသိရာတွင်၊ လိုက်ကြံလျှင်၊ အပြင်ထွက်သည်မည်
စားဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ
- ✦ ထိသိရာတွင်၊ လိုက်ကြံလျှင်၊ အပြင်ထွက်သည်မည်
ထိဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ
- ✦ ကြံသိရာတွင်၊ လိုက်ကြံလျှင်၊ အပြင်ထွက်သည်မည်
ကြံဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ
- ✦ ပညတ်ကိုခွါ၊ ပရမတ်သာ၊ မှန်စွာရှုရမည်
သဘောသိမှ၊ ဥဒယ၊ ဝယမြင်နိုင်သည်
- ✦ ကျင့်နိုင်ဖို့ရာ၊ ဆင်ခြင်ကာ၊ စားတာသီလမည်
မေတ္တာပွားကာ၊ စားသုံးတာ၊ မှန်စွာသမထမည်
စားသုံးမှုရာ၊ ရှုမှတ်တာ၊ စားတာဝိပဿ်မည်
- ✦ ရှုမှတ်ကောင်းဆဲ၊ သာယာစွဲ၊ အထဲရပ်နေသည်
သာယာပယ်ဖြတ်၊ ပေါ်တိုင်းမှတ်၊ မရပ်တိုးတက်သည်
- ✦ ရုပ်နာမ်ကိုပင်၊ ငါကောင်ထင်၊ စွဲလျှင်ဆာလောင်သည်
ရုပ်နာမ်ပေါ်ဆဲ၊ ရှုမှတ်စွဲ၊ မစွဲမဆာပြီ
- ✦ ဆီခွက်နှင့်သာ၊ ကာယဂတာ၊ မှန်စွာတူပေသည်
ဆီခွက်ကိုယ်ယူ၊ သွားနေသူ၊ ရှုသူတူပေသည်
ပွဲကြည့်သွားလာ၊ လူများမှာ၊ များစွာအာရုံတူပေသည်
သံလျက်ကိုင်ထား၊ လူယောက်ျား၊ စိတ်ကားတူပေသည်
ဆီဖိတ်ကျတာ၊ ကိလေသာ၊ ဖြစ်တာတူပေသည်။
ခေါင်းဖြတ်လိုက်ပြန်၊ အရိယာဉာဏ်၊ အမှန်မဖြစ်တူပေသည်

အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ*ဥဒ္ဒေသပိတကံသုတ္တန်တရားတော်

ဗောဓဉ်နာယက အဋ္ဌမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

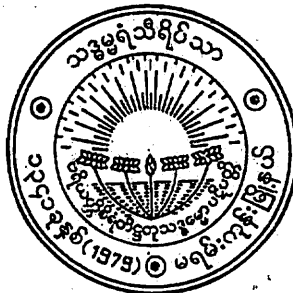
အရှင်တုဏှုလာဘိဝံသ

ဟောကြားစီရင်ရေးသားအပ်သော

အကျဉ်းအကျယ်နှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်လမ်းပြ

ဥဒ္ဓေသဝိဘင်္ဂသုတ္တန်

တရားတော်



သာသနာ

၂၅၄၂

ဧကရာဇာ

၁၃၆၀

ခရစ်

၁၉၉၈

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၄၅/၉၈) (၈)
မျက်နှာပိုးခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၂/၉၈) (၁၁)

ပထမအကြိမ်

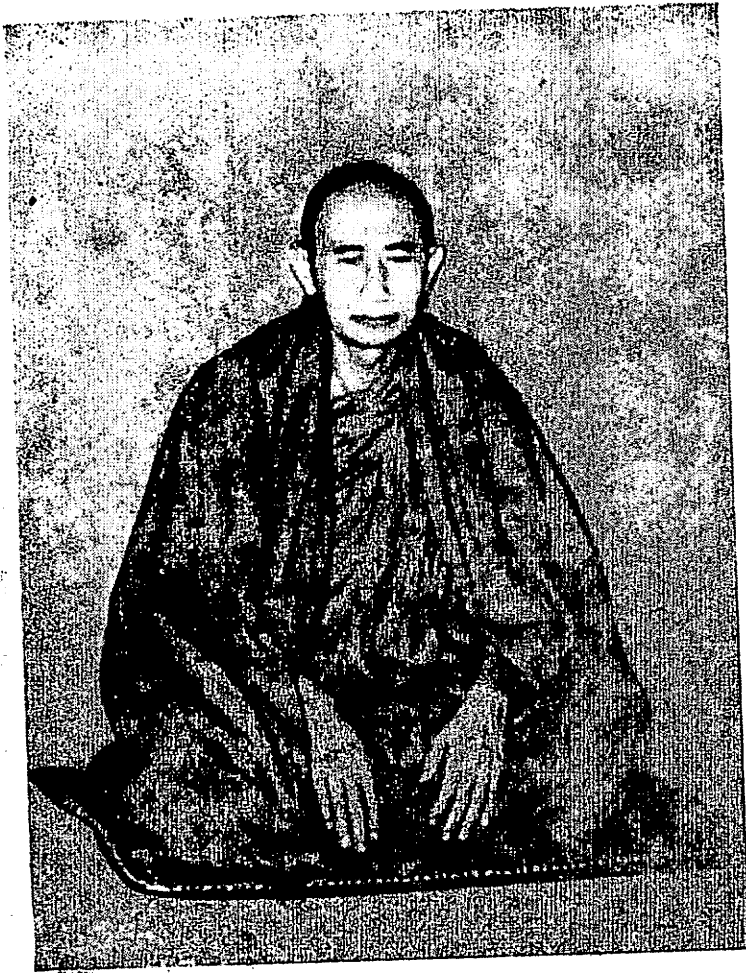
အုပ်ရေ (၃၀၀၀)

၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

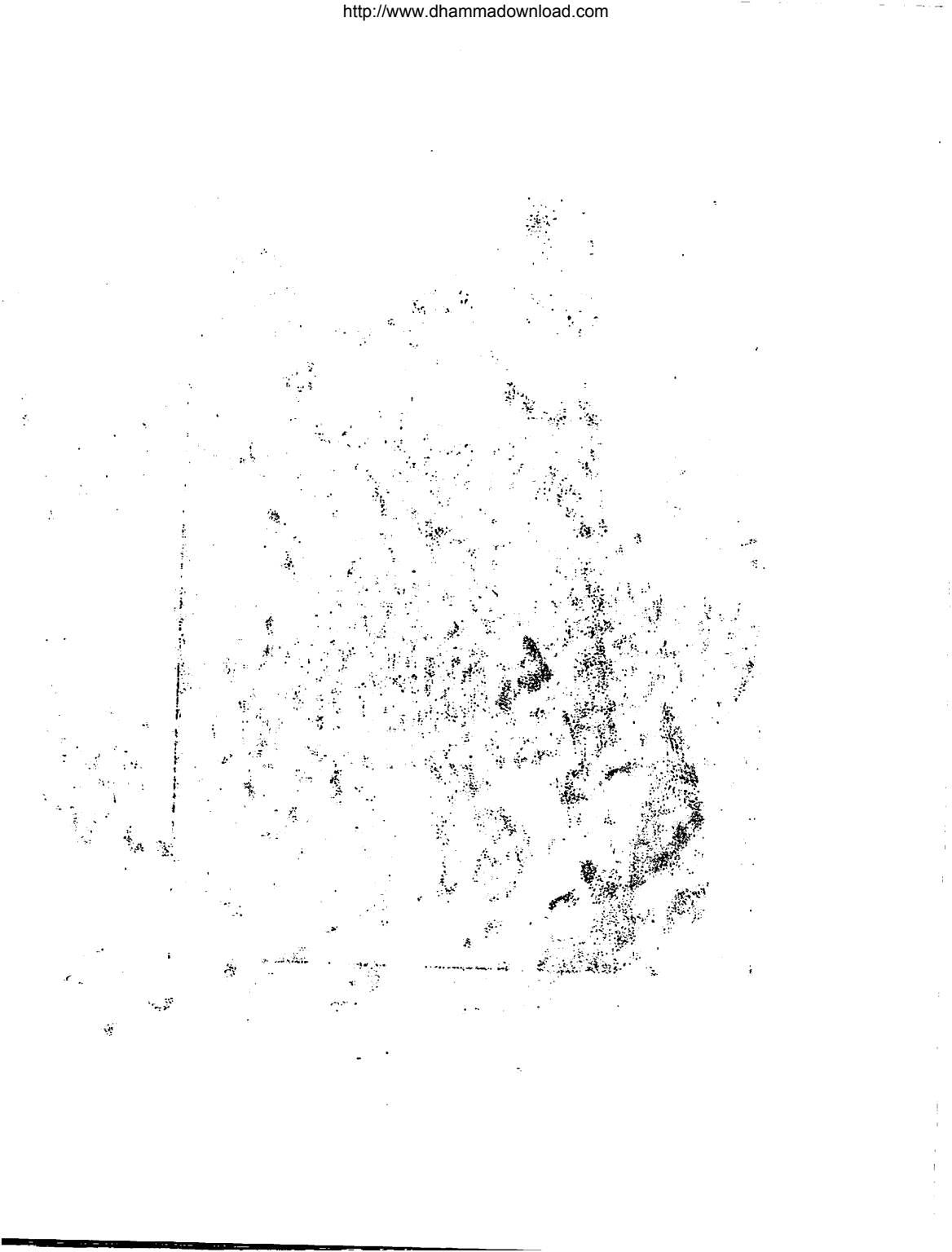
မျက်နှာပိုးရိုက် သီရိနန္ဒာ

တန်ဖိုး - (၁၀၀) ကျပ်

ရန်ကုန်မြို့၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ဇေယျာဓမ္မာလမ်း၊ သဒ္ဓမ္မရုံသီတေ၊
ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီးတင်အောင် (အငြိမ်းစား)၊ [၀၃၃၆၆]က ထုတ်ဝေ၍၊ ရန်ကုန်မြို့၊
၃၃လမ်း၊ အမှတ် ၁၆၉၊ တောက်တောက်ဝင်းပုံနှိပ်တိုက်၊ ဒေါ်ပီရီတီ
[၀၁၈၂၈] က ပုံနှိပ်ပါသည်။



ကျေးဇူးတော်ရှင် သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသောဆရာတော်
ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသ



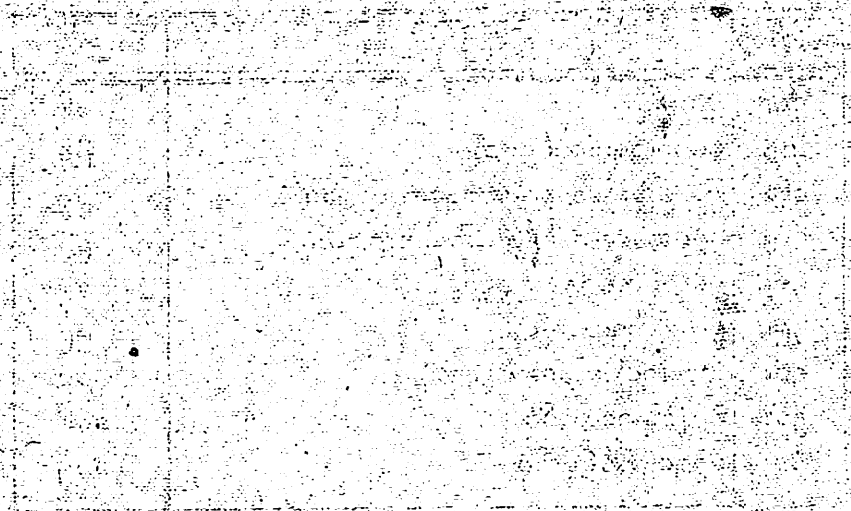
မာဝါကာ

နံပါတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ဥဒ္ဓေသနှင့်ဝိဘင်္ဂ၏အဓိပ္ပါယ်	၁
၂။	မြတ်စွာဘုရားအကျဉ်းဟောကြားတော်မူပုံ	၂
၃။	အကျယ်ဟောကြားပေးပါရန်လျှောက်ထားပုံ	၂
၄။	မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ဆောင်ပုဒ်	၄
၅။	အရှင်မဟာကဇ္ဇာယနအကျယ်ဟောကြားပုံ	၅
၆။	မျက်စိကစိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်ပုံ	၅
၇။	မျက်စိကအပြင်မထွက်အောင်ရှုမှတ်ပုံ	၆
၈။	မြင်ကာမျှမထွေမှာတည်အောင်ရှုမှတ်ပုံ	၈
၉။	သတိပဋ္ဌာန်တရားသုံးပါးပါဝင်ပုံ	၉
၁၀။	မျက်စိကိုအထူးစောင့်ရှောက်၍တရားရသွားပုံသာကေ	၁၂
၁၁။	ရဟန္တာဖြစ်တာနည်းယူစရာ	၁၆
၁၂။	နားမှအပြင်ထွက်ပုံနှင့် အပြင်မထွက်အောင် ရှုမှတ်ပုံ	၁၈
၁၃။	နှာခေါင်းမှအပြင်ထွက်ပုံနှင့်အပြင်မထွက်အောင် ရှုမှတ်ပုံ	၂၂
၁၄။	လျှာမှစိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်ပုံနှင့် အပြင် မထွက်အောင်ရှုမှတ်ပုံ	၂၄
၁၅။	အကျိုးအကြီးဆုံးအလှူ	၂၇
၁၆။	နာမရူပ ဝရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်ပုံ	၂၈
၁၇။	စားဆီမှာရှုမှတ်၍ တရားထူးရပုံ	၃၂
၁၈။	ကိုယ်မှစိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်ပုံနှင့် အပြင် မထွက်အောင်ရှုမှတ်ပုံ	၃၃
၁၉။	ပညတ်နှင့်ပရမတ်ကွဲအောင်ရှုမှတ်ပုံ	၃၅

နံပါတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၀။	နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်သို့ရောက်တဲ့အခါသိပုံ	၄၀
၂၁။	ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ရောက်တော့ အမှတ်စိပ်လို့ရပုံ	၄၀
၂၂။	စားနည်း (၃) မျိုး	၄၄
၂၃။	မတင့်တယ်သည့်ကိုယ်အမူအရာများ၌ရှုမှတ်ပုံ	၄၇
၂၄။	စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်ပုံနှင့် အပြင်မထွက် အောင်ရှုမှတ်ပုံ	၄၉
၂၅။	အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဉာဏ်အမြင်များဖြစ်လာပုံ	၅၁
၂၆။	ဒွါရ (၆) ပါးကိုလိုခြုံအောင်စောင့်ရှောက်ရန်လိုအပ်ပုံ	၅၂
၂၇။	စောင့်ရှောက်ရန်လိုအပ်ပုံသာဓက	၅၄
၂၈။	ဆီတစ်စက်ဖိတ်တာနှင့်အမှတ်တစ်ချက်လွတ်တာတူပုံ	၆၄
၂၉။	အတွင်းမှာရပ်တည်နေပုံ	၇၀
၃၀။	နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်ပုံ	၇၁
၃၁။	ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်ပုံ	၇၂
၃၂။	သမ္မသနဉာဏ်ဖြစ်ပုံ	၇၃
၃၃။	ယောဂီကိုအားပေးရပုံ	၇၄
၃၄။	ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အနုပိုင်း၌ 'စွဲလမ်းပုံ	၇၄
၃၅။	ခုဒ္ဒကပီတိဖြစ်ပုံ	၇၆
၃၆။	ဓဏိကပီတိဖြစ်ပုံ	၇၆
၃၇။	ဩက္ကန္တိကပီတိဖြစ်ပုံ	၇၇
၃၈။	ဥဗ္ဗေဂါပီတိဖြစ်ပုံ	၇၇
၃၉။	ဖရဏာပီတိဖြစ်ပုံ	၇၉
၄၀။	သာယာစွဲလမ်းပြီးအထဲမှာရပ်ပုံ	၈၀
၄၁။	သမထဆရာတော်ကြီးအထဲမှာရပ်နေပုံ	၈၁
၄၂။	ရဟန္တာဓမ္မဒိန္နာက တရားပြပုံ	၈၂
၄၃။	သာယာမှုပယ်ဖြတ်ပုံ	၈၄

နံပါတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၄။	စွဲလမ်းပုံ	၈၆
၄၅။	မစွဲမဆာရအောင်ရှုမှတ်ပုံ	၉၄
၄၆။	ကြံစည်ခိုက်မှာ မစွဲမဆာရအောင် ရှုမှတ်ပုံ	၉၅
၄၇။	မစွဲမဆာရအောင် ကိုယ်ကာယ၌ရှုမှတ်ပုံ	၉၆
၄၈။	ရှုမှတ်မှုတစ်ခုနှင့်ကိစ္စနှစ်ခုပြီးပုံ	၉၉
၄၉။	စွဲလမ်းသာယာမှုဖြစ်ပုံ	၉၉
၅၀။	သာယာမှုပြတ်အောင်ရှုမှတ်ပုံ	၁၀၀
၅၁။	စွဲလျှင်ဆာလောင်ပုံ	၁၀၁
၅၂။	မစွဲရအောင်ရှုမှတ်ပုံ	၁၀၂





နိဒါန်း

ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုသူများနှင့်တကွ အားလုံးသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်သည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ဘဝတိုတိုနှင့် ရောက်လိုကြပေသည်။ ဒါနစသောကောင်းမှုများ ပြုတိုင်းပြုတိုင်း ဘဝတိုတိုနှင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်ရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းပတ္တနာများ ပြုကြပေသည်။

ဖြစ်နိုင်လျှင် ယခုဘဝမှာပင် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မြင်နိုင်သည့် သောတာပန်အဖြစ်မှစ၍ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကာ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ အာရုံပြသောအားဖြင့် ရောက်လိုကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ရောက်လိုကြသောကြောင့် အချိန်ရသမျှ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို ပွားများအားထုတ်လျက် ရှိကြပေသည်။

နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်လိုကြ၍ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကိုယ်ကာယလေ့ကျင့်သည့် နည်းဖြင့်လည်း ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်လို့မရကြပေ၊ နှုတ်ဖြင့် ရွတ်ဆို၍လည်း ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်လို့မရကြပေ၊ စိတ်ဖြင့်သာ ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်လို့ ရကြပေသည်။ စိတ်ဖြင့် အားထုတ်ရသော ဝိပဿနာတရားသည် အလွန်ပင် သိမ်မွေ့နက်နဲ ခက်ခဲလှပေသည်။

မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်တို့သည် တစ်ခါတစ်ရံ အပြင်သို့လည်း ထွက်နေတတ်ကြပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အတွင်းမှာလည်း ရပ်နေတတ်ကြပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ စွဲလမ်းဖွယ်ရာအာရုံတစ်ခုခုကိုလည်း စွဲလမ်းနေတတ်ကြပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ဖြင့်အားထုတ်ရသော ဝိပဿနာအလုပ်သည် ခက်ခဲလှပေသည်။

ဤအခက်အခဲများကို ကျော်လွန်သွားနိုင်သော မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသည့် စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင်မထွက်နိုင်ရအောင်၊ အတွင်းမှာ မရပ်တည်နိုင်ရအောင်၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို မစွဲလမ်းနိုင်ရအောင် ရှုမှတ်ပုံရှုမှတ်နည်း

များကို အကျဉ်းအကျယ်နှင့်တကွ ညွှန်ပြလျက်၊ နိဗ္ဗာန်သို့သွားရာလမ်းကို ဤ ဥဋ္ဌေသ ဝိဘင်္ဂသုတ္တန်တရားတော်က ဖော်ပြပေးလျက်ရှိပေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့် အကျဉ်း + အကျယ်နှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်လမ်းပြ ဥဋ္ဌေသဝိဘင်္ဂ သုတ္တန်တရားတော်ကို ဖတ်ရှုကာ ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ခြင်းဖြင့် အခက်အခဲများစွာကို ကျော်လွန်၍ ဒုက္ခခပင်း လုံးဝကင်းသည့် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ မိမိတို့၏ ပါရမီအားလျော်စွာ ကေနံမုချ ဆိုက်ရောက်ကာ၊ မျက်မှောက်ပြုသွားကြရမည်ဖြစ်ပေသည်။ မျက်မှောက် ပြုသွားနိုင်ကြပါစေ။

ဥပုသ္မိက္ခန္ဓာလာဘိဝံသ
သဒ္ဓမ္မဓုံသီရိပသာဆရာတော်

ဥဒ္ဓေသဝိဘင်္ဂသုတ္တန်တရားတော်

ဒီနေ့ ၁၃၅၁ - ၃၊ ပြာသိုလပြည့်နေ့ဖြစ်တယ်၊ ပြာသိုလပြည့်နေ့မှာ ဟောကြားရမည့် တရားတော်က ဥဒ္ဓေသဝိဘင်္ဂသုတ္တန် ဒေသနာတရားတော် ဖြစ်ပါတယ်။ ဥဒ္ဓေသဆိုတာက အကျဉ်း၊ ဝိဘင်္ဂဆိုတာကအကျယ်၊ ဥဒ္ဓေသ အကျဉ်းကို မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဝိဘင်္ဂအကျယ်ကိုတော့ အရှင်မဟာကစ္ဆာယနမထေရ်က ဟောကြားတော်မူခဲ့ ပါတယ်။ ယခုတရားနာပရိတ်သတ်များ၊ ယောဂီများနှင့်တော့ အလွန်သင့်လျော် တဲ့ တရားတော်ဖြစ်ပါတယ်။ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အလွန်ပင် သင့်လျော်တဲ့ တရားတော်ဖြစ်ပါတယ်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်တယ်ဆိုတာ ကာယဗလ လေ့ကျင့်တဲ့ နည်းနှင့်လည်း ဝိပဿနာဉာဏ်တွေဖြစ်အောင် အားထုတ်လို့ မရကြပေ၊ နှုတ်က အရွတ်အဆိုကောင်းလို့ နှုတ်နှင့် ရွတ်ဆိုပြီးတော့လည်း ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်အောင် အားထုတ်လို့မရကြပေ။ ဝိပဿနာ အားထုတ်တယ်ဆိုတာ ဘာနဲ့ အားထုတ်ရပါသလဲ (စိတ်နဲ့ အားထုတ်ရပါတယ်ဘုရား)။ စိတ်နဲ့ အားထုတ်ရတယ်ဆိုတော့ စိတ်ကို နိုင်နင်းအောင် ဆုံးမဖို့ရာ အလွန်ပင်ခက်ခဲ နက်နဲသိမ်မွေ့တဲ့ အလုပ်ဖြစ်ပေတယ်။

မိမိတို့ရှေ့ကနေပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်စံသွားကြတဲ့ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ရဟန္တာတွေ၊ အာဇာနည်အမျိုးသား၊ အာဇာနည်အမျိုးသမီးများ ကျင့်ကြံ အားထုတ်ကြတဲ့ အကျင့်လမ်းစဉ်ဖြစ်ပေသည်။ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြုလုပ်နိုင်တဲ့ အကျင့်လမ်းစဉ်မဟုတ်ပေ။ အဲဒီစိတ်ကို ထိန်းသိမ်းဖို့ရာ၊ အဲဒီစိတ်ကို ထားတတ်ဖို့ရာ ဤဥဒ္ဓေသ ဝိဘင်္ဂသုတ္တန်တရား ဒေသနာတော်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေတယ်။

“မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းဟောကြားတော်မူပုံ”

တစ်ချိန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတော်တို့ကို ဤဥဒ္ဓေသ ဝိဘင်္ဂသုတ္တန်ဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ချစ်သား ရဟန်းတို့ ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာဖြစ်သည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်ချင်လို့ရှိရင်၊ သင်တို့၏စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အပြင်ကိုလည်း မထွက်စေ ရအောင်၊ အတွင်းမှာလည်း ရပ်တည်၍မနေစေရအောင်၊ တစ်စုံတစ်ခုသော စွဲလမ်းဖွယ်ရာ အာရုံများကိုလည်း မစွဲလမ်းနေစေရအောင်၊ အားထုတ်နိုင်ကြ ရမည်ဟု အကျဉ်း (၃) ချက်မျှ ဟောကြားတော်မူပြီးလျှင် ကျောင်းတော်သို့ ဝင်သွားတော်မူပါသည်။

“အကျယ်ဟောကြားပေးပါရန်လျှောက်ထားပုံ”

ထိုသို့ဝင်သွားတော်မူသည့်အခါ ရဟန်းတော်တို့သည် အကျဉ်းမျှကို နာကြားရာ သိကြရသည်ဖြစ်၍ အကျယ်ဝိတ္ထာရကို နာကြားလို၊ သိလိုကြတဲ့ အတွက်ကြောင့် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ထံ ချဉ်းကပ်ရပါမလဲလို့၊ ဆင်ခြင် ကြည့်ကြသည့်အခါ တိုင်ပင်ကြသည့်အခါ မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းသင်္ခေပ ဟောကြားသော တရားတော်များကို အကျယ်ဝိတ္ထာရ ဖွင့်၍ ဟောကြား တတ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် မြတ်စွာဘုရား ခိုးမွမ်းတော်မူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အရှင်မဟာ ကစ္စာယန မထေရ်ပင် ဖြစ်ပေတယ်ဟု ပြောဆိုကြကာ အရှင်မဟာကစ္စာယန မထေရ်ထံ ချဉ်းကပ်၍ လျှောက်ထားကြပေသည်။

အရှင်မဟာကစ္စာယန မထေရ်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဥဒ္ဓေသဝိဘင်္ဂ သုတ္တန်တရားဒေသနာတော်ကို ဟောကြားသွားပါတယ်၊ မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အပြင်ကိုလည်းမထွက်စေရအောင်၊ အတွင်းမှာလည်း

ရပ်တည်၍ မနေစေရအောင်၊ စွဲလမ်းဖွယ်ရာ အာရုံတစ်ခုခုကိုလည်း မစွဲလမ်း
စေရအောင် ရှုမှတ်ပြီး နေကြရမည်ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်
မူပါသည်ဘုရား။

ဤကဲ့သို့ အကျဉ်းမျက်နှာမိန့်ကြား၍ သိကြရသဖြင့် အကျယ်ဝိတ္ထာရကို
သိလိုကြတဲ့အတွက်ကြောင့် အရှင်မဟာကစ္စာယနအရှင်ဘုရားထံ ယခုလို
လာရောက်ကြရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား - ဟု အရှင်မဟာ ကစ္စာယန
မထေရ်အား လျှောက်ထားသည့်အခါ အရှင်မဟာကစ္စာယနမထေရ်က
ရဟန်းတော်များကို ပြန်လည်၍ လျှောက်ထားသည်မှာ အရှင်ဘုရားတို့သည်
အနှစ်သာရကို ရှာသော ယောက်ျားသည် အနှစ်သာရ ရှိတဲ့သစ်ပင်ကြီးကို
တွေ့သည့်အခါမှာ အမြစ်အရင်းမှာ၊ ပင်စည်လုံးပတ်ကြီးမှာ အနှစ်သာရကို
မရှာပါဘဲ၊ အခက်အပျားများမှာ လိုက်၍ရှာသည့် ယောက်ျားနှင့် တူပါ
သည်ဘုရား။

မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော အမြစ်အရင်းနှင့်တူတဲ့ အနှစ်သာရရှိတဲ့၊
မြတ်စွာဘုရားထံမှာ မလျှောက်ထားပါဘဲ တပည့်တော်ကဲ့သို့ အခက်အပျား
နှင့်တူသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ထံမှာလာ၍ လျှောက်ထားတာတော့ မသင့်တော်ပါဘုရားဟု
ပယ်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ပယ်သောအခါ ရဟန်းတော်များက ပြန်၍
လျှောက်ထားကြတယ်၊ (အရှင်မဟာကစ္စာယန) အရှင်ဘုရား . . . မြတ်စွာ
ဘုရား အကျဉ်းဟောကြားတော်မူသည့် တရားတော်များကို အကျယ်ဝိတ္ထာရချဲ့၍
ဟောတဲ့နေရာမှာ မြတ်စွာဘုရားက အရှင်မဟာကစ္စာယနမထေရ်ကို
နိုးမွမ်းတော် မူပါတယ်ဘုရား၊ ဒါ့ကြောင့် အရှင်ဘုရားနိုးမြှင့်သင့်ပါသည်ဘုရား၊
ဟောကြားသင့်ပါသည်ဘုရားဟု တောင်းပန်လျှောက်ထားကြပေသည်။ ထိုအခါ
အရှင်မဟာကစ္စာယနမထေရ်က အကျယ်ချဲ့၍ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

“မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ဆောင်ပုဒ်”

မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသည့် အကျဉ်းသင်္ခေပတစ်သုတ်လုံး၏ လိုရင်း အကျဉ်းချုပ်အဓိပ္ပာယ်ကို ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက တရားနာပရိတ်သတ်များနှင့် နောင်လာနောက်သားတို့ လွယ်လွယ်နှင့် မှတ်သား နိုင်ရအောင် ဆောင်ပုဒ် စီထားပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ပူဇော်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ တရားတော်ကို ပူဇော်သော အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဆောင်ပုဒ်ကို လိုက်ဆိုကြပါ။

“စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်၊ အပြင်မထွက်၊ အတွင်းဘက်လည်း၊ ရပ်လျက် မတည်၊ စွဲမှီလွတ်ကင်း၊ ဆာလောင်ကင်းအောင်၊ ရှုမှတ်ဆောင်သော် နောက်နောင် ဖြစ်ရေးအိုသေဘေးနှင့်၊ ဝန်လေးစွာလှ၊ ဒုက္ခခပင်း၊ လုံးဝ ကင်းသည်၊ ဝိဘင်ဥဒ္ဓေ မိန့်ခွန်းတည်း။”

မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အပြင်ကိုလည်း မထွက်နေရအောင်၊ အတွင်းမှာလည်း ရပ်တည်၍ မနေရအောင် တစ်စုံတစ်စုသော စွဲလမ်းဖွယ်ရာ အာရုံများကိုလည်း မစွဲလမ်းနေရအောင် ရှုမှတ်ထားနိုင်မည်ဆိုလျှင် ရှိရင် ဒုက္ခခပင်း လုံးဝကင်းသည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားနိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ တရားနာပရိတ်သတ်များ ဒုက္ခခပင်း လုံးဝကင်းသည့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ချင်နေကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုတော့၊ ဤသုတ္တန်တရား ဒေသနာတော်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံ နိုင်ကြမည်ဆိုပါလျှင် တစ်နေ့သောအခါ ဒုက္ခခပင်းလုံးဝကင်းသည့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားကြရမည် ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်ပေတယ်။

“အရှင်မဟာကစ္ဆာယန အကျယ်ဟောကြားပုံ”

စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင်မထွက်တာက ဘယ်လိုမထွက်တာလဲ၊ အပြင် ထွက်တာက ဘယ်လိုထွက်တာလဲ၊ အတွင်းမှာ ရပ်တည်နေတာက ဘယ်လို ရပ်တည်နေတာလဲ၊ အတွင်းမှာမရပ်တာက ဘယ်လိုမရပ်တာလဲ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော စွဲလမ်းဖွယ်ရာအာရုံကို စွဲလမ်းတာက ဘယ်လိုစွဲလမ်းတာလဲ၊ မစွဲလမ်းတာက ဘယ်လို မစွဲလမ်းတာလဲဟူသော အကျယ်ဝိတ္ထာရ သိသင့်သည်များကို အရှင်မဟာကစ္ဆာယန မထေရ်က အကျယ်ဟောကြား တော်မူပါတယ်။

စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင်ထွက်တယ်ဆိုတာကတော့ အာရုံ (၆) ပါးတို့နှင့် တွေ့တိုင်းတွေ့တိုင်း အဲဒီအာရုံ (၆) ပါးကို ကြံစည် စိတ်ကူးတာ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်တာဖြစ်ပေတယ်၊ မျက်စိအကြည်မှာ အဆင်းရူပါရုံ လာတိုက်သည့်အခါ၊ နားအကြည်မှာ အသံသဒ္ဒါရုံ လာတိုက်သည့်အခါ၊ နှာခေါင်းအကြည်မှာ အနံ့ဂန္ဓာရုံလာတိုက်သည့်အခါ၊ လျှာအကြည်မှာ ရသာရုံ လာတိုက်သည့်အခါ၊ တိုယ်အကြည်မှာ အတွေ့ဖောဋ္ဌဗ္ဗအာရုံ လာတိုက် သည့်အခါ၊ မနောအကြည်မှာ သဘောဓမ္မာရုံ လာတိုက်သည့်အခါတို့၌ လာတိုက်သည့် အတိုင်း ကောင်းတဲ့အာရုံကို ကောင်းတဲ့အတိုင်း လိုက်၍ ကြံစည်တယ်၊ မကောင်းသည့် အာရုံကို မကောင်းသည့်အတိုင်း လိုက်၍ ကြံစည်တယ် ဆိုလို့ရှိရင် စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင်ထွက်တာ ဖြစ်ပေတယ်။

“မျက်စိကစိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်ပုံ”

အဲဒီလို အပြင်ထွက်နေလို့ရှိရင်တော့ ဒုက္ခခပင်းလုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာသို့ ရောက်နိုင်ပါ့မလား . . . (မရောက်နိုင်ပါဘုရား)။ မရောက်နိုင် ပေဘူး၊ မျက်စိကစ၍ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်ပုံ၊ ဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မြင်သိရာတွင် လိုက်ကြိုလျှင် အပြင်ထွက်သည်မည်။

ကောင်းတဲ့အဆင်းရူပါရုံ၊ တင့်တယ်တဲ့အဆင်းရူပါရုံများကို မြင်ရသောအခါ တင့်တယ်တဲ့အတိုင်း လိုက်၍ကြံစည်တယ်၊ တင့်တယ်ပါပေတယ်၊ လှပပါပေတယ်စသည်ဖြင့် လိုက်၍ကြံစည်လို့ရှိရင် ဘာဖြစ်သွားပါ့မလဲ . . . လောဘဖြစ်တယ်၊ မတင့်တယ်သည့်အဆင်း ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည့် အဆင်းများကို မြင်ရသောအခါ မတင့်တယ်သည့်အတိုင်းပင် လိုက်၍ ကြံစည်တယ်။ အလွန်မတင့်တယ်တာဘဲ၊ အလွန်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တာပဲ၊ အလွန်မကောင်းတာဘဲ စသည်ဖြင့် လိုက်၍ကြံစည်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဘာဖြစ်နိုင်ပါသလဲ ဒေါသ ဒေါမနဿ ဖြစ်နိုင်တယ်။

ဤကဲ့သို့ လိုက်ကြံစည်လို့ရှိရင် ကောင်းတဲ့အာရုံကို ကြံစည်တဲ့အခါ လောဘ၊ မကောင်းတဲ့အာရုံကို ကြံစည်တဲ့အခါ ဒေါသ - ဒေါမနဿများ ဖြစ်ကြရပေတယ်။ လောဘ၊ ဒေါသ ဒေါမနဿများ ဖြစ်နေလို့ရှိရင် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်နိုင်ပါတော့မလား . . . (မရောက်နိုင်ပါဘူးရား)။ ဒါ့ကြောင့် မြင်သိရာတွင် လိုက်ကြိုလျှင် အပြင်ထွက်တယ်လို့ ဆိုရပါတယ်။ အပြင်ထွက်နေတယ်ဆိုလို့ရှိရင် မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ မရောက်နိုင်တော့ပေ။

“မျက်စိကအပြင်မထွက်အောင်ရှုမှတ်ပုံ”

အပြင်မထွက်အောင် ဘယ်နှယ်များ လုပ်ကြရပါမလဲဆိုတော့ ရှုမှတ်ကြရပါမယ်၊ ရှုမှတ်ပုံဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မြင်ဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ။

မြင်ဆဲ မြင်ခိုက်မှာပင် မြင်တယ် မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်လျှင် အပြင်မထွက်တော့ပေ။ မျက်စိက အဆင်းရူပါရုံကို မြင်ရတဲ့အခါမှာ အလွန်သိမ်မွေ့တဲ့ သုခုမရုပ်များကို ရှုမှတ်ရတာ ဖြစ်သောကြောင့် တော်တော်နှင့် ရှုမှတ်လို့မရကြပေ။

ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ရင့်ကျက်လာသည့်အခါကျမှ ရှုမှတ်လို့ရသွားကြပေသည်။
မြင်တယ်မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် မြင်ရသည့်အဆင်းရှုပါရုံများ တစ်ရပ်ရပ်
ပြောင်းလဲသွားတာ၊ မြင်သိစိတ်လေး တစ်ခုပြီး တစ်ခု ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်
သွားတာများကို သမာဓိဉာဏ်များအားရှိလာသောအခါ ယောဂီများ
ကိုယ်တိုင်ပင် တွေ့သိကြရပေတယ်။

သမာဓိဉာဏ်များ အားရှိပြီး ဉာဏ်သိပ်ထက်မြက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ
ကျတော့ မြင်တယ် မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် မြင်ရတဲ့ အဆင်းရှုပါရုံများ
တစ်ရပ်ရပ် ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာ၊ မြင်သိစိတ်လည်း တစ်ခုပြီးတစ်ခု၊
ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာ၊ မြင်တယ် မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက် သည့်
မှတ်သိစိတ်ပါ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာကို (၃) မျိုးလောက် တွေ့သိ
ကြရပေတယ်။

သမာဓိဉာဏ်တွေ အားရှိလာတဲ့အခါ ကုန်ပျက်သည်များကို မြင်ရ
သောကြောင့် မြင်ရသည့် အဆင်းရှုပါရုံလည်း မမြဲ၊ မြင်သိစိတ်လည်း မမြဲ၊
မှတ်သိစိတ်လည်း မမြဲဟု သိလာကြပေသည်။ မမြဲဘူးဆိုတာ မြန်မာလို
ဖြစ်တယ်၊ ပါဠိလိုကျတော့ အနိစ္စပါလား၊ ကုန်ပျက် တာတွေက လျင်မြန်
အားကြီးတော့ နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ဆင်းရဲပါလား၊ ဆင်းရဲပါလားဆိုတာ
မြန်မာလိုဖြစ်တယ်၊ ပါဠိလိုကျတော့ ဒုက္ခပါလား၊ ဒီလို ကုန်ပျက် နှိပ်စက်နေတဲ့
ဆင်းရဲတွေကို ဘယ်လိုများကာကွယ်လို့ ရပါ့မလဲ၊ ဘယ်လိုမှ ကာကွယ်လို့မရပေ၊
သူ့ သဘောအတိုင်းသူ ကုန်ပျက် နှိပ်စက်နေတာ ဖြစ်ပေတယ်၊ ကိုယ်အစိုးမရ
ပါလား၊ ကိုယ်အစိုးမရပါလားဆိုတာ မြန်မာလိုဖြစ်တယ်၊ ပါဠိလိုကျတော့
အနတ္တပါလား ဟူ၍ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဉာဏ်အမြင်တွေ ပိုင်သွားလို့ရှိရင်
ဒုက္ခခပင်း လုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ မရောက်သွားနိုင်ပေဘူးလား...
(ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်ဘုရား)၊ ဉာဏ်စဉ်တွေ အတော်မြင့်သွားတဲ့အခါမှာ
အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတို့ကို မြင်အောင်ရှုလို့ရသွားကြပါတယ်။

“မြင်ကာမျှမတ္တမှာတည်အောင်ရှုမှတ်ပုံ”

ဉာဏ်စဉ်မမြင်ခင်မှာတော့ မြင်တယ်၊ မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်နိုင်တဲ့ ယောဂီက ခပ်နည်းနည်းပင်ရှိပါတယ်။ ထို့ကြောင့် ဉာဏ်စဉ်နုနေးသေးသည့်အခိုက်မှာ ဘယ်လို ရှုမှတ်ရပါမလဲဆိုရင် မြင်ကာမျှ မတ္တမှာ တည်အောင် မြင်တယ် မြင်တယ်လို့ပင် ရှုမှတ်ကြရပေတယ်။

ဒီဌေ ဒီဌမတ္တံ ဘဝိဿတိဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဒီဌေ - မြင်ရသောအဆင်း ရူပါရုံ၌ ဒီဌမတ္တံ - မြင်ကာမျှဖြစ်သော စိတ်သည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဝါ - ဖြစ်အောင်ရှုရမည်၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဘဂဝါ - မြတ်စွာဘုရားသည် အဝေါစ - ကရုဏာ ရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု ပါဘုရား။

မြင်လျှင် မြင်ကာမျှ မတ္တမှာ တည်အောင် ရှုနိုင်ကြရမည်၊ ရှုမှတ်ခါစမှာတော့ သူလည်း ခက်သေးတာပါပဲ၊ တရားနာပရိတ်သတ်များလောက် သမာဓိဉာဏ်များ ရှိကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာတော့ ရှုနည်း မှတ်နည်း မှန်သွားလို့ရှိရင်၊ မြင်ကာမျှ မတ္တမှာ တည်အောင် ရှုမှတ်လို့ ရသွားကြပါတယ်။ အမြဲတမ်း မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာ အမှတ်သတိရှိနေကြသည့် တရားနာ ပရိသတ်များ ယောဂီများလို မပြတ်မလပ်ရှုမှတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် မြင်လျှင် မြင်ကာမျှ မတ္တမှာ တည်အောင် ရှုမှတ်ဖို့ရာ သိပ်တော့ မခက်လှပေ။

ကြွတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ်လို့ စင်္ကြံလျှောက်၍ အမှတ်ကောင်းနေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ကြွလိုက်သည့်အခါမှာ တစ်ရွေပြီး တစ်ရွေ အပေါ်သို့ ပေါ့ပေါ့ပြီးတက်သွား၊ လှမ်းလိုက်သည့်အခါမှာလည်း တစ်ရွေပြီး တစ်ရွေ ပေါ့ပေါ့ပြီး ရှေ့သို့ ရွေ့ရွေသွားတာ၊ ချလိုက်သည့်အခါမှာလည်း တစ်ရွေပြီးတစ်ရွေ အောက်သို့ လေးလေးပြီး ကျသွားတာများကို မြင်နေသည့်

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ အနီးအနားက လူတစ်ယောက် ဖြတ်သွားတဲ့အခါ လူတစ်ယောက် ဖြတ်သွားတယ်လို့တော့ သိလိုက်ပေတယ်။

ယောဂီအနီးအနားက ဖြတ်သွားတာ ဘယ်သူလဲလို့ မေးကြည့်လို့ရှိရင်၊ ဘယ်သူလဲတော့မသိဘူး၊ လူတစ်ယောက်တော့ ဖြတ်သွားတာပဲ၊ အမျိုးသားလား အမျိုးသမီးလား၊ မကွဲပြားပေ၊ အရပ်က နိမ့်နိမ့်လား၊ မြင့်မြင့်လား၊ အသားက ညိုညိုလား၊ ဖြူဖြူလား မကွဲပြားပေ၊ မြင်လျှင် မြင်ကာမျှ မတ္တမှာ တည်သွားတာ ဖြစ်ပေတယ်၊ အနီးအနားက ဖြတ်သွားသူကို အထူးအာရုံမပြုဘဲ အမှတ်ကိုသာ အာရုံပြုနေတော့ မြင်ကာမျှမတ္တမှာပဲ မတည်သွား ပေဘူးလား (တည်သွားပါတယ်ဘုရား)။

“သတိမဇ္ဇာနိတရားသုံးပါး ပါဝင်ပုံ”

အမှတ်တွေက ကောင်းတော့ မျက်လွှာချပြီး ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ မြင်လျှင် မြင်ကာမျှမတ္တမှာ တည်ဖို့ရာ မခဲယဉ်းလှပေ၊ မြင်တယ် မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်တဲ့နေရာမှာလည်း သုံးဆင့် အခြေခံထားပြီး ရှုမှတ်မယ် ဆိုလို့ရှိရင် ပိုပြီးမြင်ကာမျှမတ္တမှာ တည်သွားနိုင်ပါတယ်၊ ခန္ဓာကိုယ်တွင် အမှတ်သတိရှိနေတဲ့ အခိုက်အတန့်မှာ မြင်စရာကြည့်စရာ တစ်ခုခုကို ကြည့်ရတော့မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ရှေးဦးစွာ ကြည့်ချင်သည့်စိတ်တွေ ထင်ရှား နေတတ်ပါတယ်၊ အထူးသတိထားရင် မထင်ရှားပေဘူးလား . . . (ထင်ရှားပါတယ်ဘုရား)။ ထင်ရှားလို့ရှိရင် ကြည့်ချင်တယ် ကြည့်ချင်တယ်ဟု ရှုမှတ်လို့ မရပါဘူးလား . . . (ရှုမှတ်လို့ ရပါတယ်ဘုရား)။

နောက်ပြီးမှကြည့်တဲ့ မျက်လုံးအမူအရာများ ဖြစ်လာသည့်အပေါ် မျက်ခွံက အပေါ်သို့တက်၊ အောက်မျက်ခွံက အောက်သို့ကျ၊ အတွင်းက မျက်လုံးအားယူနေတာကို ကြည့်တယ် ကြည့်တယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပါတယ်၊ ထို့နောက် မြင်လာတဲ့အခါကျမှ မြင်တယ်မြင်တယ်ဟု မြင်ကာမျှ မတ္တမှာ တည်အောင် ကြည့်ကြရပေတယ်။

မြင်တယ် မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်တဲ့အခါမှာ ဘယ်နှစ်ချက် ရှုမှတ်ကြရပါသလဲ . . . (သုံးချက်ရှုမှတ်ကြရပါတယ်)။ ကြည့်ချင်တယ်၊ ကြည့်ချင်တယ်၊ ကြည့်တယ် ကြည့်တယ်၊ မြင်တယ် မြင်တယ်ဟု သုံးချက်ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ တရားနာပရိတ်သတ်များ၊ ယောဂီများလောက် သမာဓိဉာဏ်အခြေခံရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ယခုပြောခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ကြည့်ချင်တဲ့စိတ်က စ၍ ရှုမှတ်လို့ရနိုင်ကြပါတယ်။ ရှုမှတ်လို့ရလာတဲ့အခါ အတော်ပင် နေရာကျသွားပြီ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ကြည့်ချင်တယ် ကြည့်ချင်တယ်လို့ ရှုမှတ်ရတာက စိတ်ကို ရှုမှတ်ရတဲ့ အတွက်ကြောင့် ဘာသတိပဋ္ဌာန်များ ဖြစ်ပါသလဲ . . . (စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)။ ကြည့်တယ် ကြည့်တယ်လို့ ရှုမှတ်တာက မျက်လုံးအိမ် အသားစိုက် ကိုယ်ကာယကို ရှုမှတ်ရတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘယ်သတိပဋ္ဌာန် ဖြစ်ပါသလဲ . . . (ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)။ မြင်တယ် မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ် ရတဲ့အခါကျတော့ မြင်ကာမျှ မတ္တသဘောတရားမှာ တည်အောင် ရှုမှတ်ရတဲ့ အတွက်ကြောင့် ဘယ်သတိပဋ္ဌာန် ဖြစ်ပါသလဲ . . . (ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)။

သတိပဋ္ဌာန်တရား ၃ ပါး ပါဝင်ပြီး ကုသိုလ်တရားတွေ ရရှိသွားပါတယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်လည်း အသင့်အတင့် ဖြစ်သွားပါတယ်။ မျက်စိက အဲဒီလောက် ရှုမှတ်လို့ ရသွားပြီဆိုရင် ဝိပဿနာရှုတဲ့အခါမှာ အထောက်အကူအများကြီး ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ မျက်စိကို ထားတတ်ဖို့ရာ အဓိကအချက်တစ်ခုဖြစ်တယ်။ မျက်စိကို မျက်လွှာချတတ်ပြီ၊ အမှတ်သတိကပ်ထားတတ်ပြီ ဆိုရင်တော့ ယောဂီအတွက် မကြာခင် ဝိပဿနာဉာဏ်များ တိုးတက်သွားနိုင်ပါတယ်။

တရားအားထုတ်နေတဲ့အခိုက်မှာ မျက်စိကို ထားတတ်ဖို့ရာ မြင်လျှင် မြင်ကာမျှ မတ္တမှာ တည်အောင်ကြည့်တတ်ဖို့ရာ အဓိကအချက်တစ်ခုဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို မျက်စိကို ထားတတ်ပြီဆိုလို့ရင် ယောဂီအတွက် အမှတ်တွေဆက်လို့ မိမိအလိုရှိအပ်၊ တောင့်တအပ်သည့် ဉာဏ်စဉ်တွေ၊ တရားထူး တရားမြတ် တွေကို မကြာမီ ရရှိသွားနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပေတယ်။

ဤကဲ့သို့မဟုတ်ပါဘဲ မျက်စိကို မထားတတ်၍ ပကတိသော မျက်စိ အတိုင်းပဲ ကြည့်နေမယ်ဆိုပါလျှင် ယောဂီအတွက် အတော်ကို ပင်ပန်း နေတတ်ပါတယ်။ အမှတ်တွေက ကျတော့၊ အမှတ်တွေ မဆက်တော့ ကိုယ်အလိုရှိသည့်အတိုင်း တရားတွေ မတွေ့၊ တရားတွေ မထူးခြားတော့ စိတ်ဓာတ်တွေလည်း ကျသွားတတ်ပါတယ်။ တရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ မျက်စိကို စောင့်ရှောက်တတ်ဖို့ သိပ်အရေးကြီးတာပါပဲ။ ဒါ့ကြောင့် ရှေးရှေးက ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာတော်ကြီးများက မျက်စိကို ထားတတ်ဖို့ သြဝါဒပေးကြပါတယ်။

မျက်စိကိုထားတတ်ဖို့ရာ အရှင်မဟာ ကစ္စာယန မထေရ်က စက္ခုမာဿ၊ ယထာ အန္ဓော ဟု မိန့်ကြားပါတယ်။

စက္ခုမာ - မျက်စိအမြင် ကောင်းသောသူ ဖြစ်စေကာမူ အန္ဓောယထာ ကန်းနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ အဿ - ဖြစ်ရာ၏ဟု မိန့်ကြားပါတယ်။

တရားအားထုတ်ကြသည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် မျက်စိက မရှုမှတ်နိုင်သေးခင် မိမိ၏ မျက်စိအကြည်ဟာ ဘယ်လိုပင် ကောင်းငြား သော်လည်း ကန်းနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လို ကျင့်ရမည်၊ ကန်းနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လို နေရမည်၊ ဒီတော့မှ သမာဓိဖြစ်လာနိုင်တယ်၊ သမာဓိဖြစ်မှ ဝိပဿနာဉာဏ်လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ရှေးဦးစွာ သမာဓိဖြစ်ဖို့ရာ မျက်စိကပင် အဓိကဖြစ်ပေတယ်၊ ထိုင်မှတ်သည့်အချိန်မှာတော့ မျက်စိကို မှိတ်ထား၍ ပြောဖွယ်ရာ မရှိပေ၊ ထသွားတာနှင့် မျက်စိကို မထိန်းထားရပါဘူးလား . . . (ထိန်းထားရပါတယ် ဘုရား)၊ ထိန်းထားရပေတယ်။

“မျက်စိကိုအထူးစောင့်ရှောက်၍ တရားရသွားသောကော”

အဲဒီလို မျက်စိ-စက္ခုန္ဓေကို ချတတ်လို့ တရားထူးတရားမြတ်တွေ ရသွားတဲ့ သာကေတွေ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတွေမှာ တော်တော်များများပင် ဖွင့်ပြထားလျက် ရှိပါသည်။ အထင်ရှားဆုံးကတော့ တရားနာပရိတ်သတ်ဟောင်း များနှင့် ယောဂီဟောင်းများ မကြာခဏနာကြားဖူးကြသည့် သာကေပါပဲ။

တစ်ချိန်သောအခါ မထေရ်ကြီး တစ်ပါးသည် ကုရုဏ္ဏကလို့ ခေါ်သည့် လှိုဏ်ဂူကြီးတစ်ခုထဲမှာ တရားအားထုတ်နေတယ်။ သူ့ရဲ့ဘွဲ့တော်က စိတ္တဂုတ္တမထေရ်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလှိုဏ်ဂူကြီးရဲ့နံရံမှာ ဝိပဿီစသော ဘုရား ခုနစ်ဆူတို့၏ ပန်းချီဆေးရေး ကားများကိုလည်း တစ်ခါမျှ မော်၍ မကြည့်ဘူးပေ။ လှိုဏ်ဂူဝမှာရှိနေတဲ့ ကံ့ကော်ပင်ကြီးကိုလည်း တစ်ခါမျှ မော်၍ မကြည့်ဘူးပေ။ စက္ခုန္ဓေကို အမြဲချထားပေသည်။ မျက်စိကို အထူးလုံခြုံအောင် စောင့်စည်းပြီး တရားအားထုတ်နေပေသည်။

ဘယ်လောက်ကြာသွားပြီလဲဆိုတော့ သက်တော်က (၈၀)၊ ဝါတော်က (၆၀) ရှိသွားပြီဖြစ်တယ်။ မျက်စိ - စက္ခုန္ဓေကို အထူးပဲစောင့်ရှောက်၍ တရားအားထုတ်နေတယ်လို့ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်သည့် မင်းကြီး ကြားသွားသော အခါ၊ မထေရ်ကြီးကို ဖူးမြင်ချင်၍ မှူးကြီး မတ်ရာတွေကို ပင့်ခိုင်းတယ်။ မင်းကြီးက ဖူးမြင်ချင်လို့ နန်းတော်သို့ ကြွဖို့ရာ လာပင့်သောအခါ သာသနာရေး အတွက်၊ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ မပါသောကြောင့် ဆရာတော်ကြီးသည် နန်းတော်သို့ မကြွပေ။ သူ့ရဲ့ အမှတ်တွေပျက်သွားမှာ စိုးလို့ ကြွပါရဲ့လား... (မကြွပါဘုရား)။ ယောဂီများလည်း နည်းမယူရပါဘူးလား... (ယူရပါတယ် ဘုရား)။

ဘယ်နှစ်ကြိမ်ပင့်ပါသလဲဆိုရင် ၃ - ကြိမ်ပင့်ပါတယ်။ ၃ ကြိမ်တိုင်တိုင် ပင့်ပါသော်လည်း မထေရ်ကြီး နန်းတော်သို့ မကြွပေ။ မင်းကြီးကပင့်တာ

တောင်မှ မကြွပေ။ သူ၏သမာဓိကိုဤမျှလောက် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်
နေပါသည်။ သူ၏ စက္ခုန္ဓကို ဤကဲ့သို့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ထားပေသည်။

မင်းကြီးကလည်း ဥပါယ်တံမျှ၍ လိမ္မာသည့် မင်းကြီးဖြစ်သည့်
အားလျော်စွာ မထေရ်ကြီးကို နန်းတော်အတွင်းသို့ ကြွအောင် ပင့်မည်ဟု
ကြံစည်ကာ နန်းတော်အနီးမှာရှိသည့် မဟာဂါမရွာ၌ နို့စို့ကလေးငယ်တွေရှိတဲ့
အမျိုးသမီးများကို မောင်းခတ်၍ခေါ်ပြီးလျှင် ရောက်လာကြသောအခါ ရင်လွမ်း
သဘက်ကို ရင်မှာပတ်စေပြီး ချိတ်ပိတ်ကာ မင်းတံဆိပ်နှိပ်ထားလေ၏။
မဟာဂါမရွာသို့ စိတ္တဂုတ္တမထေရ် မကြွမလာချင်း၊ ဒီရင်လွမ်းသဘက်ကို မဖွင့်ရ၊
ကလေးတွေကို နို့မတိုက်ရဟု မင်းကြီးက အမိန့်ထုတ်ထားလိုက်ပါတယ်။

အဲဒီအမိန့် မထေရ်ကြီးထံ အဆင့်ဆင့် ကြားသွားသည့်အခါ
မထေရ်ကြီးသည် ကလေးတွေကို သနားတာနှင့် မဟာဂါမရွာသို့ ကြွလာခဲ့
ပေသည်။ မဟာဂါမသို့ ရောက်လာသောအခါ မင်းကြီးက နန်းတော်သို့
တစ်ဆင့်ပင့်ပါသည်။ နန်းတော်အနီးအပါးရွာသို့ရောက်လာသောအခါ
နန်းတော်သို့ပင့်ရာတွင် မကြွလိုမတော်သဖြင့် နန်းတော်သို့ကြွတော် မူပါတယ်။
မဟာဂါမက နောက်လိုက်သံဃာများနှင့်အတူ ကြွတော်မူပါတယ်။
ဆွမ်းတုဉ်းပေးပြီး အနုမောဒနာတရား ဟောကြားပြီးသောအခါ မဟာဂါမသို့
ပြန်ကြွပါတယ်။

ပြန်ကြွတဲ့အခါ အလွန်အလေးဂရုပြုအပ်သည့် မထေရ်ကြီးဖြစ်တဲ့
အတွက်ကြောင့် မင်းကြီးရော၊ မင်းကြီး၏ပရိသတ်တွေရော၊ မိဖုရားကြီးရော၊
မိဖုရားကြီး၏ ပရိသတ်တွေရော၊ နန်းတော်ရင်ပြင် သင့်တော်ရာ အရပ်
တိုင်အောင် လိုက်၍ပို့ပေးကြတယ်။ ပို့ပြီးတဲ့အခါ နန်းတော်သို့ ပြန်ကြွတော့မည်
ဆိုတော့ မင်းကြီးက ဆရာတော်ကြီး ရှေ့မှောက်သို့ သွား၍ကန်တော့ပေသည်။
ဤကဲ့သို့ ကန်တော့ရာ၌ မင်းကြီးကျန်းမာပါစေ၊ မင်းကြီးချမ်းသာပါစေဟု
ဆုပေးတော်မူပါသည်။ မင်းကြီးကန်တော့ပြီး၍ ပြန်ထွက်လာသောအခါ

မိဖုရားကြီးက ဝင်၍ ကန်တော့ပြန်ပါသည်။ ကန်တော့သည့် အခါမှာလည်း မင်းကြီးကျန်းမာပါစေ၊ မင်းကြီး ချမ်းသာပါစေလို့ပင် ဆုပေးတော်မူပါတယ်။ ဤကဲ့သို့ ဆုပေး ဆုပေးပြီး မဟာဂါမသို့ ပြန်ကြွလာပါသည်။

မဟာဂါမသို့ ရောက်သည့်အခါ နောက်လိုက်သံဃာများက လျှောက်ထားကြပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးဘုရား . . . ဆရာတော်ကြီး ဆုပေးတာ ဘယ်လိုဆုပေးနေတာလဲဘုရား - ဟု လျှောက်ထားကြလေ၏။ ဘယ်လိုဆုပေးလို့တုန်း . . . မင်းကြီး လာကန်တော့တဲ့ အခါမှာလည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး မင်းကြီးကျန်းမာပါစေ၊ မင်းကြီးချမ်းသာပါစေ၊ ဆုပေးတယ်။ မိဖုရားကြီး လာကန်တော့တဲ့အခါမှာလည်း မင်းကြီးကျန်းမာပါစေ၊ မင်းကြီးချမ်းသာပါစေလို့ပဲ ဆရာတော်ကြီး ဆုပေးနေတယ်ဘုရား။ ဒီလိုလား . . . ဒီလိုပါပဲဘုရား မင်းကြီးလား မိဖုရားကြီးလား ဆရာတော်မကွဲပြားပေ၊ မင်းကြီးကပင်ထားလို့ မင်းကြီးကိုပဲ ဆုပေးနေရပါတယ်ဟု မိန့်ကြားတော် မူပါတယ်။ မင်းကြီးလား . . . မိဖုရားကြီးလား ကွဲပြားပါရဲ့လား . . . (မကွဲပြား ပါဘုရား)။

နန်းတော်က ပြန်ကြွတိုင်း ပြန်ကြွတိုင်း မင်းကြီးလာကန်တော့တဲ့ အခါမှာလည်း မင်းကြီးကျန်းမာပါစေ၊ မင်းကြီးချမ်းသာပါစေ၊ မိဖုရားကြီးလာ ကန်တော့တဲ့ အခါမှာလည်း ဘယ်လို ဆုပေးနေပါသလဲ . . . (မင်းကြီးကျန်းမာပါစေ၊ မင်းကြီးချမ်းသာပါစေ လို့ပင်ဆုပေးပါတယ် ဘုရား)။ မင်းကြီးလား မိဖုရားကြီးလား ကွဲမှကွဲပါရဲ့လား . . . (မကွဲပြားပါဘုရား)။ မြင်လျှင် မြင်ကာမျှမတ္တမှာ တည်နေတာဖြစ်ပေတယ်၊ လူတစ်ယောက် လာကန်တော့နေတာကိုတော့ မသိပါဘူးလား . . . (သိပါတယ် ဘုရား)၊ အမျိုးသားလား၊ အမျိုးသမီးလား ကွဲပြားပါရဲ့လား . . . (မကွဲပြား ပါဘုရား)။ မြင်လျှင် မြင်ကာမျှမတ္တဆိုတာ အဲဒါပါပဲ။

နေ့စဉ်နေ့တိုင်း မင်းကြီးလာကန်တော့တဲ့အခါမှာလည်း မင်းကြီး ကျန်းမာပါစေ၊ မင်းကြီးချမ်းသာပါစေ၊ မိဖုရားကြီး လာကန်တော့တဲ့ အခါ မှာလည်း မင်းကြီးကျန်းမာပါစေ၊ မင်းကြီးချမ်းသာပါစေ ဟုဆုပေးနေတာကို မင်းကြီး သိသွားသောအခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီး နန်းတော်မှာနေရတာ၊ မြို့ထဲရွာထဲမှာ နေရတာ အလွန်ပင် စက္ခုမြေ့ကို စောင့်စည်းရ၍ ဆရာတော် ဘုရားကြီး အလွန်ပင် ပင်ပန်းလှပေသည်။ ခုနစ်ရက်မြောက်သည့်နေ့ကျတော့၊ လှိုက်ဂူသို့ ပြန်ပို့ရန် မင်းကြီးက မိန့်ကြားသောကြောင့် ပြန်ပို့ကြပေသည်။

လှိုက်ဂူသို့ ပြန်ရောက်သည့်ညမှာ တရားအားထုတ်တဲ့အခါ ရှေးကထက် သမာဓိများ ပိုဖြစ်လာသောကြောင့် ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေ ရှေးကထက်ပို၍ ထင်ရှားလာပေသည်။ ပို၍ ကွဲပြားလာပေသည်။ ဖြစ်မှုပျက်မှု တွေလည်း ပို၍ထင်ရှားလာပေသည်။ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သည်များလည်း ပို၍ထင်ရှားလာပေသည်။ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်တာတွေက အလွန်လျင်မြန်တော့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဉာဏ်အမြင်များလည်း ပို၍ထင်ရှားလာပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီး အချိန်ကို မသတ်မှတ်ထားတော့ပါပဲ ညဉ့်ဦးယံမှ သန်းခေါင်ယံ၊ သန်းခေါင်ယံမှ မိုးသောက်ယံသို့ ရောက်သည်အထိ ဆက်ကာ ဆက်ကာရှုမှတ်လိုက်သဖြင့် လေးမင်၊ လေးဖိုလ် အဆင့်ဆင့် တက်ကာ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားလေသည်။

မျက်စိကို မြင်လျှင် မြင်ကာမျှမတ္တမှာထား၍ ကြည့်တတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ဘာတရားထူးတရားမြတ်များ ရသွားပါသလဲ . . . (ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား)၊ အထွတ်အထိပ်သို့ မရောက်သွားပါဘူးလား . . . (ရောက်သွားပါတယ်ဘုရား)။

ဒီမှာသတိထားစရာက တရားအားထုတ်နေတာ သက်တော်က (၈၀) ဝါတော်က (၆၀) ရှိနေပြီ၊ ရဟန္တာမဖြစ်သေးပါဘဲ၊ နန်းတော်က ပြန်ကြွလာတဲ့ ညကျမှ ရဟန္တာဖြစ်တာ မထူးခြားပါဘူးလား . . . (ထူးခြားပါတယ်ဘုရား)။

မှန်တယ်၊ ထူးခြားတယ် - ဘာကြောင့် ဤကဲ့သို့ သမာဓိဉာဏ်များ အဆင့်ဆင့်
ရင့်ကျက်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်သွားတာလဲဆိုတော့ နန်းတော်ထဲက မင်းကြီး၏ပရိသတ်၊
မိဖုရားကြီး၏ပရိသတ်တွေဆိုတာ အလွန်တင့်တယ်တဲ့ အတိဏ္ဍဌာရုံ၊
အလွန်နှစ်သက်စရာ အလွန်ကြည့်ချင်စရာကောင်းတဲ့ အာရုံတွေဖြစ်တယ်၊
ထိုအာရုံတွေကိုပင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး မြင်လျှင်မြင်ကာမျှ မတ္တမှာ
တည်အောင် မကြည့်ပါဘူးလား... (ကြည့်ပါတယ်ဘုရား)။

“ရဟန္တာဖြစ်တာနည်းယူစရာ”

အဲဒီလိုကြည့်နိုင်တာဘာကြောင့်လဲ... သတိကောင်းလို့ပါ။
သတိမကောင်းရင်တော့ ကြည့်မိမှာဖြစ်တယ်၊ သတိကို အထူးမထားရပါဘူးလား
... (ထားရပါတယ်ဘုရား)။ မျက်စိ - စက္ခုဇ္ဈေကို စောင့်စည်းတယ်ဆိုတာ၊
သတိပြဋ္ဌာန်းတယ်၊ သတိကို အထူးထားရတယ်၊ သတိအထူးထားတဲ့ အတွက်
ကြောင့် သတိအားကောင်းလာတယ်၊ သတိအားကောင်းလာတော့ အားကောင်း
တာနဲ့အမျှ စိတ်တည်ငြိမ်မှု သမာဓိ ဖြစ်လာတယ်၊ သတိကောင်းတော့
ပေါ်ရာပေါ်ရာ အာရုံများ၌ ကပ်ခနဲ ကပ်ခနဲ မမှတ် နိုင်ပါဘူးလား...
(မှတ်နိုင်ပါတယ်ဘုရား)။ ကပ်ခနဲ ကပ်ခနဲ မှတ်လိုက်တော့ အာရုံ၏အစမှ
အဆုံးတိုင်အောင် မှတ်စိတ်တည်တည်သွားတာကတော့ သမာဓိ ဖြစ်တယ်။

သတိအားကောင်းတာနဲ့အမျှ သမာဓိအားကောင်းလာတယ်၊ သမာဓိ
အားကောင်းတာနှင့်အမျှ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်လာတယ်၊ သမာဓိ
အားကောင်းမှ ဝိပဿနာဉာဏ်လည်းဖြစ်တယ်။ ထို့ကြောင့် တရားနာ
ပရိသတ်များ ယောဂီများ ဟုရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ ရှေးဦးစွာ သမာဓိ
ဖြစ်အောင် အားထုတ်ကြရပါတယ်၊ သမာဓိဖြစ်အောင်လည်း အထူးသဖြင့်
မျက်စိ - စက္ခုဇ္ဈေကို စောင့်စည်းကြရပါတယ်။

သမာဓိအားကောင်းတာနဲ့အမျှ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်လာတော့
တာပါပဲ၊ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေ ထင်ထင်ရှားရှားသိလာတော့တာပါပဲ၊ ဖြစ်မှု

ပျက်မှုတွေကိုလည်း ထင်ထင်ရှားရှား သိလာတော့တာပါပဲ။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊
အနတ္တတွေကိုလည်း သိလာတော့တာပါပဲ။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ
ဉာဏ်အမြင်တွေ ပိုင်သွားသောအခါ မိမိ၏ ပါရမီအားလျော်စွာ ရဟန္တာ
ဖြစ်သည်အထိ တရားထူးတရားမြတ်များ ရသွားတာပါပဲ။

ဤကဲ့သို့ စိတ္တဂုတ္တမထေရ် အားထုတ်၍ ရဟန္တာဖြစ်သွားတာ
နည်းယူစရာ မကောင်းပါဘူးလား... (နည်းယူစရာ ကောင်းပါတယ်ဘုရား)။

တကယ်တမ်း မဂ်ရောက် ဖိုလ်ရောက် အားထုတ်တော့မည်ဆိုတော့
စိတ္တဂုတ္တမထေရ်ထံမှ နည်းယူစရာပါပဲ။ မျက်စိကို ထားတတ်ဖို့အရေးကြီးပါတယ်။
မျက်စိကို ထားတတ်တာနှင့်တစ်ပြိုင်နက် သမာဓိဖြစ်လာပြီးလျှင် ဝိပဿနာ
ဉာဏ်များ အဆင့်ဆင့်တက်ကာ မိမိ၏ ပါရမီအားလျော်စွာ တရားထူး၊
တရားမြတ်များ ရသွားတာပါပဲ။ မြင်လျှင်မြင်ကာမျှ မတ္တမှာ တည်အောင်ကြည့်ပုံ
ကြည့်နည်းကိုလည်း ဟောကြားခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဘယ်လိုပဲကောင်းတဲ့ ကြည့်ချင်စရာ
အာရုံဖြစ်စေကာမူ မကြည့်မိအောင် အထူးသတိထားပါ။ စိတ္တဂုတ္တမထေရ်လို
အမြဲ သတိမထားနိုင်ကြသော်လည်း၊ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီလေး ဖြစ်အောင်တော့
မထားသင့်ပါဘူးလား... (ထားသင့်ပါတယ်ဘုရား)။

ဘယ်လောက်ပဲ ကြည့်ချင်စရာကောင်းကောင်း မကြည့်တော့ဘူး၊
မြင်လျှင် မြင်ကာမျှမတ္တမှာတည်အောင် အမှတ်သတိနဲ့ပဲနေလိုက်မည်ဟု
အဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီဖြစ်သွားနိုင်ပေတယ်။ အမြဲတမ်း မျက်စိ
စက္ခုန္ဓြေချကာ နေလို့လည်းရသွားတတ်ပါတယ်။ စိတ္တဂုတ္တမထေရ်လို မဖြစ်သွား
နိုင်ပေဘူးလား... (ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်ဘုရား)။ မိမိ၏ပါရမီအားလျော်စွာ
သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်...

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မြင်သိရာတွင်၊ လိုက်ကြံလျှင်၊ အပြင်ထွက်သည်မည်။
မြင်ဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ။

မြင်သည့်အရာကို လိုက်ကြံစည်မယ်ဆိုရင်တော့ အပြင်ထွက်နေတယ်၊
လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေဖြစ်နေတယ်၊ မြင်ဆဲမှာသာ မြင်တယ်မြင်တယ်လို့
ရှုမှတ်နိုင်ရင်တော့၊ အပြင်မထွက်တော့တဲ့အတွက်ကြောင့် ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ
ဖြစ်လာပြီးလျှင်၊ မိမိ၏ပါရမီ အားလျော်စွာ တရားထူး၊ တရားမြတ်တွေ
ရရှိသွားနိုင်ပါတယ်၊ ဒုက္ခပင်းလုံးဝကင်းသည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်ရှိသွား
နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်ပေတယ်။

“နားမှအပြင်ထွက်ပုံနှင့်အပြင်မထွက်အောင်ရှုမှတ်ပုံ”

မြင်သိရာ၌ ရှုမှတ်ပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ၊
ယခုကြားသိရာ၌ ရှုမှတ်ပုံကို ဟောကြားပါတော့မည်၊ ရှေးဦးစွာ ဆောင်ပုဒ်
ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ကြားသိရာတွင်၊ လိုက်ကြံလျှင်၊ အပြင်ထွက်သည်မည်။

အသံတစ်ခုခုကို ကြားရာ၌ တယ်သာယာဖွယ်ကောင်းတဲ့ အသံပဲ၊
ဘယ်သူ့အသံလဲ၊ ဘာအသံလဲ စသည်ဖြင့် လိုက်၍ ကြံစည်ကာ သာယာမိတယ်
ဆိုလို့ရှိရင် ဘာဖြစ်ပါ့မလဲ၊ လောဘဖြစ်တယ်၊ ဆိုးတဲ့အသံတွေ၊ မကောင်းတဲ့
အသံတွေကြားရ၍ ကြံစည်မိတော့၊ ဘာဖြစ်ပါသလဲ၊ ဒေါသ၊ ဒေါမနဿ
ဖြစ်တယ်၊ ကောင်းတဲ့အသံကျတော့ သာယာတယ်၊ လောဘဖြစ်တယ်၊
ဆိုးတဲ့အသံကျတော့ နှလုံးမသာယာမှုတွေဖြစ်တယ်၊ ဒေါသ၊ ဒေါမနဿတွေ
ဖြစ်နေတယ်ဆိုလို့ရှိရင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်မှ ရောက်နိုင်ပါ့မလား . . . (မရောက်
နိုင်ပါဘူးဘုရား)၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရလို၍ ဘယ်လိုပင်ဆုတောင်းနေပါ
သော်လည်း မရောက်နိုင်ပေ။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနှင့်ဝေးနေမည်ဖြစ်ပေသည်။

ကြားဆဲမှာ ရှုမှတ်ပုံ ဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်-

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ကြားဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ။

ကြားရသည့်အသံကို ကြားဆဲမှာပင် ကြားတယ်၊ ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ သမာဓိဉာဏ်များ အားနည်းနေစဉ်မှာတော့ ကြားကာမျှ မတ္တမှာ တည်အောင် ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ အသံနောက်သို့ စိတ်တွေ မလိုက်သွားစေရဘူး။ ဘာသံလဲ ဘယ်သူ့အသံပဲလို့ နှလုံးသွင်းမှုလည်း မရှိစေရဘူး။ ကြားကာမျှ မတ္တမှာ တည်အောင် ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ သမာဓိ ဉာဏ်များ အားနည်းနေသေးရင်တော့ ရှုမှတ်လို့မရသေးဘဲ ဖြစ်နေ တတ်ကြပေသည်။ ရှုမှတ်လို့မရသေးရင် မှတ်မြဲတိုင်း ကိုယ်ကာယမှာပဲ ရှုမှတ် နေကြရပေတယ်။

ထိုင်မှတ်တဲ့အခါမှာလဲ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် မပြတ်မလပ်ရှုမှတ်နေကြရပေတယ်။ စင်္ကြံလျှောက်နေတဲ့အခါမှာလဲ ကြွတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ် စသည်ဖြင့် မပြတ်မလပ် ရှုမှတ်နေကြရပါတယ်။ ထိုင်မှတ်တဲ့ အချိန်လဲမဟုတ်၊ စင်္ကြံလျှောက်မှတ်တဲ့ အချိန်လည်း မဟုတ်လို့ရှိရင် အထွေထွေအသေးစိတ် အမှတ်တွေကို ဂရုစိုက်၍ ရှုမှတ်နေလို့ရှိရင် ကြားလျှင် ကြားကာမျှ မတ္တမှာပဲ တည်သွားနိုင်ပါတယ်။

ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ အမှတ်သတိက ကပ်နေလို့ရှိရင် ကြားရတဲ့ အသံ တွေဟာ ကြားကာမျှ မတ္တမှာပဲ တည်တည်သွားနိုင်ပါတယ်။ နောက်တော့ သမာဓိဉာဏ်တွေ ရင့်ကျက်အားရှိထက်သန်လာတဲ့အခါ ကြားရတဲ့အသံကို ကြားတယ် ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်ကြည့်ရပါတယ်။ ရှုမှတ်ကြည့်၍ သမာဓိ ဉာဏ်တွေ အသင့်အတင့် အားရှိ ပြည့်စုံလာသောအခါ ကြားတယ်၊ ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ကြားရတဲ့အသံတွေ ဝေးဝေးသွားတာ၊ နီးနီး လာတာများကို သိလာတတ်ကြပါတယ်။ ကြားရသည့် အသံတွေ မှိန်မှိန်သွားတာ ကျယ်ကျယ်လာတာများကိုလည်း သိလာတတ်ကြပါတယ်။

အဲဒီလို အသံတွေပြောင်းလဲမှုရှိလာလျှင် နားကရှုမှတ်လို့ ရတော့မည် ဖြစ်ပေတယ်။ အသံကို ရှုမှတ်ရတာလဲ သုခုမရုပ်တွေကို ရှုမှတ်ရတဲ့

အတွက်ကြောင့် နားကမှတ်ရတာလဲ အတော်ခက်တာပဲ။ သိမ်မွေ့တဲ့ ရုပ်တွေကို မှတ်ရတဲ့အတွက်ကြောင့် ရှုမှတ်ရတာ ခက်နေတတ်ပါတယ်။

နားကရှုမှတ်လို့ရသွားပြီဆိုလျှင် တရားတွေ ထူးထူးခြားခြား တက်သွား တတ်ပါတယ်။ သမာဓိဉာဏ်များ အားရှိထက်သန်လာ၍ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်လာသောအခါ ကြားတယ် ကြားတယ်ဟု ရှုမှတ်လို့ ရလာတတ်ပါတယ်။ ကြားတယ်ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ဘင်္ဂဉာဏ်ထက်သန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ကြားရတဲ့ အသံလေးများ တစ်လုံးပြီး တစ်လုံးပျောက်ပျောက်သွားတာ ကိုယ်တိုင် တွေ့သိကြရပေတယ်။

အသံတွေကမဆက်တော့ပေ၊ အမျိုးသားလို့ ပြောလိုက်သည့်အသံကို ယောဂီက ကြားတယ်ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်တဲ့အခါ အ-က သပ်သပ် ပျက်သွားတာ၊ မျိုး-က သပ်သပ်ပျက်သွားတာ၊ သား-က သပ်သပ် ပျက်သွားတာများကို ဉာဏ်ထက်တဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကိုယ်တိုင် သိသွားကြပါသည်။ အသံ မဆက်တော့ နားမလည်တော့ပေ၊ ပရမတ္ထအသံတွေ ဖြစ်သွားပေတယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ကောင်းကောင်းဖြစ်သွားပြီဟု ဆိုရပါတယ်။ အသံဟာ မမြဲပါလားဟု ချက်ခြင်းမသိသွားပေဘူးလား . . . (ချက်ခြင်းသိသွားပါတယ် ဘုရား)။

နောက်တော့ သမာဓိဉာဏ်စေ့ တစ်ဆင့်ရင့်ကျက်အားရှိ ထက်သန် လာသောအခါ ဘင်္ဂဉာဏ်အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်လာတဲ့ယောဂီများမှာ ဉာဏ်ကလဲ ထက်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကြားတယ် ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ကြားရတဲ့အသံတွေ တစ်လုံးပြီး တစ်လုံး ပျောက်ပျောက်သွားတာကို သိပြီးတဲ့ အပြင် ကြားသိစိတ်လေးပါလိုက်ပြီး ပျက်ပျက်သွားတာကို မြင်တွေ့ကြပြန်တယ်။ ကြားတယ် ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်သည့် မှတ်သိစိတ်ပါ လိုက်ပြီးတော့ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာကိုလဲ မြင်တွေ့ကြပြန်တယ်။

များသောအားဖြင့် အသံကုန်ပျက်တာကို မြင်တာများကြပါတယ်။ စမ်းစမ်းပြီး ရှုမှတ်ကြည့်ရပါတယ်။ မိမိသမာဓိဉာဏ်တွေ ဘယ်မျှလောက် အားရှိနေပြီလဲဟု သိရအောင် ကြားတယ် ကြားတယ်လို့ မရှုမှတ်ကြည့်ရပါဘူးလား... (ရှုမှတ်ကြည့်ရပါတယ်ဘုရား)။ ရှုမှတ်လို့ရသွားပြီဆိုရင်တော့ ယောဂီအတွက် အောင်မြင်သွားပြီဟု ဆိုရပါတယ်။ သိမ်မွေ့တဲ့ ရုပ်တွေကို ရှုမှတ်လို့ရသွားတော့ ကြမ်းတမ်းတဲ့ရုပ်တွေကို ရှုမှတ်တဲ့အခါမှာ ရှုမှတ်လို့ပို၍ ကောင်းလာတတ်ပါတယ်။ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်တာတွေ ပို၍ထင်ရှား လာတတ်ပါတယ်။

သမာဓိဉာဏ်အားနည်းကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ နားကကြားတယ် ကြားတယ်ဟု မှတ်ရတာ အလွန်ပဲ ခက်နေတတ်ပါသည်။ ဘယ်တော့မှ မှတ်လို့ရတော့မှာ မဟုတ်ပေဘူးဟု ထင်လာတတ်ကြပေသည်။ ထင်တဲ့အတိုင်းတော့ မဟုတ်ကြပေ။ နားက ကြားသည့်အသံများကို စမ်းစမ်းပြီး မရှုမှတ်ကြည့်ရပါဘူးလား... (ရှုမှတ်ကြည့်ရပါတယ်ဘုရား)။ မှတ်ခါစမှာတော့ အတော်ပင် ပင်ပန်းနေတတ်ပါတယ်။ နားတွေအူပြီး ခေါင်းတွေလည်း မူးလာတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုမူးလာရင်တော့ ပြန်လျော့လိုက်ရပါတယ်။ ကိုယ်ကာယမှာပဲ မှတ်မြဲတိုင်း ပြန်မှတ်ရပါတယ်။ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် မှတ်မြဲတိုင်း ပြန်မှတ်ရပါတယ်။

ထို့နောက် သမာဓိဉာဏ်များ တကယ်အားရှိလာသောအခါ ရှုမှတ်လို့ ရသွားကြပါတယ်။ ကြားတယ် ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ကြားရတဲ့ အသံလေးတွေလည်း တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာ၊ ကြားသိစိတ်ကလေးများလည်း ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာ ကြားတယ် ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်တဲ့ မှတ်သိစိတ်များပါ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက် သွားတာကို မြင်တွေ့သွားကြပေတယ်။

ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာကို မြင်သွားတော့ မမြဲပါလားဟု သိလာကြပေတယ်။ မမြဲပါလားဆိုတာ မြန်မာလိုဖြစ်တယ်။ ပါဠိလိုကျတော့ ဘယ်လိုပါလဲ ... (အနိစ္စပါဘုရား)။ ကုန်ပျက်တာတွေက လျင်မြန် အားကြီးတော့ နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ဆင်းရဲပါလားဟု သိလာကြပေတယ်။ ဆင်းရဲပါလား ဆိုတာ မြန်မာလိုဖြစ်တယ်။ ပါဠိလိုကျတော့ ဘယ်လိုပါလဲ ... (ဒုက္ခပါဘုရား)။ ကုန်ပျက်နှိပ်စက်နေတဲ့ ဆင်းရဲတွေကို ဘယ်လိုမှ ကာကွယ်လို့ မရ၊ သူ့သဘောအတိုင်း ကုန်ပျက်နှိပ်စက်နေ၍ ကိုယ်အစိုးမရပါလား။ ကိုယ်အစိုးမရပါလားဆိုတာ မြန်မာလိုဖြစ်တယ်။ ပါဠိလိုကျတော့ ဘယ်လိုပါလဲ ... (အနတ္တပါဘုရား)။ နားက ကြားတယ် ကြားတယ်လို့မှတ်နေရင်းနှင့် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဉာဏ်အမြင်တွေ ပိုင်ပြီးလျှင် ဒုက္ခခံပင်း လုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားနိုင်ကြပါတယ် ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်တယ်။

“နာမခါးမှအပြင်ထွက်ပုံနှင့် အပြင်မထွက်အောင်ရှုမှတ်ပုံ”

ကြားသိရာ၌ ရှုမှတ်ပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခု နံသိရာ၌ ရှုမှတ်ပုံကို ဟောကြားပါတော့မည်။

ဆောင်ပုဒ် လိုက်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ နံသိရာတွင်၊ လိုက်ကြံလျှင်၊ အပြင်ထွက်သည်မည်။

အနံ့များနံရာတွင် ကောင်းတဲ့အနံ့ကို ကောင်းတဲ့အတိုင်းလိုက် ကြံစည်တယ်။ မွှေးတယ် မွှေးတယ်ဟု သာယာနေလို့ရှိရင် ဘာဖြစ်ပါသလဲ ... လောဘဖြစ်တယ်။ အနံ့ဆိုးများကို ဆိုးသည့်အတိုင်း လိုက်ကြံစည်တယ်။ ဘယ်လိုအနံ့တွေလဲ၊ ဘယ်သူတွေက ဒီအနံ့တွေကို ပြုလုပ်နေကြသလဲ စသည်ဖြင့် လိုက်ကြံစည်လျှင် နှလုံးမသာယာမှုတွေ ဖြစ်တော့ဘာဖြစ်ပါသလဲ ... (ဒေါသ၊ ဒေါမနဿ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)

ဤကဲ့သို့ လိုက်ကြံနေလိုရှိရင် ကောင်းတဲ့အနံ့ကို ကြံစည်လိုက်တော့
ဘာဖြစ်ပါသလဲ . . . (လောဘဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)၊ မကောင်းတဲ့အနံ့ကို
လိုက်ကြံစည်လိုက်တော့ ဘာဖြစ်ပါသလဲ . . . (ဒေါသ၊ ဒေါမနဿ ဖြစ်ပါတယ်
ဘုရား)၊ မှန်ပေတယ်၊ ဒေါသ- ဒေါမနဿတွေဖြစ်ပေတယ်။ လောဘ - ဒေါသ
- ဒေါမနဿတွေ ဖြစ်နေရင်တော့ ဗုဒ္ဓဓပင်းလုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်သို့
ရောက်နိုင်ပါ့မလား . . . (မရောက်နိုင်ပါဘုရား)။

နံဆဲမှာရှုမှတ်ပုံ ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ နံဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ။

နံဆဲမှာပင် နံတယ်၊ နံတယ်လို့ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်၊ သမာဓိဉာဏ်များ
အားရှိထက်သန်လာသောအခါ နံတယ် နံတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် နံရတဲ့
အနံ့တွေ တစ်ဝိုက်ပြီးတစ်ဝိုက်ပြောင်းလဲသွားတာ၊ နံသိစိတ်များ တစ်ခုပြီးတစ်ခု
ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာ ကိုယ်တိုင်ပင် တွေ့မြင်နိုင်ကြပါတယ်။ ဉာဏ်သိပ်
ထက်မြက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ နံတယ် နံတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် နံရတဲ့
အနံ့တွေလဲ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာ၊ နံသိစိတ်များလည်း ကုန်ပျက်
ကုန်ပျက်သွားတာ၊ နံတယ် နံတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်သည့် မှတ်သိစိတ်ပါ ကုန်ပျက်
ကုန်ပျက်သွားတာ ၃ မျိုးကို တွေ့မြင်ကြရပေတယ်။

ကုန်ပျက်တာများကို တွေ့မြင်ရတော့ မမြဲပါလား၊ အနိစ္စပါလား။
ကုန်ပျက်တာများက လျင်မြန်စွာကြီးတော့ နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ဖြစ်၍
ဆင်းရဲပါလား - ဗုဒ္ဓပါလား။ ဒီလိုကုန်ပျက်နှိပ်စက်နေတာတွေကို ဘယ်လိုမှ
ကာကွယ်လို့မရ သူ့သဘောအတိုင်း ကုန်ပျက်နှိပ်စက်နေတာပဲ၊ ကိုယ်အစိုးမရ
ပါလား - အနတ္တပါလား ဟု နံတယ် နံတယ်ဟု ရှုမှတ်နေရင်းလည်း အနိစ္စ၊
ဗုဒ္ဓ၊ အနတ္တ ဉာဏ်အမြင်တွေ ပိုင်ပြီ။ မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သည့်
တရားထူး တရားမြတ်တို့ကို ရသွားနိုင်ကြပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွား

နိုင်ကြပါတယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်များအားရှိဖို့သာ လိုရင်းဖြစ်တယ်။ ရှုမှတ်
တတ်ဖို့သာ လိုရင်းဖြစ်တယ်။

“လျှာမှ စိတ်ဓာတ်မိညာဉ်အပြင်ထွက်ပုံနှင့် အပြင်မထွက်အောင်ရှုမှတ်ပုံ”

နံသိရာ၌ ရှုမှတ်ပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။
ယခု စားသိရာ၌ ရှုမှတ်ပုံကို ဟောကြားပါတော့မည်။

ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ စားသိရာတွင် လိုက်ကြံလျှင် အပြင်ထွက်သည်မည်။

စားရသည့် အာဟာရတွေအပေါ်မှာ လိုက်ကြံစည်တယ်။ ကောင်း
လိုက်တာ အရသာရှိလိုက်တာ၊ ဘယ်သူတွေ ချက်တာလည်းတော့မသိ
စသည်ဖြင့် လိုက်ကြံစည်၍ သာယာတယ်ဆိုလို့ရှိရင် လောဘဖြစ်တယ်။ နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာနှင့် ဝေးမလားနီးမလား . . . (ဝေးပါတယ်ဘုရား)။ စားရင်း စားရင်းနှင့်
နိဗ္ဗာန်နှင့်ဝေးတော့ ဘယ်ကိုရောက်သွားတတ်ပါသလဲ . . . (အပါယ်ငရဲကို
ရောက်သွားတတ်ပါတယ်)။

ရသတဏှာဆိုတာ အလွန်ဆိုးတာပါပဲ။ မကောင်းတဲ့ အရသာတွေကို
မှီဝဲရတဲ့အခါကျတော့ စိတ်နှလုံးမသာယာမှုတွေဖြစ်တယ်။ ဘယ်သူတွေ
ချက်တာလဲ၊ ငန်လိုက်တာ၊ ချဉ်လိုက်တာစသည်ဖြင့် စိတ်နှလုံးမသာယာမှုတွေ
ဖြစ်တယ်။ ဒေါသ ဒေါမနဿတွေ ဖြစ်တယ်။ ကောင်းပါရဲ့လား . . .
(မကောင်းပါဘုရား)။ ဘာဖြစ်လို့လဲ လိုက်ကြံစည်လို့ပဲ၊ အပြင်ထွက်လို့ပဲ၊ လောဘ
- ဒေါသ - မောဟတွေ ဖြစ်နေလို့ရှိရင် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနှင့် ဝေးဝေးသွားမှာပါပဲ။
ဘယ်လိုပင် ဆုတောင်း ဆုတောင်း နီးမှန်းပါမလား . . . (မနီးပါဘုရား၊
ဝေးပါမည်ဘုရား)။

စားဆဲမှာရှုမှတ်ပုံ ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ စားဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ။

စားဆဲမှာပင် စားတယ် စားတယ်၊ ဝါးတယ် ဝါးတယ်၊ မျိုတယ် မျိုတယ်
လို့ မရှုမှတ်ရပါဘူးလား . . . (ရှုမှတ်ရပါတယ်ဘုရား)။ ကျေးဇူးတော်ရှင်
မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက စားတဲ့အမူအရာတွေ အသေးစိတ်
ရှုမှတ်ပုံကို ဤသို့မိန့်ကြားခဲ့ပါတယ်။ ဆွမ်းပွဲကိုမြင်ကတည်းက မြင်တယ်
မြင်တယ်၊ ဆွမ်းပွဲဆီသို့ လက်လှမ်းလိုက်တော့ လက်လှမ်းတယ် လက်လှမ်းတယ်၊
ဆွမ်းနှင့်လက်နှင့်ထိတော့ ထိတယ် ထိတယ်၊ ဆွမ်းလုတ်ကို ပြင်တော့ ပြင်တယ်
ပြင်တယ်၊ ဆွမ်းလုတ်ကိုယူလိုက်တော့ ယူတယ် ယူတယ်၊ ခေါင်းကငုံလာတော့
ငုံတယ် ငုံတယ်၊ ပါးစပ်ကဟလိုက်တော့ ဟတယ် ဟတယ်၊ ဆွမ်းလုတ်ကို
ခွံ့လိုက်တော့ ခွံ့တယ် ခွံ့တယ်၊ ခေါင်းကို ပြန်ထူလိုက်တော့ ထူတယ် ထူတယ်၊
ဝါးတော့ ဝါးတယ် ဝါးတယ်၊ အရသာကိုသိတော့ သိတယ် သိတယ်။
မျိုလိုက်တော့ မျိုတယ် မျိုတယ်ဟု ကိုယ်တိုင်ကျင့်သုံးတဲ့ ဆွမ်းတစ်လုတ် စားပုံကို
မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အစပိုင်းမှာ အကုန်လုံးတော့ မမှတ်နိုင်သေးပေ၊ လွတ်သွားတာတွေက
ပင် များနေပါလိမ့်မယ်၊ စိတ်တော့ မပျက်ရဘူး၊ နောက်သမာဓိဉာဏ်တွေ
အားကောင်းလာတဲ့ အခါကျတော့ အားလုံးပဲ ရှုမှတ်လို့ရပါလိမ့်မယ်၊
ရှုမှတ်ခါစမှာတော့ မိမိအတွက် အထင်ရှားဆုံး အမူအရာ တစ်ခုခုကို
အဓိကထား၍ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။

လက်လှမ်းတာက ထင်ရှားရင် လက်လှမ်းတာကို မလွတ်တမ်း
လက်လှမ်းတယ် လက်လှမ်းတယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပါတယ်၊ ခေါင်းငုံတာက
ထင်ရှားလို့ရှိရင် ငုံတယ် ငုံတယ်ဟု မလွတ်တမ်း ရှုမှတ်ကြရပါတယ်၊ ဝါးတာက
ထင်ရှားလို့ရှိရင် ဝါးတယ်၊ ဝါးတယ်ဟု မလွတ်တမ်း ရှုမှတ်ကြရပါတယ်၊ ဝါးတဲ့
အမူအရာကတော့ တော်တော်ပင် ထင်ရှားပါတယ်၊ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဝါးတဲ့အမူအရာ ရှုမှတ်ပုံကို မိန့်ကြားပါတယ်။

ဝါးတယ်ဆိုတာ အထက်မေးနှင့် အောက်မေးနှစ်ခုရှိရာတွင် ဘယ်မေးက လှုပ်နေသလဲလို့ မေးဖူးပါတယ်။ အချို့သောယောဂီများက အထက်မေးက လှုပ်တယ်လို့ ဖြေကြတယ်။ အချို့သောယောဂီများက နှစ်ခုလုံးလှုပ်တယ်လို့ ဖြေကြတယ်။ ဘယ်မေးက လှုပ်နေပါသလဲ . . . (အောက်မေးကသာ လှုပ်နေပါတယ်ဘုရား)။

ရီရီသေသေ စူးစူးစိုက်စိုက်ရှုမှတ်တဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှ သိတယ်။ တချို့ကလည်း နှစ်ခုလုံးလှုပ်နေတယ်လို့ ဖြေကြတယ်။ တချို့ကလည်း အပေါ်မေးက လှုပ်နေတယ်လို့ဖြေကြတယ်။ အပေါ်မေးကြီးက ခေါင်းနှင့် ဆက်နေလို့ လှုပ်လို့မှရပါရဲ့လား . . . (မရပါဘုရား)။ မရပေဘူး ဒါပေမယ့် သာမန်ရှုမှတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ မသိကြပေ။ နှစ်ခုလုံးပဲ လှုပ်နေတယ်လို့ ဖြေတာပဲ များကြပါတယ်။ ရီရီသေသေ ရှုမှတ်လို့လား ပေါ့ပေါ့ဆဆ ရှုမှတ်လို့လား . . . (ပေါ့ပေါ့ဆဆ ရှုမှတ်လို့ပါဘုရား)။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရီရီသေသေ ရှုမှတ်တော့ အောက်မေးကပဲ လှုပ်နေတယ်လို့ သိတော်မူပါတယ်။ အဲဒီ လှုပ်နေတာလေးကိုပင် မြန်မာဝေါဟာရအားဖြင့် ဝါးတယ်၊ ဝါးတယ်ဟုဆို၍ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ ဝါးတယ်ဝါးတယ်ဆိုတာ မေးအမူအရာများ အထက်သို့ မြင့်မြင့်တက်သွားတာ၊ အောက်သို့ နိမ့်နိမ့်ကျသွားတာပင်ဖြစ်တယ်။ အထက်သို့ မြင့်တက်သွားလိုက် အောက်သို့ နိမ့်ကျသွားလိုက်နဲ့ အဲဒီလှုပ်နေတဲ့ အမူအရာလေးများကို မိအောင် ရှုမှတ်လို့ သမာဓိဖြစ်သွားလျှင် အဲဒီကစ၍ နောက်အမူအရာများကိုလည်း ရှုမှတ်လို့ရသွားကြပါတယ်။ ဟိုဟာလည်း ရှုမှတ်လိုက် ဒီဟာလည်းရှုမှတ်လိုက်နဲ့ တစ်ခုခုကိုမှ မိအောင်ရှုမှတ်လို့မရဘူး ဆိုရင်တော့ စိတ်တွေပျက်ပြီး မမှတ်ဘဲ နေလိုက်ရင် စားသည့်အမူအရာများကို ရှုမှတ်လို့ရပါတော့မလား . . . (မရတော့ပါဘုရား)။

ထင်ရှားသည့် အမူအရာတစ်ခုခုကို အဓိကထား၍ ရှုမှတ်ပေးကြရမယ်။ အဓိကထားကာ ရှုမှတ်လို့ထင်ရှားတဲ့အမူအရာတစ်ခုခုမှာ သမာဓိဖြစ်သွားပြီဆိုရင် နောက်အမူအရာတွေမှာလည်း ဆက်၍ရှုမှတ်လို့ ရသွားတတ်ကြပါတယ်။

စားရင်းနဲ့ ကုသိုလ်တွေ မဖြစ်နေပါဘူးလား... (ကုသိုလ်တွေ ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား)။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ စားဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ။

“အကျိုးအကြီးဆုံးအလှူ”

မိမိတို့အတွက် ကုသိုလ်တွေလည်း၊ ဉာဏ်စဉ်တွေလည်း တက်သွားနိုင်ပေတယ်။ မိမိတို့ကို ကြည်ညိုလို့ လာလှူဒါန်းကြတဲ့ အလှူရှင်တွေမှာလည်း ကုသိုလ်တွေ ပို၍ ရရှိသွားကြပါတယ်။ ရှုမှတ်နေတဲ့ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို လှူဒါန်းရသည့် ဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တို့သည် (မဟာပွလ) အကျိုးအကြီးဆုံးပဲလို့ အဋ္ဌကထာဆရာများက ဖွင့်ပြကြပါတယ်။

ရဋ္ဌပိဏ္ဍောပီ တေန ဘုတ္တော မဟာပွလော။

တေန၊ ထိုသို့ မပြတ်မလပ် ရှုမှတ်နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘုတ္တော၊ မှီဝဲသုံးဆောင်အပ်သော၊ ရဋ္ဌပိဏ္ဍောပီ၊ တိုင်းသူပြည်သားတို့ လှူဒါန်းအပ်သော ဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဇဉ်သည်လည်း၊ မဟာပွလော၊ ကြီးသော အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အဋ္ဌကထာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်၊ သံဝဏ္ဏေတိ၊ ကောင်းစွာမသွေ ဖွင့်ပြတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

သာဓု... သာဓု... သာဓုပါဘုရား။

တရားနာပရိတ်သတ်များ ယောဂီများလို မပြတ်မလပ်ရှုမှတ်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လှူဒါန်းရတဲ့ ဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တို့သည် (မဟာပွလ) အလွန် အကျိုးကြီးပါတယ်။

မပြတ်မလပ် ရှုမှတ်နေတော့ လောဘလည်း ဖြစ်ခွင့်မရ၊ ဒေါသလည်း ဖြစ်ခွင့်မရ၊ မောဟလည်း ဖြစ်ခွင့်မရ၍ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေ ကင်းနေတဲ့အခိုက်အတံ့မှာ လှူဒါန်းရတဲ့ အလှူဒါနဟာ အမွန်မြတ်ဆုံး အကျိုး အကြီးဆုံးပါပဲဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

မိမိ၏ အလှူဒါနတွေ အကျိုးကြီးချင်တယ် ဆိုလို့ရှိရင် ဖြစ်နိုင်ရင် ရနိုင်ရင် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေ အပြီးတိုင်ကင်းနေသည့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ကို လှူကြရမယ်၊ အကယ်၍ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို မရနိုင်ဘူးဆိုပါလျှင် တရားနာပရိတ်သတ်များ ယောဂီများလို မပြတ်မလပ် ရှုမှတ်နေသည့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေကင်းအောင်ကျင့်နေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို လှူဒါန်းရတာ အကျိုးအကြီးဆုံးပဲ ဖြစ်တယ်၊ နေရာမကျပါဘူးလား . . . (နေရာကျပါတယ် ဘုရား)။ မိမိအတွက်လည်း အမှတ်တွေ ဆက်ကာ တရားတွေ တတ်သွားလို့ အကျိုးများပေတယ်၊ မိမိတို့ကို လာလှူဒါန်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း အကျိုးကြီးလို့ အကျိုးများကြပါပေတယ်၊ ဒါကြောင့် စားဆဲခဏမှာ ရှုမှတ်ဖို့ မကောင်းပါ ဘူးလား . . . (ရှုမှတ်ဖို့ ကောင်းပါတယ်ဘုရား)။

“နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်ပုံ”

ရှုမှတ်လို့ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်သို့ ရောက်နေသည့် ယောဂီဖြစ်ပါက လက်လှမ်းတယ်၊ လက်လှမ်းတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် လက်လှမ်းနေတာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိစိတ်က တစ်ခြား၊ ထိတယ် ထိတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ထိတဲ့အမူအရာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိစိတ်က တစ်ခြား၊ ဆွမ်းလုတ်ကိုပြင်တယ် ပြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ပြင်တဲ့အမူအရာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိစိတ်က

တစ်ခြား၊ ယူတယ် ယူတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ယူတဲ့အမူအရာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိစိတ်က တစ်ခြား။

ခေါင်းကငုံလာတော့ ငုံတယ် ငုံတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ငုံတဲ့အမူအရာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိစိတ်ကတစ်ခြား၊ ဟ-တယ် ဟ-တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ဟ-တဲ့ အမူအရာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိစိတ်က တစ်ခြား၊ ခွံ-တယ် ခွံ-တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ခွံ-တဲ့အမူအရာကတစ်ခြား၊ မှတ်သိစိတ်က တစ်ခြား၊ ဝါးတယ် ဝါးတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ဝါးတဲ့ အမူအရာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိစိတ်က တစ်ခြား၊ မျှီတယ် မျှီတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် မျှီတဲ့အမူအရာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိစိတ်ကတစ်ခြား၊ ကွဲပြား၍ သိသွားကြပါတယ်။

ယခု တရားနာပရိတ်သတ်များလည်း ယခုလောက်တော့ သိတာများကြပါတယ်။ ရိရိဆေသေ ရှုမှတ်လိုရင်တော့ သိတာများကြပါတယ်၊ ရိရိဆေသေ မရှုမှတ်ရင်တော့ သိနိုင်ပါ့မလား... (မသိနိုင်ပါဘုရား)။

ဤကဲ့သို့ စားသည့်အမူအရာများနှင့် မှတ်သိစိတ်ကို ကွဲပြားတာ သိသွားလျှင် ငါစားတယ်၊ ငါစားတယ်လို့ ပြောတာ ဝေါဟာရမျှပဲဖြစ်တယ်၊ တကယ်တော့ ငါဆိုတာမရှိပါလား၊ စားနေတဲ့ အမူအရာနှင့် မှတ်သိစိတ် ဒီနှစ်ခုသာ ရှိပါလားလို့ သိသွားတော့ အတ္တဒိဋ္ဌိ မကွာသွားပါဘူးလား... (ကွာသွားပါတယ်ဘုရား)။ အပါယ်တံခါးပိတ်ဖို့ရာ အခြေခံကောင်းကို ရရှိသွားခြင်း ဖြစ်ပေတယ်၊ ရှုမှတ်ခါစမှာတော့ ဤမျှလောက်ပဲ သိကြပါတယ်။

ထို့နောက် ဉာဏ်စဉ်တွေ မြင့်လာ၍ သမာဓိဉာဏ်များ တစ်ဆင့် အားရှိလာသောအခါ လက်လှမ်းရတော့မယ်ဆိုရင် လက်လှမ်းချင်သည့်စိတ်က ရှေးဦးစွာထင်ရှားနေပါတယ်၊ ထင်ရှားနေတော့ လက်လှမ်းချင်တယ် လက်လှမ်းချင်တယ်ဟု ရှုမှတ်လို့ ရကြပါတယ်။ ထို့နောက် လက်လှမ်းတဲ့ အမူအရာ ပေါ်လာမှ လက်လှမ်းတယ် လက်လှမ်းတယ်လို့ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။

ခေါင်းကို ငွေတော့မယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း ငွေချင်တဲ့စိတ်က ထင်ရှားနေလို့ ငွေချင်တယ်၊ ငွေချင်တယ်ဟု ရှုမှတ်လို့ရကြပါတယ်။ ထို့နောက် ငွေတဲ့အမူအရာ ပေါ်လာမှ ငွေတယ် ငွေတယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ ဝါးရတော့မယ်ဆိုရင်လည်း ဝါးချင်တဲ့စိတ်တွေက ရှေးဦးစွာထင်ရှားနေလို့ ဝါးချင်တယ်၊ ဝါးချင်တယ်ဟု ရှုမှတ်လို့ရကြပါတယ်။ ထို့နောက်ဝါးတဲ့အမူအရာတွေ ပေါ်လာမှ ဝါးတယ်၊ ဝါးတယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ မျိုးရတော့မယ် ဆိုလို့ရှိရင်လည်း မျိုးချင်တဲ့ စိတ်တွေက ရှေးဦးစွာထင်ရှားလာလို့ မျိုးချင်တယ်၊ မျိုးချင်တယ်ဟု ရှုမှတ်လို့ ရကြပါတယ်။ ထို့နောက် မျိုးတဲ့အမူအရာများ ပေါ်လာမှ မျိုးတယ်၊ မျိုးတယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။

ဒီမှာ သတိထားစရာ၊ မှတ်သားစရာလေးတစ်ခုက ယောဂီဟောင်းကြီး တစ်ဦးက လျှောက်ထားဖူးပါတယ်။ ဉာဏ်စဉ်တွေနာပြီး အိမ်ပြန်သွား ပြီးနောက် နိပ်သာသို့ မကြာခဏ ရောက်လေ့ရှိပါတယ်။ တရားကလည်း အလွန်ဝါသနာ ပါတယ်။ အချိန်ရသမျှ ရှုမှတ်နေတတ်ပေတယ်။ ခရီးထွက်ရင်းလည်း ရှုမှတ် နေတတ်ပေတယ်။ နောက်ကြိုကြိုက်တဲ့အခါ ဆရာတော်နှင့်တွေ့တဲ့အခါ တရားတွေ လျှောက်ထားပါတယ်။ သူ တရားတွေလျှောက်ထားတဲ့အထဲမှာ ထူးခြားတာကတော့ တပည့်တော် စားတဲ့အမူအရာတွေ အကုန်လုံးကို ချင်စိတ်နဲ့ ရှုမှတ်လို့ရပါတယ်ဘုရား။ တစ်ခုပဲချင်စိတ်မရှိဘူးဘုရား၊ ဘာပါလဲ . . . မျိုးတာကတော့ ချင်စိတ်မရှိပါဘုရား သူ့ဘာသာသူပဲ ဝမ်းထဲကျကျသွားပါတယ် ဘုရားဟု လျှောက်ထားပါတယ်။ ဟုတ်ပါရဲ့လား . . . ဟုတ်ပါတယ်ဘုရားဟု ဖြေပါတယ်။

အသက်အရွယ်ကလည်း ငယ်ရွယ်သူဖြစ်၊ လေအားတွေကလည်း ကောင်းတော့ အလေ့အကျင့်တွေကလည်း ရထားပြီးဖြစ်၍ ဝါးပြီးတာနဲ့ သူ့ဘာသာသူ ဝမ်းထဲသို့ကျကျသွားတယ်လို့ ထင်ရတာပါပဲ။ တကယ်တော့ မဟုတ်နိုင်ပေ၊ မမျိုးချင်ဘဲနဲ့ မျိုးလို့ရပါမလား . . . (မရပါဘုရား)၊ မရပေဘူး။

မျိုးချင်တဲ့စိတ်ရှိမှ မျိုးလို့ရပါတယ်။ ရှုမှတ်ကြည့်ပါအုံးဟု ပြောကြားလိုက်ရပါသည်။
နောက်တစ်ပတ်မှာ ခိုင်သာသို့ ပြန်လာတဲ့အခါကျတော့ ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊
မျိုးချင်တဲ့စိတ်ရှိမှ မျိုးလို့ရပါတယ်။ မျိုးချင်တဲ့စိတ်ကို ရှုမှတ်လို့ ရပါပြီဟု
လျှောက်ထားပါတယ်။

ငယ်ရွယ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် လေအားတွေလည်း ကောင်းနေ၍
အလေ့အကျင့်တွေကလည်း များနေ၍ မျိုးချင်တဲ့စိတ်ကို ရှုမှတ်လို့မရဘဲ၊
ဝမ်းထဲသို့ အလိုလိုကျသွားတယ်ဟု ထင်ကြပေတယ်။ ဟုတ်တော့ မဟုတ်ပေဘူး
မျိုးချင်တဲ့စိတ်ရှိမှ မျိုးလို့ရကြပေတယ်။

နောက်ယောဂီတစ်ယောက်ကလည်း မှတ်သားစရာပဲဖြစ်တယ်။
ခိုင်သာနှင့်လည်း အတော်ရင်းနှီးတဲ့ယောဂီပါပဲ။ တရားတွေလည်း မကြာခဏ
လျှောက်ထားတတ်ပါတယ်။ တပည့်တော် ဆွမ်းစားတဲ့အခါမှာလည်း ရှုမှတ်
ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ဟင်းမကောင်းမှ ရှုမှတ်ပါတယ်။ ဟင်းကောင်း
ရင်တော့ မရှုမှတ်ပါဘုရား။ အဲဒီလို လျှောက်ထားပါတယ်။

နေရာကျပါမလား . . . (နေရာမကျပါဘုရား)။ နေရာမကျပေဘူး၊
ဟင်းမကောင်းတော့ မစားချင်ပါဘုရား။ မစားချင်တော့ ရှုမှတ်ပြီးစားလိုက်
ပါတယ်။ ဘယ်လို ဝမ်းထဲသို့ ကျသွားမှန်းမသိပါဘုရား။ ဪ - သူ့အဓိပ္ပါယ်နှင့်
သူ ဟုတ်တော့ ဟုတ်သလိုပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဟင်းကောင်းတော့ လောဘအဖြစ်
ခံမယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ် ကျရောက်နေတယ်။ နိဗ္ဗာန်နှင့် မဝေးသွားပါဘူးလား
. . . (ဝေးသွားပါတယ်ဘုရား)။

ဟင်းကောင်းလည်း ရှုမှတ်ရမယ်၊ ဟင်းမကောင်းလည်း ရှုမှတ်ရမယ်၊
ရှုမှတ်ရင်တော့ နိဗ္ဗာန်နှင့် နီးမှာပါပဲ။ ဟင်းကောင်းလို့မရှုမှတ်ရင်တော့ နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာနှင့် နီးမလား၊ ဝေးမလား . . . (ဝေးပါမယ်ဘုရား)။ တရားနာ
ပရိတ်သတ်များ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနှင့် မဝေးချင်လျှင် ဟင်းကောင်းရင်မှတ်မလား၊

မမှတ်ဘူးလား၊ မှတ်ပါမယ်ဘုရား၊ တရားနာပရိတ်သတ်များ ယောဂီများက နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်ချင်ကြတာဖြစ်တယ်။ ရောက်ချင်ကြလို့ ရှိရင် စားတဲ့နေရာမှာ ဟင်းကောင်းလည်းမှတ်၊ ဟင်းမကောင်းလည်းမှတ်၊ မှတ်နေရမယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်မကျပါဘူးလား၊ ကျနေပါတယ်ဘုရား။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ စားဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ။

စားဆဲမှာရှုမှတ်၍ တရားထူးရပုံ

စားဆဲမှာ ရှုမှတ်လို့ တရားထူးတရားမြတ်များ ရသွားတဲ့ သာဓက ရှေးအခါက ရှိခဲ့ပေတယ်။ မထေရ်ကြီးတစ်ပါးနှင့် ကိုရင်ငယ်တစ်ပါးတို့ တစ်ကျောင်းထဲမှာ အတူတကွ နေကြတယ်။ ဦးရီးတော်နှင့် တူတော် ကိုရင်လေး ဖဲဖြစ်ကြပါတယ်။ ဦးရီးတော်၏ဘွဲ့တော်က မဟာသံဃရက္ခိတမထေရ်ဖြစ်တယ်။ ကိုရင်လေးရဲ့ ဘွဲ့တော်ကလည်း သူတို့၏အမျိုးအနွယ်အတိုင်း သံဃရက္ခိတ သာမဏေဖြစ်တယ်၊ တစ်ကျောင်းထဲမှာ အတူအကွ နေကြတယ်။

ကိုရင်လေးက ဆွမ်းခံချိန်ရောက်တော့ (၈) နာရီခွဲ၊ (၉) နာရီမှာ ဆွမ်းခံ သွားပြီးလျှင် ကျောင်းသို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ (၁၀) နာရီခွဲ၊ (၁၁) နာရီကျတော့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတယ်။ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေတဲ့အခါမှာ ဦးရီးတော် မထေရ်ကြီးကကြွလာပြီး ကိုရင်လေးကို သတိပေးစကား၊ ဩဝါဒ စကားမိန့်ကြား ပါတယ်။ ကိုရင် - ကိုရင်လျှာကို ဆွမ်းပူဟင်းပူတွေ မလောင်စေနဲ့ဟု မိန့်ကြားပါတယ်။

မိန့်ကြားလိုက်တော့ ကိုရင်လေးက ဒီဩဝါဒက ဘယ်လို ဩဝါဒ ပါလိမ့်မလဲ ဟု စဉ်းစားတယ်။ ဆွမ်းတွေဟင်းတွေကလည်း အိမ်စဉ်လှည့်လည်၍ ခံခဲ့တဲ့ဆွမ်းဟင်းတွေဖြစ်၍ အေးနေပြီ၊ အေးနေမှန်းသိရက်နဲ့ စားရတဲ့အချိန် ကလည်း (၁၀) နာရီခွဲ၊ (၁၁) နာရီမှ စားရတာဖြစ်၍ ဆွမ်းတွေ ဟင်းတွေ

အေးနေမှန်းသိပါလျက်နှင့် လျှာကို ဆွမ်းပူ ဟင်းပူတွေ မလောင်စေနဲ့လို့ ပေးတဲ့
ဩဝါဒဟာ ဘယ်လိုဩဝါဒပါမလဲဟု မစဉ်းစားသင့်ပေဘူးလား... (စဉ်းစား
သင့်ပါတယ်ဘုရား)။

စဉ်းစားတော့ တကယ်စင်စစ် ဆွမ်းပူဟင်းပူတွေ၊ ပကတိသော ဆွမ်းပူ
ဟင်းပူတွေ လောင်တာတော့ မဟုတ်ပေဘူး။ လောဘတည်းဟူသော ဆွမ်းပူ
ဟင်းပူတွေ၊ ဒေါသတည်းဟူသော ဆွမ်းပူ ဟင်းပူတွေ မလောင်စေနဲ့လို့ ပေးတဲ့
ဩဝါဒပဲဟု ပါရမီအခြေခံရင့်ကျက်နေတဲ့ ကိုရင်ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ သိသွား
ပါတယ်။ သိသွားတော့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဆွမ်းပူဟင်းပူတွေ မလောင်ရအောင်
ရှုမှတ်ပြီးစားရမယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်သွားပါတယ်။ သဘောပေါက်သည့်
အတိုင်း ရှုမှတ်ပြီးစားလိုက်တာ ဆွမ်းစားလို့လည်းပြီးရော လေးမင် လေးဖိုလ်
အဆင့်ဆင့်တက်၍ ရဟန္တာဖြစ်သွားပါတယ်။ ဤသာမက ထောက်ထား၍
စားနေဆဲမှာ ရှုမှတ်လို့ရှိရင် ဒုက္ခခပင်းလုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ မရောက်
သွားနိုင်ပါဘူးလား... (ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်ဘုရား)။

“ကိုယ်မှ စိတ်ဓာတ်မိညာဉ် အပြင်ထွက်ပုံနှင့် အပြင်မထွက်အောင်ရှုမှတ်ပုံ”

စားသိရာ၌ ရှုမှတ်ပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။
ထိသိရာ၌ ရှုမှတ်ပုံကို ဟောကြားပါတော့မည်။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ထိသိရာတွင် လိုက်ကြံလျှင်၊ အပြင်ထွက်သည်မည်။

ကောင်းတဲ့ အခင်းအရာ၊ ကောင်းတဲ့အတွေ့အထိတွေ့နဲ့ တွေ့ထိရတော့
ကောင်းလိုက်တာ ဒီအဝတ်အထည်တွေ နွေးလိုက်တာ၊ နူးညံ့လိုက်တာ
စသည်ဖြင့် လိုက်ကြံနေမယ်ဆိုလို့ရှိရင်၊ ဘာဖြစ်ပါသလဲ၊ လောဘဖြစ်တယ်။
မကောင်းတဲ့ အတွေ့အထိတွေ့နဲ့ တွေ့ထိရတော့ ဒီအတွေ့အထိတွေ့
ဆိုးလိုက်တာဟု စိတ်နှလုံးမသာယာမှုတွေဖြစ်တော့ ဒေါသ၊ ဒေါမနဿတွေ

ဖြစ်တယ်၊ ဘာကြောင့် ဒေါသ၊ ဒေါမနဿတွေ ဖြစ်ပါသလဲ၊ လိုက်ကြစည်လို့ ဖြစ်တယ်။ လိုက်ကြစည်၍ စိတ်ဓာတ်ပိညာဉ်တွေ အပြင်ထွက်နေလို့ရှိရင် နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာနှင့် ဝေးမလား၊ နီးမလား... (ဝေးပါမည်ဘုရား)။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ထိဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ။

ထိဆဲမှာပင် ထိတယ် ထိတယ်လို့ ရှုမှတ်ကြရမယ်၊ ယခုတရားနာ ပရိတ်သတ်များ အားလုံးပင် ရှုမှတ်တတ်ကြပါတယ်။ ဖောင်းတာ ပိန်တာကို ရှုမှတ်တာလည်း ထိတာကိုပဲ ရှုမှတ်တာဖြစ်တယ်။ ထိုင်တာ - ထိတာကို ရှုမှတ်တာလည်း ထိတာကိုပင် ရှုမှတ်တာဖြစ်တယ်။ ကြွတာ - လှမ်းတာ - ချတာကို ရှုမှတ်တာလည်း ထိတာကိုပင် ရှုမှတ်တာဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ကာယကို ရှုမှတ်ရတာမှန်သမျှ အားလုံး ထိတာကို မှတ်ရတာဖြစ်တယ်။ အတွင်းက သဘောတရားများ ထိကြလို့သာ မှတ်လို့ ရတာဖြစ်ပေတယ်။

ဤခန္ဓာကိုယ်၌ ကာယအကြည်ဓာတ် ရှိနေတဲ့ နေရာမှန်သမျှ ထိတာ တွေ့ချည်းပင်ဖြစ်တယ်။ အပ်ဖျားလေးနှင့် လိုက်တို့ကြည့်ပါ။ သိ သိ သွားတယ် နာ နာ သွားတယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဒီနေရာဟာ ကိုယ်ကာယအကြည်ရှိနေတဲ့ နေရာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီနေရာကို ရှုမှတ်လို့ရှိရင် ကာယနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ဖြစ်တယ်၊ ထိသိကို မှတ်တာဖြစ်တယ်။

လက်သဲဖျား၊ ဆဲဖျားတွေမှာတော့ ထိသိမှုက မရှိ၍ ကာယအကြည် မရှိတဲ့နေရာဖြစ်တယ်။ ထိတယ်လို့ ရှုမှတ်၍ မရပေ။ ကျန်တဲ့နေရာအားလုံး ရှုမှတ်လျှင် ထိသိချည်းပဲ ဖြစ်ပေသည်။ သိမ်မွေ့တဲ့ ထိသိနှင့် ကြမ်းတမ်းတဲ့ ထိသိလောက်ပဲ ကွားခြားပါတယ်။ သိမ်မွေ့တဲ့ နူးညံ့တဲ့ ထိသိတွေကို နောက်ပိုင်း ကျတော့ ရှုမှတ်လို့ ရသွားကြပါတယ်။

ယခုလို တရားထိုင်ခါစမှာတော့ ထင်ရှားသည့် ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယောဆိုတဲ့ ထင်ရှားသည့် ဓါတ်ကြီးလေးပါးကိုပဲ ရှုမှတ်ရတာ

များပါတယ်။ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်လို့ ရှုမှတ်နေတာက ထိသိတွေပါပဲ။ ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ် တဲ့အခါမှာလည်း ရှုသွင်းလိုက်တဲ့ လေတွေက တွန်းကန်လိုက်တော့ ထိလာလို့သာ ရှုမှတ်လိုရတာပါပဲ။ မထိပါပဲနှင့် ရှုမှတ်လို့မရပေ။ ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်တဲ့အခါမှာလည်း အတွင်းက တရွေ့ပြီး တရွေ့ ရွေ့သွား လှုပ်ရှားသွားတာလည်း ထိလို့သာ မှတ်လိုရတာပဲ။ ထိသိ ကိုတော့ တရားနာပရိတ်သတ်များ တော်တော်ကို မှတ်တတ်နေကြပါတယ်။

အဲဒီလိုမှတ်တဲ့အခါမှာလည်း ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ မြန်မြန်ဖြစ်အောင် ဝိပဿနာစစ်စစ်ဖြစ်အောင် ရှုမှတ်တတ်ဖို့ရာ မလိုအပ်ပါဖူးလား... (လိုအပ် ပါတယ်ဘုရား)၊ လိုအပ်တယ်။ ယခုတရားနာပရိတ်သတ်များ ကေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြတဲ့နည်းအတိုင်း ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်၊ ကြွတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေတာကို ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ဖြစ်တယ်၊ ထိသိကို မှတ်နေတာဖြစ်တယ်။

“ပညတ်နှင့် ပရမတ်ကွဲအောင် ရှုမှတ်ပုံ”

ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်တဲ့အခါမှာလည်း ဝမ်းဗိုက်ပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်ကိုတော့ ခွာနိုင်သမျှခွာ၊ အတွင်းက လေရှုသွင်းလိုက်တာနဲ့အမျှ တစ်ရွေ့ပြီး တစ်ရွေ့ တောင့်တင်းတွန်းကန်လာသည့် သဘောကိုတော့ သိနိုင်သမျှ သိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ ဝမ်းဗိုက်ပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်သည် ပညတ် ဖြစ်တယ်။ အတွင်းက တောင့်တင်းတွန်းကန်သည့် သဘောကတော့ ဝါယော ပရမတ်ဖြစ်တယ်၊ ဝါယောပရမတ်ကိုတော့ သိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။

ပိန်တယ်လို့ရှုမှတ်တဲ့အခါမှာလည်း ဝမ်းဗိုက်ပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်ကိုတော့ ခွာနိုင်သမျှခွာ၊ အတွင်းက တစ်ရွေ့ပြီးတစ်ရွေ့ လှုပ်ရှားသွားတဲ့ ရွေ့သွားတဲ့ သဘောကိုတော့ သိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ ဝမ်းဗိုက်

ပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်သည် ပညတ်ဖြစ်တယ်။ ပညတ်ဆိုတာ ဝိပဿနာရှုဖို့ရာ မဟုတ်ပေဘူး၊ အတွင်းက တစ်ရွေ့ပြီးတစ်ရွေ့ ရွေ့ရွေ့သွားတဲ့သဘော၊ လှုပ်သွားတဲ့သဘော၊ လျော့သွားတဲ့ သဘောများကိုတော့ သိနိုင်သမျှ သိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။

“ထောက်ကန်တောင့်တင်း လျော့ခြင်းတမည်” ဆိုတဲ့ ဝါယောဓာတ်၏ လက္ခဏာအတိုင်း ဖောင်းတဲ့အခါမှာ ထောက်ကန်တဲ့ ဝါယောဓာတ်ပရမတ်က ပိုထင်ရှားတယ်၊ ပိန်တဲ့အခါမှာလည်း လျော့သွားတဲ့သဘော၊ လှုပ်သွားတဲ့ သဘော ဝါယောပရမတ်က ပိုထင်ရှားတယ်။ အဲဒီပရမတ်ကိုတော့ သိနိုင်သမျှ သိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။

ထိုင်တယ်လို့ ရှုမှတ်တဲ့အခါမှာလည်း ခေါင်းကိုယ်ခြေလက် ပုံသဏ္ဌာန် ပညတ်များကို ခွာနိုင်သမျှ ခွာ၍၊ ထိုင်ချင်သည့်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ လေတွေက တွန်းကန်ထားလို့ တောင့်တင်းနေတဲ့ သဘောကိုတော့၊ ပရမတ်ကိုတော့ သိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ ထိတယ်လို့ ရှုမှတ်တဲ့ အခါမှာလည်း ပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ် ပညတ်တွေကို ခွာနိုင်သမျှခွာ၍ ထိထားလို့ မာနေသည့်သဘော၊ ပူနေသည့်သဘော ပရမတ်များကိုတော့ သိနိုင်သမျှ သိအောင်၊ စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။

ပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ် ပညတ်တွေကို ခွာနိုင်တာနှင့်အမျှ ပရမတ်သဘော တရားတွေက ထင်ရှားလာပါတယ်။ ပရမတ်သဘောတရားတွေ ထင်ရှား လာတာနဲ့အမျှ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်တဲ့အခါမှာ အရေးအကြီးတဲ့ အချက်တွေဖြစ်ပေတယ်။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ပညတ်ကိုခွာ၊ ပရမတ်သာ၊ မှန်စွာ ရှုရမည်။

ပညတ်ပုံသဏ္ဌာန်များကို ခွာနိုင်သမျှခွာ၊ အတွင်းက ပရမတ်သဘောများကို သိနိုင်သမျှ သိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်တဲ့အခါမှာ တောင့်တင်းတွန်းကန်သည့် သဘော၊ ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်တဲ့အခါမှာ လှုပ်သွား၊ ရွေ့သွားတဲ့သဘော၊ ထိုင်တယ်လို့ ရှုမှတ်သည့်အခါမှာ တောင့်တင်းနေသည့်သဘော၊ ထိတယ်လို့ ရှုမှတ်တဲ့အခါမှာ မ-နေသည့်သဘော၊ ပူနေသည့်သဘောများကို သိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ အဲဒီလို စူးစိုက်လို့ သဘောတရားများကို သိသွားပြီဆိုလို့ရှိရင် သဘောကို သိရာမှစ၍ ဉာဏ်စဉ်တွေ အဆင့်ဆင့် တက်သွားနိုင်ပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သဘောသိမှ၊ ဥဒယ၊ ဝယ မြင်နိုင်သည်။

သဘောကို သိလို့ရှိရင် ဥဒယ-အဖြစ်၊ ဝယ-အပျက် ကိုမြင်တော့တာပါပဲ။ ဥဒယဝယ အဖြစ်အပျက်ကို မြင်ပြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဆက်လက်၍ ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ရောက်၍ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာတွေကို မြင်သွားကြပါတယ်။ အဲဒီလို မြင်သွားတဲ့အခါမှာ မမြဲခြင်းအနိစ္စ၊ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ၊ ကိုယ်အစိုးမရခြင်း အနတ္တတွေကို မြင်သွားပြီးလျှင် ဉာဏ်စဉ်တွေ အဆင့်ဆင့်တက်ကာ မိမိတို့အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သည့် ဒုက္ခခပင်း လုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတိုင်အောင် ရောက်ရှိသွားကြမည် ဖြစ်ပေတယ်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး စီကုံးထားသည့် ဆောင်ပုဒ်ကို ပြန်ဆိုပြီးတော့ တရား အဆုံးသတ်ကြပါစို့။ -

“စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်၊ အပြင်မထွက်၊ အတွင်းဘက်လည်း၊

ရပ်လျှက်မတည်၊ စွဲမှီလွတ်ကင်း၊ ဆာလောင်ကင်းအောင်၊
ရှုမှတ်ဆောင်သော်၊ နောက်နောင်ဖြစ်ရေး၊ အိုသေဘေးနှင့်၊ ဝန်လေးစွာလှ
ဒုက္ခခပင်း၊ လုံးဝကင်းသည်၊ ဝိဘင်ဥဒ္ဓေမိန့်ခွန်းတည်း။”

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသည့်အတိုင်း တစ်သုတ်လုံး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ခြုံပြီးတော့ ကျေးဇူးတော်ရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး စိထားခဲ့သည့်ဆောင်ပုဒ်ဖြစ်သည်။

မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အပြင်ကိုလည်း မထွက်စေရအောင်၊ အတွင်းမှာလည်း ရပ်တည်မနေစေရအောင်၊ တစ်စုံတစ်ခုသော စွဲလမ်းဖွယ်ရာ အာရုံများကိုလည်း မစွဲလမ်းနေရအောင် ရှုမှတ်ထားနိုင်ရမည်။ ဆင်ခြင်ထားနိုင်ရမည်။ ပွားများထားနိုင်ရမည် ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားပြီးတော့ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်သွားတော်မူပါတယ်။

ဝင်သွားတော်မူတဲ့အခါမှာ ရဟန်းတော်များက အရှင်မဟာ ကစွာယန မထေရ်ထံ ချဉ်းကပ်၍ အကျယ်ကို ဟောကြားပေးဖို့ရာ လျှောက်ထားတဲ့ အတွက်ကြောင့် အရှင်မဟာကစွာယနမထေရ်က အကျယ်ကို ဟောကြားပေးပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်ပုံ၊ အပြင်မထွက်ပုံ၊ အတွင်းမှာ ရပ်တည်နေပုံ၊ အတွင်းမှာမရပ်တည်ပုံ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော စွဲလမ်း ဖွယ်ရာအာရုံများကို စွဲလမ်းနေပုံ၊ မစွဲလမ်းပုံ၊ (၆) ချက် အကျယ်ကို ဝေဖန်၍ အရှင်မဟာ ကစွာယနမထေရ်က ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။

စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်တာ၊ အပြင်မထွက်တာကို လွန်ခဲ့တဲ့ သီတင်းက ဟောကြားတာ ကိုယ်ကာယက စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင်ထွက်ပုံ၊ မထွက်ပုံကို ပြည့်စုံအောင် မဟောနိုင်ခဲ့ပါ။ အဲဒါလေး ပြန်၍ ဆက်ဟောပါမယ်။
ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ထိသိရာတွင်း လိုက်ကြံလျှင်၊ အပြင်ထွက်သည်မည်။

မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာ သာယာဖွယ် နူးညံ့တဲ့ အတွေ့အထိ သိမ်မွေ့တဲ့ အတွေ့အထိများနဲ့ တွေ့ထိရတဲ့အခါကျတော့ သာယာစရာပဲ၊ နှစ်သက်စရာပဲ လို့ လိုက်ကြံစည်လို့ရှိရင် စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်သွားပြီဖြစ်တယ်။ လောဘ

ဖြစ်တယ်။ အင်မတန်ကြမ်းတမ်းတဲ့ အတွေ့ဆိုးကြီးများနှင့် တွေ့ရတဲ့အခါ ကျတော့ စိတ်နှလုံးမသာယာမှုတွေ ဖြစ်တယ်။ အလွန်ကြမ်းတမ်းတဲ့ အဝတ် အထည်တွေ ဝတ်ဆင်ရတဲ့အခါကျတော့ စိတ်နှလုံးမသာယာမှုတွေဖြစ်တယ်။ စိတ်နှလုံးမသာယာဖွယ်ရာတွေကို လိုက်ကြံစည်တော့ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင် ထွက်တယ်။ ဒေါသ၊ ဒေါမနဿတွေဖြစ်တယ်။

ထိသိရာမှာ ကောင်းတာဆိုးတာတွေကို လိုက်ကြံစည်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်တယ်။ ကောင်းတာကို ကြံစည်လိုက်တော့ လောဘ၊ မကောင်းတဲ့ ဆိုးတဲ့အာရုံကို ကြံစည်လိုက်တော့ ဒေါသ၊ ဒေါမနဿတွေ ဖြစ်နေလို့ရှိရင် ဒုက္ခခပင်းလုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်နှင့် ဝေးမလား၊ နီးမလား . . . (ဝေးပါမယ်ဘုရား)။

ဝေးသွားလိမ့်မယ်၊ ဘယ်လိုပင် ဆုတောင်း ဆုတောင်း မိမိ၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်တွေကို အပြင်သို့ ထွက်နေမယ် ဆိုလို့ရှိရင် ဆုတောင်းတွေ ပြည့်မှပြည့်ပါမလား . . . (မပြည့်ပါဘုရား)။ မပြည့်ပေဘူး။ ဆုတော့မတောင်းဘူး၊ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အပြင်မထွက်အောင်တော့ အမြဲတမ်းသတိကပ်၍ ရှုမှတ် နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ဒုက္ခခပင်းလုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနှင့် နီးတာပါပဲ။ အပြင်မထွက်အောင် ဘယ်နှယ်လုပ်ရမလဲ။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ထိဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ။

ထိဆဲခဏမှာ ဘယ်အရာနှင့်ပဲ ထိထိ ထိတယ်၊ ထိတယ်လို့ ရှုမှတ် လိုက်လို့ရှိရင် ထိနေတာကတစ်ခြား၊ မှတ်သိစိတ်ကတစ်ခြား၊ ထိနေတာက ဘာမှမသိတတ်တဲ့ ရုပ်တရား၊ မှတ်သိလိုက်တာက သိတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် နာမ်တရား၊ ရုပ်တရားနှင့် နာမ်တရား ကွဲပြားသွားတာနှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကောင်းတာတွေ ကြံစည်တဲ့လောဘ၊ မကောင်းတာတွေ ကြံစည်တဲ့ ဒေါသ၊ ဒေါမနဿတွေ ဖြစ်မှ ဖြစ်ပါတော့မလား . . . (မဖြစ်တော့ပါဘုရား)။

“နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်သို့ ရောက်တဲ့အခါ သိပုံ”

ရုပ်နှင့်နာမ်နှင့်ကွဲပြားပြီး ထိနေတာက ဘာမှ မသိတတ်တဲ့ရုပ်တရား၊ မှတ်သိ မှတ်သိနေတာက သိတတ်တဲ့ နာမ်တရားလို့ ကွဲပြား၍သိသွားတဲ့ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်သို့ ရောက်သွားရင်ပဲ ယောဂီအတွက် အတော့်ကို နေရာကျသွားတာပဲ။ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကို ငါ-ငါလို့ ပြောနေတာ၊ ငါထိတယ်၊ ငါ-ထိတယ်လို့ ပြောနေတာ တကယ်တော့ ငါကောင်လေးဟာ ရှိတာမဟုတ်ပေ။ ထိနေတဲ့ ရုပ်တရားနှင့် ထိတယ်လို့သိနေတဲ့ နာမ်တရားဒီနှစ်ပါးပဲ ရှိပါလားလို့ မသိသွားပါဘူးလား . . . (သိသွားပါတယ်ဘုရား)။

အတ္တဒိဋ္ဌိကွာသွားလို့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကွာသွားလို့ အပါယ်တံခါးပိတ်ဖို့ရန် အခြေခံကောင်းရသွားပြီဖြစ်တယ်။ ဝိပဿနာရှုရတာ အကျိုးမများပေဘူးလား။ . . . (အကျိုးများပါတယ်ဘုရား)။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်သို့ ရောက်တာနှင့် တပြိုင်နက် အပါယ်တံခါး ပိတ်တဲ့ အဆင့်အခြေခံကောင်းကို ရသွားပြီဖြစ်တယ်။

“ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်သို့ ရောက်တော့ အမှတ်စိပ်လို့ရပုံ”

ထိတယ် ထိတယ်လို့ ရှုမှတ်တဲ့အခါ ထိနေတာကလေးက ရှိနေလို့ မှတ်သိစိတ်က မှတ်နေတာပဲ။ ထိနေတာလေးက အကြောင်းတရား၊ မှတ်သိ စိတ်က အကျိုးတရားပဲလို့ ဒီလိုလည်း သိသွားတာက ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်သွားတာဖြစ်တယ်။ အကြောင်းနှင့် အကျိုးကိုသိတဲ့ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် သို့ ရောက်သွားတော့ ယောဂီအတွက် အမှတ်တွေ စိပ်စိပ်မှတ်လို့ ရသွားပြီ ဖြစ်တယ်။

နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်သို့ရောက်စဉ်ကတော့ အမှတ်တွေ စိပ်စိပ်မှတ်လို့ မရသေးပေ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများကတော့ ယောဂီကို အမှတ်တွေ စိပ်စိပ်ရှုမှတ် ဖို့ရာ တိုက်တွန်းကြပါတယ်။ တိုက်တွန်းပါသော်လည်း ယောဂီက အမှတ်တွေ

စိပ်စိပ်မှတ်လို့ မရသေးပါဘုရားဟု ပြန်၍ မလျှောက်ထားတတ်ပါဘူးလား . . .
(လျှောက်ထားတတ်ပါတယ်ဘုရား)။

အကြောင်းနှင့်အကျိုးကိုသိတဲ့ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်သွားတဲ့ အခါကျတော့ ယောဂီအတွက် အမှတ်တွေ စိပ်စိပ်မှတ်လို့ ရသွားပါတယ်။ ဘယ်လိုနေရာတွေမှာ ပို၍ထင်ရှားပါသလဲဆိုလို့ရှိရင် သွားတဲ့အမူအရာ၊ ရပ်တဲ့ အမူအရာ၊ ထိုင်တဲ့အမူအရာ၊ လျောင်းတဲ့အမူအရာ ဆိုတဲ့ ဣရိယာပုတ်ကြီး (၄) ပါးမှာ မှတ်လို့ရသွားတာ ထင်ရှားလာတယ်။

ရပ်နေရာမှ သွားရတော့မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခဲ့သော် အထူးသတိထားလိုက်သောအခါ သွားချင်တဲ့ စိတ်တွေ ရှေ့ဦးစွာထင်ရှားနေ တတ်ပါတယ်။ ထင်ရှားနေတဲ့အတွက်ကြောင့် သွားချင်တယ်၊ သွားချင်တယ်လို့ မမှတ်ရပါဘူးလား . . . (မှတ်ရပါတယ်ဘုရား)။ နောက်ပြီးမှ သွားချင်တဲ့စိတ်ကြောင့် ဖြစ်တဲ့ လေတွေက တွန်းပို့လိုက်၍ သွားတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အမူအရာတွေ ဖြစ်လာသည့်အခါကျမှ သွားတယ်၊ သွားတယ်လို့ မမှတ်ရပါဘူးလား . . . (မှတ်ရပါတယ်ဘုရား)။

သွားချင်တဲ့စိတ်က သိတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် နာမ်တရား၊ သွားနေတဲ့ ကိုယ်အမူအရာများက မသိတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ရုပ်တရား၊ သွားနေတာ ငါမဟုတ်၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး သွားနေခြင်းဖြစ်တယ်ဟု သိသွားခြင်းသည် နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်တယ်၊ သွားချင်တဲ့စိတ်က အကြောင်းတရား၊ သွားနေတဲ့ ကိုယ်အမူအရာများက အကျိုးတရားဖြစ်တယ်လို့ သိသွားတာက ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်ဖြစ်တယ်။

သွားနေရာက၊ စင်္ကြံလျှောက်ရာက စင်္ကြံအဆုံးမှာ ရပ်ရတော့မည် ဆိုလျှင် နှစ်လှမ်းသုံးလှမ်းလောက်ကတည်းက ရပ်ချင်တဲ့စိတ်တွေဖြစ်နေတယ်၊ ထိုရပ်ချင်သည့်စိတ်ကို ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်နေသည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်

မသိပါဘူးလား . . . (သိပါတယ်ဘုရား)။ သိတော့ ရပ်ချင်တယ်၊ ရပ်ချင်တယ် ဟု ရပ်ချင်တဲ့စိတ်ကို ရှုမှတ်ရပါတယ်။ ထို့နောက်မှ ရပ်ချင်သည့်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်တဲ့ လေတွေက တွန်းကန်ထားပေးလို့ ရပ်တဲ့ ကိုယ်အမူအရာများ ဖြစ်လာတဲ့ အခါကျမှ ရပ်တယ်၊ ရပ်တယ်လို့ မမှတ်ရပါဘူးလား . . . (မှတ်ရပါတယ် ဘုရား)။

ရပ်ချင်တဲ့စိတ်က သိတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် နာမ်တရား၊ ရပ်နေသည့် ကိုယ်အမူအရာများက မသိတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ရုပ်တရားဖြစ်တယ်လို့ နာမ်နှင့်ရုပ် ကို ပိုင်းခြား၍သိတာ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်တယ်။ ရပ်ချင်တဲ့ စိတ်က အကြောင်းတရား၊ ရပ်နေတဲ့ကိုယ်အမူအရာများက အကျိုးတရား ဖြစ်တယ်ဟု အကြောင်းနှင့်အကျိုးကို သိတာ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်တယ်။

ရပ်ရာက ထိုင်ရတော့မယ်ဆိုလို့ရှိရင် အထူးသတိထားလိုက်တဲ့အခါ ထိုင်ချင်တဲ့စိတ်တွေက ရှေးဦးစွာဖြစ်နေတာ ထင်ရှားနေလို့ ထိုင်ချင်တယ်၊ ထိုင်ချင်တယ်လို့ မရှုမှတ်ရပါဘူးလား . . . (ရှုမှတ်ရပါတယ်ဘုရား)။ နောက်ပြီးမှ ထိုင်ချင်တဲ့စိတ်က ဖြစ်တဲ့လေတွေက တွန်းချပေးလိုက်လို့ အောက်သို့ တစ်ရွေ့ပြီးတစ်ရွေ့ ရွေ့ရွေ့ကျသွားတဲ့ အမူအရာတွေ ဖြစ်လာမှ ထိုင်တယ်၊ ထိုင်တယ်လို့ မရှုမှတ်ရပါဘူးလား . . . (ရှုမှတ်ရပါတယ်ဘုရား)။

ထိုင်ချင်တဲ့စိတ်က သိတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် နာမ်တရား၊ ထိုင်သည့် ကိုယ်အမူအရာများက မသိတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ရုပ်တရားဖြစ်တယ်ဟု နာမ်နှင့်ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသွားတာက နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်တယ်။ ထိုင်ချင်တဲ့စိတ်က အကြောင်းတရား၊ ထိုင်တဲ့ကိုယ်အမူအရာများက အကျိုး တရားဖြစ်တယ်။ အကြောင်းနှင့်အကျိုးကိုသိတာ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်တယ်။

တရားထိုင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ တရားနာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ထိုင်ရာမှ ထရတော့မည့်အခါ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ အမှတ်သတိ ရှိနေတဲ့အခိုက်အထူး

သတိထားလိုက်သည်ရှိသော် ထချင်တဲ့စိတ်တွေ ရှေးဦးစွာ မထင်ရှားနေတတ်ပါဘူးလား . . . (ထင်ရှားပါတယ်ဘုရား)။ ထင်ရှားလို့ရှိရင် ထချင်တယ်၊ ထချင်တယ်လို့ ရှုမှတ်လို့မရပါဘူးလား . . . (ရှုမှတ်လို့ရပါတယ်ဘုရား)။ နောက်ပြီးမှ ထချင်တဲ့စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ လေတွေက တွန်းကန်ပေးနေလို့ ခန္ဓာကိုယ်အမူအရာတွေ ရှေ့သို့ ညွှတ်ကျသွားတာကိုပဲ ညွှတ်တယ်၊ ညွှတ်တယ်လို့ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ ဘေးသို့ လက်ထောက်လိုက်တဲ့အခါမှာလည်း လက်ထောက်တယ်၊ လက်ထောက်တယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ အားတွေ ပြည့်လာတဲ့အခါ ခန္ဓာကိုယ်အမူအရာတွေ အပေါ်သို့ တရွေ့ပြီးတရွေ့ ရွေ့တက်လာတာကိုပဲ၊ မြန်မာဝေါဟာရအားဖြင့် ထတယ်၊ ထတယ်လို့ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။

ထချင်တာက သိတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် နာမ်တရား၊ ထနေတဲ့ ကိုယ်အမူအရာများက မသိတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ရုပ်တရားဟု နာမ်နှင့် ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိတာက နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်တယ်။ ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

“ထချင်တာကနာမ်၊ ထနေဟန်ကရုပ်
သူမဟုတ် ငါမဟုတ်၊ ထတာနာမ်နှင့်ရုပ်
နာမ်ရုပ်နှစ်သင်း၊ အမြင်ရှင်း၊ ထရင်း အလုပ်လုပ်။”

ထချင်တဲ့စိတ်က အကြောင်းတရား၊ ထနေသည့် ကိုယ်အမူအရာများက အကျိုးတရား၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုးကိုသိတာ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်ပေတယ်။ အဲဒီ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်သွားတဲ့ ယောဂီများကတော့ အထူး သတိထားလို့ရှိရင် အမှတ်တွေ စိပ်စိပ်မှတ်လို့မရသွားပါဘူးလား . . . (ရသွားပါတယ်ဘုရား)။ ဒါပေမယ့်လည်း သာမန်သတိထားရင်တော့ မထင်ရှားပေ။ အထူးသတိထားမှသာ ထင်ရှားပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်တယ်ဆိုတာ သတိက အဓိကဖြစ်တယ်။ သတိပဋ္ဌာန၌ သတိ၊ ဥပဋ္ဌာနဟု ပုဒ်ခွဲလို့ရပါတယ်။ သတိက

အမှတ်သတိ၊ ဥပဋ္ဌာန-က ရှေးရှုတည်ထားတာ၊ ကပ်ထားတာဖြစ်တယ်။ အမြဲတမ်း သတိကို ကပ်ထားရမယ်။ သတိကပ်နေမှ တရားသဘောတွေ ထင်ရှားလာတယ်။ သတိကပ်ဖို့ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ သတိပိုတယ်လို့ မရှိပေ။ သတိလိုတာသာရှိပေသည်။ သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရား အားထုတ်တဲ့ အခါမှာ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းမှာ သတိကပ်လို့ ရသွားတာနှင့် တပြိုင်နက် ယောဂီအတွက် တရားတွေ အမြန်တိုးတက်သွားနိုင်ပါတယ်။

“စားနည်း (၃) မျိုး”

ကိုယ်ကာယရှုမှတ်ပုံ အကျယ်တဝင့် ဟောတာကို တော်တော်များများ နာကြားခဲ့ဖူးကြပါပြီ။ လွန်ခဲ့တဲ့ သီတင်းက စားတဲ့အမူအရာတွေရှုမှတ်ပုံကို ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။ အစာအဟာရတွေ စားတဲ့အခါမှာ တရားနာ ပရိတ်သတ်များ ယောဂီများအနေနှင့် ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် စားတဲ့နည်း ဘယ်နှစ်နည်းရှိပါသလဲဆိုတော့ (၃) နည်း၊ (၃) မျိုးရှိပါတယ်။

သီလဖြင့်စားခြင်း၊ သမထဖြင့်စားခြင်း၊ ဝိပဿနာဖြင့်စားခြင်းဟူ၍ (၃) မျိုးရှိပါတယ်။ တရားနာပရိတ်သတ်များနှင့် ယောဂီများ တရားအားထုတ် နေကြတဲ့အခိုက်မှာ ဤစားခြင်း (၃) မျိုးနဲ့ပဲ စားကြရပါတယ်။ နောက်တရား ဘောင်က ထွက်သွားတဲ့အခါမှာလည်း တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ စားလို့ရတတ်ကြပါတယ်။

သီလနှင့်စားခြင်းဆိုတာကတော့ ယခုလို မိမိတို့ ဘောဇဉ်အာဟာရ တွေကို မှီဝဲသုံးဆောင်ရတာ ဝိပဿနာအကျင့်တွေကို ကျင့်နိုင်ရအောင်သာ စားရတာပါလို့ ဉာဏ်သက်ဝင်၍ ဆင်ခြင်လိုက်တာနှင့် တစ်ပြိုင်နက် ပစ္စယဿန္တိသီတသီလ ဖြစ်သွားပါတယ်။ သီလကုသိုလ်ကို ရရှိသွားကြပါတယ်။ ဆွမ်းစားခါနီးမှာ ဤသည့်စားဖွယ် အမယ်မယ်ကို စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်တာက ဘာနဲ့စားတာပါလဲ . . . သီလနဲ့စားတာဖြစ်တယ်။ ပစ္စယဿန္တိသီတသီလနဲ့ စားတာဖြစ်တယ်။ ဆင်ခြင်လိုက်တာနှင့် ကုသိုလ်တွေ ရရှိနေကြပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ကျင့်နိုင်ဖို့ရာ၊ ဆင်ခြင်ကာ၊ စားတာသိလမည်။

သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားတွေ မပြတ်မလပ် ရှုမှတ်နိုင်ဖို့ရာ ကျင့်နိုင်ဖို့ ရာသာ စားတာပါလို့ ဉာဏ်သက်ဝင်၍ ဆင်ခြင်လိုက်တာနှင့် တစ်ပြိုင်နက် ပစ္စယသန္နိသမ္ပိတသီလကုသိုလ်တွေဖြစ်၍ သီလနှင့်စားခြင်းကုသိုလ်တွေ ရရှိ သွားကြပါတယ်။

သမထနှင့်စားခြင်းဆိုတာက မေတ္တာပွား၍စားခြင်းပင်ဖြစ်ပေတယ်။ ဆွမ်းခဲဖွယ်ဘောဇဉ်အာဟာရတွေ လာလှူကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ စီမံချက်ပြုတ်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှတစ်ဆင့် အားအေးသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာ၊ ချမ်းသာကြပါစေ၊ သံဃာတော်များနှင့် တရားအားထုတ်ဖော်၊ အားထုတ်ဖက် ဖြစ်သည့် ယောဂီများလည်း ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာကျန်းမာ၊ ချမ်းသာကြပါစေဟု မေတ္တာပွား၍ စားခြင်းသည် ဘာနှင့်စားခြင်း ဖြစ်ပါသလဲ . . . သမထနှင့် စားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတာ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းပင် ဖြစ်ပေတယ်။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မေတ္တာပွားကာ၊ စားသုံးတာ၊ မှန်စွာသမထမည်။

ဝိပဿနာနှင့်စားခြင်းကတော့ စားသည့်အမှုအရာတိုင်းကို ရှုမှတ်၍ စားရသောကြောင့် ကုသိုလ်အများဆုံး ရနိုင်သည့် စားခြင်းဖြစ်တယ်။ ဆွမ်းပွဲ ဆီသို့ လက်လှမ်းလိုက်တော့ လက်လှမ်းတယ် လက်လှမ်းတယ်၊ ဆွမ်းနှင့်လက် ထိတော့ ထိတယ် ထိတယ်၊ ဆွမ်းလုတ်ကိုပြင်တော့ ပြင်တယ် ပြင်တယ်၊ ယူတော့ ယူတယ် ယူတယ်၊ ခေါင်းက ငုံ့လာတော့ ငုံ့တယ် ငုံ့တယ်၊ ပါးစပ်ကဟတော့ ဟတယ် ဟတယ်၊ ဆွမ်းလုတ်ကိုခွံတော့ ခွံတယ် ခွံတယ်၊ ခေါင်းပြန်ထူတော့ ထူတယ် ထူတယ်၊ ဝါးတော့ ဝါးတယ် ဝါးတယ်၊ အရသာကိုသိတော့ သိတယ်၊ သိတယ်၊ မျိုတော့ မျိုတယ်လို့ ရှုမှတ်နေတာ ဝိပဿနာဖြင့် စားခြင်းဖြစ်တယ်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဆွမ်းတစ်လုတ် စားပုံ၊ ရိရိသေသေ စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်ပုံဖြစ်တယ်။ အမှတ်စိပ်စိပ်ရှုမှတ်ချင်တဲ့ ယောဂီများအတွက် 'နည်းယူဖို့ မကောင်းပါဘူးလား ... (နည်းယူဖို့ ကောင်းပါတယ်ဘုရား)။ စားနေရင်း စားနေရင်း ကုသိုလ်တွေရလို့ အမှတ် တွေလည်း ဆက်လို့ သမာဓိဉာဏ်များအားကောင်းနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် မိမိ၏ ပါရမီအားလျော်စွာ စားနေရင်းပဲ တစ်မဂ် တစ်ဖိုလ် ရသွားနိုင်ပါတယ်။ တရားထူးတရားမြတ်တွေ ရသွားနိုင်ပါတယ်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ပင် ဖြစ်သွား နိုင်ပေတယ်။

စားတဲ့အမူအရာများကို ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့်လည်း စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင် မထွက်တော့ပေ၊ အပြင်မထွက်အောင် ရှုမှတ်တဲ့ နည်းတွေတော့ ရထားပါပြီ။ နည်းရဖို့ကတော့ ဘယ်သူ့ရဲ့တာဝန်လဲ ... ဆရာသမားများ၏ တာဝန် ဖြစ်တယ်။ နည်းရသည့်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံဖို့ကတော့ မိမိတို့၏ တာဝန် ဖြစ်တယ်။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ စားသုံးမှုရာ၊ ရှုမှတ်ကာ၊ စားတာဝိပဿမည်။

ယခုပြောခဲ့ပြီးတဲ့အတိုင်း စားသည့်ကိုယ်အမူအရာများကို ရှုမှတ်ပြီး စားတာက ဝိပဿနာဖြင့်စားခြင်းဖြစ်တယ်။ အကောင်းဆုံးစားခြင်းပါပဲ။ စားခြင်း (၃) မျိုးဖြင့် တရားနာပရိသတ်များ၊ ယောဂီများ စားနေတတ်ကြပါပြီ။ အကျိုးများလိုက်တာ၊ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်ကြီးနှင့်လာတွေ့ရတာ စားနေတဲ့ အမူအရာများမှာပင် ကုသိုလ်တွေ မရနေပါဘူးလား ... (ရနေပါတယ်ဘုရား)။

“မတင့်တယ်သည့် ကိုယ်အမူအရာများ၌ ရှုမှတ်ပုံ”

စားသုံးတဲ့အမူအရာတွေ တင့်တယ်တဲ့အမူအရာတွေမှာသာ ယခုလို ရှုမှတ်ကြရတာမဟုတ်ပေ။ မတင့်တယ်တဲ့၊ စွန့်ရတဲ့ အမူအရာတွေကိုလည်း ရှုမှတ်ကြရမည်ဟု မြတ်စွာဘုရား သမ္မဉ္စေပိုင်းမှာ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဥစ္စာရ ပဿာဝ ကမ္မေ သမ္ပဇနကာရီ ဟောတိ။

ဥစ္စာရ ပဿာဝကမ္မေ - ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကို စွန့်ရာ၌၊ သမ္ပဇနကာရီ - အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဂဝါ - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဝေါစ - ကရုဏာရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါပေသတည်း။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓုပါဘုရား။

ဝိပဿနာရှုမှတ်တယ်ဆိုတာ၊ စားသုံးသည့် တင့်တယ်တဲ့ ကိုယ် အမူအရာတွေမှာသာ ရှုမှတ်ရတာမဟုတ်ပေ။ မတင့်တယ်သည့် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တွေ စွန့်တဲ့ အမူအရာတွေမှာလည်း ရှုမှတ်ရမည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ရှုမှတ်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် စားတဲ့နေရာမှာ ကုသိုလ်တွေရတာလိုပဲ စွန့်ပစ်တဲ့ မတင့်တယ်သည့် ကိုယ်အမူအရာတွေမှာလည်း ကုသိုလ်တွေ ရနိုင်ကြပါတယ်။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တွေ စွန့်တဲ့အခါမှာ ရှုမှတ်၍ စွန့်တတ်သွားမယ်ဆိုလို့ရှိရင် အဲဒီအချိန်ကလေးမှာလည်း ကုသိုလ်တွေ မရနေပါဘူးလား . . . (ကုသိုလ်တွေ ရနေပါတယ်ဘုရား)။

ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်ရာ၌ ရှုမှတ်ပုံကို မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတာ ကတော့ သမ္မဉ္စေပိုင်းမှာ ဟောကြားတဲ့အတွက်ကြောင့် ကိုယ်အမူအရာများ ကိုပဲ ရှုမှတ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ထင်ရှားရာက စ၍ ရှုမှတ်

နိုင်သည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူထားသည့်အတိုင်း ထင်ရှားရာကစ၍ ရှုမှတ်နိုင်ကြပါတယ်။

ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တွေ စွန့်ရတော့မည်ဆိုလို့ရှိရင် ရှေးဦးစွာ စွန့်ချင်တဲ့ စိတ်တွေ မထင်ရှားနေတတ်ပါဘူးလား... (ထင်ရှားနေတတ်ပါတယ်ဘုရား)။ ထင်ရှားနေတော့ စွန့်ချင်တယ် စွန့်ချင်တယ်လို့ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ နောက်ပြီးမှ စွန့်ချင်တဲ့စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည့် လေတွေက တွန်းကန်ချလိုက်လို့ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တွေ ပကတိသော တည်ရာဌာနမှ ရွေ့ရွေ့ကျသွားတာကို မြန်မာ ဝေါဟာရအားဖြင့် စွန့်တယ် စွန့်တယ်လို့ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ စွန့်တဲ့ကိုယ်အမူ အရာကို ရှုမှတ်တဲ့ အခိုက်အတန့်မှာ နာတာကျင်တာ အောင့်တာတွေ ပေါ်လာလို့ရှိရင်လည်း၊ နာတယ်၊ ကျင်တယ်၊ အောင့်တယ်လို့ ရှုမှတ်လို့ မရပေဘူးလား... (ရှုမှတ်လို့ ရပါတယ်ဘုရား)။

ကျင်ကြီးကျင်ငယ်တွေ စွန့်တာကလည်း ထင်ရှားတဲ့ ကိုယ်အမူအရာ တစ်ခုပဲ ဖြစ်ပေတယ်။ စွန့်ချင်တယ် စွန့်ချင်တယ်လို့ ရှုမှတ်ရတာက စွန့်ချင်သည့် စိတ်ကို ရှုမှတ်ရတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘာသတိပဋ္ဌာန်များ ဖြစ်ပါသလဲ... (စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)။ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် အနေနှင့် ကိုသိုလ်တွေရရှိကြပေတယ်။ စွန့်တယ် စွန့်တယ်လို့ ရှုမှတ်ရတဲ့အခါ ကျတော့ စွန့်နေတဲ့ ကိုယ်အမူအရာများကို ရှုမှတ်ရတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘာသတိပဋ္ဌာန်များ ဖြစ်ပါသလဲ... (ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်အနေနဲ့ ကုသိုလ်တွေ ရရှိနေကြပါတယ်။

နာတယ်၊ ကျင်တယ်၊ အောင့်တယ်လို့ ရှုမှတ်ရတဲ့အခါကျတော့ ဝေဒနာကို ရှုမှတ်ရတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘာသတိပဋ္ဌာန်များ ဖြစ်ပါသလဲ... (ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)။ ဝေဒနာနုပဿနာ

သတိတဋ္ဌာန်အနေနဲ့ ကုသိုလ်တွေ မရနေပါဘူးလား... (ကုသိုလ်တွေ ရနေပါတယ်ဘုရား)။ မြတ်စွာဘုရား၏အဆုံးအမကို ခံယူရတာ အကျိုးမများ ပေဘူးလား... (အကျိုးများပါတယ်ဘုရား)။

မတင့်တယ်တဲ့ ကိုယ်အမူအရာတွေ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်တဲ့ အမူအရာတွေမှာပင် ရှုမှတ်နေရလို့ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်မထွက်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ဒုက္ခခပင်းလုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားဖို့ရာ ဖြစ်တယ်။ တရားနာပရိတ်သတ်များက ဒုက္ခခပင်းလုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ ကို တကယ်လိုချင်ကြတဲ့၊ ရောက်ချင်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်ကြတော့ စိတ်ဓာတ် ဝိညာဉ်ကို အပြင်မထွက်အောင် အမြဲတမ်း မရှုမှတ်နေရပါဘူးလား... (ရှုမှတ် နေရပါတယ်ဘုရား)။ မြန်မြန်ရောက်ချင်ရင်တော့ စိပ်စိပ်ကလေး မှတ်ကြရမယ်။ ကျဲကျဲကြီးလည်းမှတ်နေသေးတယ်၊ မြန်မြန်လဲ ရောက်ချင်တယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ရောက်မှ ရောက်နိုင်ပါ့မလား... (မရောက်နိုင်ပါဘုရား)။

“စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်ပုံနှင့်အပြင်မထွက်အောင် ရှုမှတ်ပုံ”

ကိုယ်ကာယ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင်မထွက်အောင် ရှုမှတ်ပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခုစိတ်က အပြင်ထွက်ပုံ အပြင်မထွက်ပုံကို ဟောကြားပါတော့မည်။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ကြံသိရာတွင်၊ လိုက်ကြံလျှင်၊ အပြင်ထွက်သည်မည်။

ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့သည် စိတ်ဖြင့်ကောင်းတာကိုလည်း ကြံစည်လိုက်၊ မကောင်းတာကိုလည်း ကြံစည်လိုက်တာတွေကို ဘယ်အခါကျရင်ထင်ရှားသလဲ ဆိုတော့ ရှုမှတ်မှုမရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ညအိပ်ရာဝင်တဲ့အခါ မျက်စိကတော့ မှိတ်ထားတယ်၊ စိတ်ကတော့ ဘယ်ရောက်နေပါသလဲ... ဟိုရောက် ဒီရောက် အမျိုးမျိုးတွေကို လိုက်ကြံစည်နေတယ်။

ကောင်းတာတွေကိုလည်း ကြံစည်လိုက်၊ မကောင်းတာတွေကိုလည်း ကြံစည်လိုက်ဖြစ်နေတယ်။ ကောင်းတာတွေကို ကြံစည်လိုက်တော့ သာယာတဲ့ အတွက်ကြောင့် လောဘဖြစ်တယ်။ မကောင်းတဲ့ အနိဋ္ဌာရုံတွေကို ကြံစည် လိုက်တော့ ဒေါသ၊ ဒေါမနဿဖြစ်တယ်။ ဤကဲ့သို့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဒေါမနဿတွေ ဖြစ်နေလို့ရှိရင် ဒုက္ခခပင်းလုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနှင့် ဝေးနေမှာပဲဖြစ်တယ်။ အပြင်မထွက်နိုင်ရအောင် ရှုမှတ်ပုံ ဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ကြံဆဲမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ။

ကြံစည်ဆဲမှာပင်၊ ကြံစည်တယ်-စိတ်ကူးတယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပါတယ်။ သမာဓိဉာဏ်များ အသင့်အတင့် အားရှိလာသောအခါ ကြံစည်တယ်- စိတ်ကူးတယ်၊ စသည်ဖြင့်ရှုမှတ်လိုက်၍ ကြံစည်စိတ်ကူးနေတဲ့ စိတ်ကလေးကို မှတ်သိစိတ်က မိသွားပြီဆိုရင်တော့ ကြံစည်စိတ်ကူးမှုတွေ မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။

သမာဓိဉာဏ်တွေ အားကောင်းလာ၍ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်နေကြတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များဆိုလို့ရှိရင်တော့ ကြံစည်တယ်၊ စိတ်ကူးတယ် လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် ကြံစည်နေတဲ့စိတ်ကလေးတွေ ပေါ်ပြီးတာနဲ့ ပျောက်သွား တာ၊ ပေါ်ပြီးတာနဲ့ ပျောက်သွားတာများကို တွေ့သိသွားကြပါတယ်။ တစ်ချက်မှတ် တစ်ချက်ပေါ်ပြီးတာနှင့် ပျောက်ပျောက်သွားတာကို မြင်သွားတော့ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင်မထွက်နိုင်တော့ပေ။

ဆက်ကာဆက်ကာ ရှုမှတ်လို့ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ရောက်သွားသောအခါ ကြံစည်တယ်၊ စိတ်ကူးတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ပေါ်တာဖြစ်တာတို့က မထင်ရှားတော့ပေ၊ ပျက်ပျက်သွားတာကပင်ထင်ရှားလာတယ်။ ကြံစည်တဲ့ စိတ်ကလေးတွေ ခိုင်ခနဲ ခိုင်ခနဲ ကုန်ပျက်ကုန်ပျက်သွားတာကို မြင်ပြီးတဲ့အပြင် မှတ်သိစိတ်ပါလိုက် ကုန်ပျက်ကုန်ပျက်သွားတာကို မြင်ကြတယ်။ ဤကဲ့သို့ ကြံဆဲမှာ လိုက်ရှုမှတ်လိုက်တော့စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင်မထွက်နိုင်တော့ပေ။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ကြံဆမှာပင်၊ ရှုမှတ်လျှင်၊ အပြင်မထွက်ပြီ။

“အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဉာဏ်အမြင်များဖြစ်လာပုံ”

ကြံဆမှာ ရှုမှတ်ရမယ်ဆိုတာ၊ ပစ္စုပ္ပန်တည့်အောင်ရှုမှတ်ကြရမယ်လို့ အဓိပ္ပါယ်ရပါတယ်။ ကြံဆမှာ ပစ္စုပ္ပန်တည့်အောင် ရှုမှတ်နိုင်ရင် သမာဓိ ဉာဏ်များ အားကောင်းလာတဲ့အခါ တစ်ချက်မှတ် တစ်ချက်ကြံစည်တဲ့ စိတ်ကူးလေးတွေ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာကို မြင်သွားကြတယ်။ ကုန်ပျက်တာကို မြင်တော့ မမြဲခြင်း၊ အနိစ္စပါလားလို့ သိသွားကြပေတယ်။

ကုန်ပျက်တာတွေက လျင်မြန်အားကြီးတော့ နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဆင်းရဲပါလား၊ ဆင်းရဲပါလားဆိုတာ မြန်မာလို ပါဠိလိုကျတော့ . . . (ဒုက္ခပါဘုရား)။ အဲဒီလို ကုန်ပျက်နှိပ်စက်နေတဲ့ ဆင်းရဲတွေကို ဘယ်လိုများ ကာကွယ်လို့ ရပါမလဲ . . . ဘယ်လိုမှ ကာကွယ်လို့ မရပေ၊ သူ့သဘောအတိုင်း ကုန်ပျက်နှိပ်စက်နေတာပဲ၊ ကိုယ်အစိုးမရပါလား၊ ကိုယ်အစိုးမရပါလားဆိုတာ မြန်မာလို၊ ပါဠိလိုကျတော့ . . . (အနတ္တပါဘုရား)။ ဝိပဿနာရှုရင်းနှင့် ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ အားကောင်းလာ၍၊ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ရောက်လာတဲ့အခါ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတို့ကို မြင်သွားကြပါတယ်။

ငယ်ရွယ်စဉ်အခါတည်းက ကြားခဲ့ဘူးသည့်၊ မိဘဆရာသမားများ ပြောပြလို့ သိခဲ့ဘူးသည့် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတွေကို ယခုဝိပဿနာရှုတော့ ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်မှာ ကိုယ်တိုင်တွေ့ရတော့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်စရာပါပဲ။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဉာဏ်အမြင်တွေပိုင်သွားတာနှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဒုက္ခခပင်း လုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားကြရမှာဖြစ်ပေတယ်။

“ခွါရ (၆) ပါးကို လုံခြုံအောင်စောင့်ရှောက်ရန်လိုအပ်ပုံ”

စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်ပုံ၊ အပြင်မထွက်ပုံတို့ကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့်ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခုမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်တွေ အပြင်ထွက်လို့ တရားထူးတရားမြတ်တွေ မရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ရဟန်းတွေရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီရဟန်းတွေအကြောင်းကို ဆက်လက်၍ ဟောကြားပါမယ်။

တစ်ချိန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတော် (၅) ပါး တို့သည် အတူတကွ တရားအားထုတ်နေကြ၏။ အားထုတ်ကြတဲ့အခါမှာ တစ်ပါးက မျက်စိကို စောင့်ရှောက်ဖို့ရာ အခဲယဉ်းဆုံးပဲ၊ မျက်စိကို မစောင့်ရှောက်လို့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေ ဒုက္ခဖြစ်ကြတာပဲဟု ယူဆကာ မျက်စိ တစ်ခုကိုပဲ လုံခြုံအောင်စောင့်ရှောက်တယ်။

နောက်ရဟန်းတစ်ပါးက ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေ ဒုက္ခရောက်ကြတာ နားကို မစောင့်ရှောက်လို့ ဒုက္ခရောက်ကြတာပဲဟု ယူဆကာ နားတစ်ခုကိုပဲ လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်တယ်။ နောက်ရဟန်းတစ်ပါးက ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေ ဒုက္ခ ရောက်ကြတယ်ဆိုတာ နှာခေါင်းကို မစောင့်ရှောက်ကြလို့ပဲဟု ယူဆကာ နှာခေါင်းတစ်ခုကိုပဲ လုံခြုံအောင်စောင့်ရှောက်တယ်။

နောက်ရဟန်းတစ်ပါးကတော့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေ ဒုက္ခရောက်ကြတယ် ဆိုတာ လျှာကို မစောင့်ရှောက်လို့ ဒုက္ခရောက်တာပဲဟု ယူဆကာ လျှာတစ်ခုကိုပဲ လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်တယ်။ နောက်ရဟန်းတစ်ပါးကတော့ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတွေ ဒုက္ခရောက်ကြတယ်ဆိုတာ ကိုယ်ကာယကို မစောင့်ရှောက်လို့ပဲဟု ကိုယ်ကာယတစ်ခုကိုပဲ လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်တယ်။ အဲဒီလိုယူဆပြီး ဆွေးနွေးကြတဲ့အခါ မပြေလည်ကြ၍ မြတ်စွာဘုရားထံ ရောက်သွားကြပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက တစ်ဒွါရ တစ်ဌာနလောက်သာ စောင့်ရှောက်
နေကြမယ်ဆိုရင် သင်တို့အတွက် မပြည့်စုံသေးပေ။ (၆) ဒွါရ (၆) ဌာနလုံး
လုံခြုံအောင်စောင့်ရှောက်ကြရမယ်ဟု မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။ တရားနာ
ပရိတ်သတ်များလည်း ဘယ်နှစ်ဒွါရ၊ ဘယ်နှစ်ဌာန လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်
နေရမလဲ . . . (၆-ဒွါရလုံးပါဘုရား)။

မြတ်စွာဘုရား (၆) ဒွါရလုံးစောင့်ရှောက်ပုံကို ဟောကြားတော်မူခဲ့
ပါတယ်။ စက္ခုနာ-မျက်စိဖြင့်၊ သံဝရော-လောဘ ဒေါသ မောဟတို့ မဖြစ်အောင်
စောင့်စည်းခြင်းသည်၊ သာဓု-လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့
ပို့ပေးတတ်သောကြောင့် ကောင်းလှပါပေ၏။

သောတေန-နားဖြင့်၊ သံဝရော-လောဘ ဒေါသ မောဟတို့
မဖြစ်အောင် စောင့်စည်းခြင်းသည်၊ သာဓု-။ပ။ ကောင်းလှပါပေ၏။ ယာနေန-
နာခေါင်းဖြင့်၊ သံဝရော-လောဘ ဒေါသ မောဟတို့ မဖြစ်အောင်
စောင့်စည်းခြင်းသည်၊ သာဓု-။ပ။ ကောင်းလှပါပေ၏။ ဇိဝှိယ-လျှာဖြင့်၊
သံဝရော-လောဘ၊ ဒေါသ မောဟတို့ မဖြစ်အောင် စောင့်စည်းခြင်းသည်၊
သာဓု-။ပ။ ကောင်းလှပါပေ၏။ ကာယေန-ကိုယ်ဖြင့်၊ သံဝရော-လောဘ ဒေါသ
မောဟတို့မဖြစ်အောင် စောင့်စည်းခြင်းသည်၊ သာဓု-။ပ။ ကောင်းလှပါပေ၏။
မနုဿာ-စိတ်ဖြင့်၊ သံဝရော-လောဘ ဒေါသ မောဟတို့ မဖြစ်အောင်
စောင့်စည်းခြင်းသည်၊ သာဓု - လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့
ပို့ပေးတတ်သောကြောင့်၊ ကောင်းလှပါပေ၏။

သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် တည်းဟူသော
ဒွါရ (၆) ပါး၌၊ သံဝရော-လုံခြုံအောင် စောင့်စည်းခြင်းသည်၊ သာဓု-လူချမ်းသာ
နတ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ပို့ပေးတတ်သောကြောင့် ကောင်းလှပါပေ၏။
သဗ္ဗတ္ထ သံဝတော-မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် တည်းဟူသော အလုံးစုံကို
စောင့်စည်းသော၊ ဘိက္ခု-ဘေးကိုရှုတတ် ရဟန်းမြတ်သည်၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ-အလုံးစုံ

သော ဒုက္ခဟူသမျှမှ၊ ပမုစ္စတိ-လွတ်သွားရ၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ အဝေါစ-ကရုဏာရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့
ပါပေသတည်း။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓုပါဘုရား။

မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် တည်းဟူသော ခွါရ (၆) ပါးကို
လုံခြုံအောင် စောင့်စည်းနိုင်မှသာလျှင် ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာဖြစ်သည့်
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားနိုင်ကြတယ်၊ လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ၊
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရရှိသွားနိုင်ကြတယ်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်
မူလိုက်ပါတယ်။

“စောင့်ရှောက်ရန်လိုအပ်သောကော”

အဲဒီရဟန်းတော် (၅) ပါး၏ အတိတ်ဘဝက အကြောင်းများကိုလည်း
မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူပါတယ်၊ ရဟန်းတို့ . . . သင်တို့သည် ခွါရ
(၆) ပါးလုံးကို မစောင့်ရှောက်နိုင်ခဲ့ကြတဲ့အတွက်ကြောင့် သင်ရဟန်းတို့သည်
အတိတ်ဘဝက ဘီလူးစားခံခဲ့ကြရပြီဟု မိန့်ကြားလိုက်တော့ ရဟန်းတော်များက
အတိတ်ဘဝဇာတ်ကြောင်းများကို ဟောကြားပေးတော်မူပါဘုရားဟု
လျှောက်ထားကြတဲ့အတွက်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက အတိတ်ဇာတ်ကြောင်း
များကို ပြန်ဟောတော်မူပါတယ်။

တစ်ချိန်သောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်၌
ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်စိုးနေသည့်အခိုက်မှာ မင်းသားငယ် သွားဖြစ်တယ်၊ ဗြဟ္မဒတ်
မင်းမှာ သားပေါင်းတစ်ထောင်ရှိတယ်၊ သားပေါင်းတစ်ထောင်တို့တွင်
ဘုရားလောင်းဟာ အငယ်ဆုံးသားလေးဖြစ်တယ်၊ အငယ်ဆုံးပင် ဖြစ်ငြား
သော်လည်း၊ ပညာဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်၊ မင်းသားလေးဆိုတော့
မင်းမဖြစ်ချင်ပါဘူးလား . . . (မင်းဖြစ်ချင်ပါတယ်ဘုရား)။

ဗာရာဏသီပြည်မှာ အလွန်ပင် မင်းဖြစ်ချင်တယ်၊ မင်းဖြစ်ချင်တော့ သူ့ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ကြည့်တယ်၊ ဆင်ခြင်ကြည့်တော့ သူ့ရဲ့အထက်မှာ အစ်ကိုကြီးတွေ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ . . . ၉၉၉ ယောက် ရှိနေတယ်၊ မင်းဖြစ်ဖို့ရာ မလွယ်ကူဟုသိသွားတယ်၊ သိသွားတော့ မိမိထက် ဉာဏ်ပညာ ကြီးမားတဲ့ အရှင်ပစ္စကဗုဒ္ဓါရဟန္တာများထံ ချဉ်းကပ်၍ လျှောက်ထားတယ်၊ အရှင်ဘုရားတို့ . . . တပည့်တော်သည် ဤဗာရာဏသီပြည်မှာ မင်းဖြစ်နိုင်ပါ သလား ဘုရားဟု လျှောက်ထားတယ်။

အရှင်ပစ္စကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာများက အဘိညာဉ်ဖြင့် ကြည့်လိုက်သောအခါ မင်းမဖြစ်နိုင်တာကို မြင်တော်မူကြတော့ ဒီဗာရာဏသီပြည်မှာ သင် မင်း မဖြစ်နိုင်ပေ၊ သင်မင်းဖြစ်နိုင်တဲ့ နေရာဌာနတော့ရှိတယ်၊ ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ် ပြည်မှာတော့ သင် မင်းဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဒါပေမယ့် သင်ခုနစ်ရက်အတွင်းမှာ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ ရောက်အောင်သွားနိုင်မှသာ သင် မင်းဖြစ်နိုင်မယ်၊ အဲဒီ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့သွားဖို့ရာ လမ်းခရီးဖြစ်သည့် ယူဇနာ (၅၀) အတွင်းမှာ ဘီလူးတွေ အလွန်ကြမ်းတမ်းတယ်၊ အဲဒီခရီးကို ကျော်လွန်အောင်သွားနိုင်ဖို့ရာ အလွန်ပဲ ခက်ခဲတယ်ဟု မိန့်ကြားလိုက်တဲ့အခါ မင်းသားလေးက အရှင်ဘုရား တို့၏ အဆုံးအမဩဝါဒကို ခံယူပြီးတော့ သွားပါမယ်ဘုရားဟု လျှောက်ထား ပါတယ်။

အရှင်ဘုရားတို့၏ အဆုံးအမဩဝါဒကို ခံယူပြီးတော့ သွားမယ် ဆိုလို့ရှိရင် ထိုဘီလူးတွေကြမ်းတမ်းတဲ့ခရီးမှ လွန်မြောက်သွားနိုင်ပါတယ်ဟု၊ လျှောက်ထားပြီး၊ အရှင်ပစ္စကဗုဒ္ဓါရဟန္တာတို့၏ အဆုံးအမဩဝါဒကို ခံယူ ပါတယ်၊ အရှင်ပစ္စကဗုဒ္ဓါရဟန္တာများက ပရိတ်တရားတွေ ရွတ်ဖတ် ပေးကြ တယ်၊ မင်းသားလေးက ပရိတ်ချည် ပရိတ်သံတွေယူပြီးတော့ သွားဖို့ရာ အစီအစဉ်တွေပြုလုပ်တယ်၊ ပြုလုပ်ပြီးတော့ မိဘတွေကို သွားကန်တော့တယ်၊ သွားကန်တော့ပြီးတော့ သူ၏အလုပ်အကျွေး တပည့်များထံ သွား၍

နှုတ်ဆက်တယ်။ တပည့်တို့ရေ . . . ဆရာကတော့ ဒီဗာရာဏသီပြည်မှာ မင်းမဖြစ်နိုင်ပေ။ ဒါကြောင့် မင်းဖြစ်နိုင်တဲ့ ဂန္ဓာရတိုင်း၊ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ သွားတော့မယ်။ တပည့်တို့ နေရစ်ခဲ့ကြပေတော့ဟု မှာကြားတယ်။

တပည့်တွေက ဆရာသွားရင်တော့ တပည့်တို့လည်း ဘယ်နေလို့ဖြစ်ပါ့မလဲ၊ တပည့်တို့လည်း လိုက်မည်ဟု ပြောကြတယ်။ တပည့်တို့လိုက်လို့မဖြစ်ပေ။ လမ်းတွင် ယူဇနာ ၅၀ ခရီးမှာ ဘီလူးတွေ အလွန်ကြမ်းတမ်းတယ်။ သင်တို့ ဘီလူးစားခံကြရလိမ့်မယ်။ ဆရာအဆုံးအမ ဩဝါဒကို ခံယူ၍လိုက်ခဲ့လျှင် ဘီလူးစားမခံရပါဘူး။ လိုက်ပါရစေဟု တောင်းပန်သောအခါ။ ကဲ - ဒီလိုဆိုရင်လည်း လိုက်ခဲ့ကြဟုဆိုကာ၊ ခရီးထွက်သွားကြပါတယ်။

တောအုပ်သို့ရောက်တော့ မကြာမီအတွင်းမှာပဲ ဘီလူးတွေ ဘီလူးမတွေက အလွန်လှပတင့်တယ်တဲ့ ရူပါရုံအဆင်းတွေနဲ့ ဖြားယောင်းကြတယ်။ နတ်သမီးငယ်တမျှ လှပတင့်တယ်တဲ့ ရူပကာယတွေကို ဖန်ဆင်း၍ ဖြားယောင်းကြတယ်။ ဤကဲ့သို့ ဖြားယောင်းတဲ့အခါ ဘုရားလောင်းက သတိပေးတယ်။ တပည့်တို့ရေ . . . ယခုမြင်ရတာတွေဟာ လူ့စင်စစ်တော့မဟုတ်ဘူး။ ဘီလူးတွေ ဖြစ်တယ်။ သတိထားကြရမယ်ဟု သတိပေးပါတယ်။

သွားရင်း သွားရင်းနဲ့ တပည့်တစ်ယောက်က အဲဒီရူပါရုံအဆင်းတွေကို သဘောကျသွားတယ်။ စွဲလမ်းသွားတယ်။ ဘယ်လိုမှ သူ့စိတ်ကို ခွာလို့မရပဲ ဖြစ်သွားတယ်။ ဘီလူးလို့ ပြောတာ၊ မယုံတော့ပေဘူး။ ဘာကြောင့် မယုံတာလဲ ဆိုတော့၊ သူ့စိတ်ထဲမှာ နတ်သမီးလို့ ထင်နေတယ်။ နတ်သမီးလို့ထင်တော့၊ ရူပါရုံအဆင်းမှာ ငြိကပ်ပြီး နောက်ချန်နေခဲ့တယ်။

နောက်ချန်နေခဲ့တော့ ဘုရားအလောင်းက ပြန်ခေါ်တယ်။ တပည့် အဘယ်ကြောင့် နောက်ကျနေခဲ့သလဲ၊ တပည့်တော့ ဘီလူးစားခံရတော့မယ် ထင်တယ်။ မဟုတ်ပါဘူးဆရာ . . . ကျွန်တော်ခြေထောက်နာနေလို့ပါလို့

ပြောတယ်။ အမှန်အတိုင်းပြောတာလား၊ လိမ်ပြောတာလား . . .
 (လိမ်ပြောတာပါဘုရား)။ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင်ထွက်လို့လား . .
 မထွက်လို့လား . . . (အပြင်ထွက်လို့ပါဘုရား)။

တကယ်လိုချင်နေတော့ လိမ်မပြောပါဘူးလား . . . (လိမ်ပြောပါတယ်
 ဘုရား)။ နောက်တစ်ခါဒီလိုပဲ နောက်ချန်နေခဲ့ပြန်တယ်။ ဘုရားလောင်းက
 ပြန်ခေါ်တယ်။ တပည့် . . ဘယ်နှယ်လဲ၊ မင်း နောက်ကျလှချည်လား
 ပြောပြန်တော့ ကျွန်တော်ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်ပါစေ၊ ဒီမှာပဲ နေခဲ့ပါရစေ၊ ကံ . .
 မင်းထိုက်နဲ့မင်းကံပဲဟု ထားခဲ့ရတယ်။ သူ့ကို ဘီလူးမတွေက ဖြားယောင်း၍
 စားလိုက်ကြတယ်။ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်တော့ ဘာဖြစ်သွားပါသလဲ
 . . . (ဘီလူးစားခံရပါတယ်ဘုရား)။

တော်တော်လေးဝေးသွားတဲ့အခါ ဘီလူးမတွေက အသံသဒ္ဓါရုံနှင့်
 ဖြားယောင်းကြပြန်တယ်။ အလွန်သာယာဖွယ် ကြည်နူးဖွယ်ရာ နတ်တို့၏အသံ
 တွေဖြင့် ဖြားယောင်းကြတယ်။ အသံကြိုက်တဲ့နားကို မစောင့်ရှောက်နိုင်တဲ့
 တပည့်လည်း ကျန်ခဲ့ပြန်တယ်။ သူ့ကိုလဲ ဘီလူးစားလိုက်ပြန်တယ်။ စိတ်ဓာတ်
 ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်တော့ ဘာဖြစ်သွားပါသလဲ . . . (ဘီလူးစားခံရပါတယ်
 ဘုရား)။

ရှေ့သို့ ဆက်သွားတဲ့အခါ အနံ့ကြိုက်တဲ့ နှာခေါင်းကို မစောင့်ရှောက်
 နိုင်တဲ့ တပည့်ကလည်း ကျန်ခဲ့ပြန်တယ်။ ကျန်ခဲ့တော့ ဘီလူးစားပြန်ပါတယ်။
 ရှေ့နားတစ်ခါရောက်သွားပြန်တော့ အရသာကြိုက်တဲ့တပည့်အတွက် ဘီလူးမ
 တွေက အရသာအမျိုးမျိုးနဲ့ ဖြားယောင်းကြတယ်။ ဖြားယောင်းတဲ့အခါ အရသာ
 ကြိုက်တတ်တဲ့လျှာကို မစောင့်ရှောက်နိုင်တဲ့တပည့်ကလည်း နောက်မှာ ချန်နေ
 ခဲ့တယ်။ ဘုရားလောင်းက သတိပေးစကား ပြောကြားပါသော်လည်း၊
 သေချင်လည်း သေပါစေတော့၊ ဒီအရသာတွေပဲ စားသောက်ပြီး နေပါ
 တော့မယ်ဆို၍ နေခဲ့တယ်။ နေခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် ဘီလူးစားခံရပြန်တယ်။

စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင်ထွက်တော့ ဘာဖြစ်ပါသလဲ . . . (ဘီလူးစား ခံရ ပါတယ်ဘုရား)။

ရှေ့နားတစ်ခါရောက်သွားပြန်တော့၊ အတွေ့အထိကြိုက်တဲ့ တပည့် အတွက် ဘီလူးမတွေက အတွေ့အထိ အာရုံအမျိုးမျိုးတွေနှင့် ဖြားယောင်း ကြပြန်ပါတယ်၊ ဖြားယောင်းတဲ့အခါ အတွေ့အထိကြိုက်တဲ့ ကိုယ်ကာယကို မစောင့်စည်းနိုင်တဲ့ တပည့်လည်း ကျန်နေခဲ့ပြီး ဘီလူးစားခံရပါတယ်။ ဘယ်နှစ်ယောက် ကုန်သွားပါသလဲ . . . (၅ ယောက် ကုန်သွားပါပြီဘုရား)၊ ၅ ယောက် ကုန်သွားတော့ ဘုရားလောင်းတစ်ယောက်ပဲ ကျန်ခဲ့တော့တယ်။

ဘုရားလောင်းကတော့ ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာများက မှာကြား လိုက်သည့်အတိုင်း အာရုံငါးပါးနှင့် တွေ့တဲ့အခါ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင် မထွက်အောင် ထိန်းထားနိုင်တယ်၊ ဆင်ခြင်ထားနိုင်တယ်၊ စောင့်ရှောက် ထားနိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့်၊ ဘီလူးစားမခံရပေ။

ဆက်လက်ပြီး ရှေ့သို့သွားတဲ့အခါ ဘီလူးမတစ်ယောက်က ဒီဘုရား လောင်းလေးဟာ အလွန်ဉာဏ်ပညာနှင့်ပြည့်စုံတာပဲ၊ သူ့ကိုစားပြီးမှ ပြန်မယ်ဟု ကြံစည်ပြီး၊ ဘုရားလောင်းနောက်က လိုက်လာတယ်၊ ဉာဏ်ပညာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ချမ်းသာမပေးဘူး၊ စားမှာပဲဟု ကြံစည်၍ လိုက်လာတယ်၊ ကြောက်စရာမကောင်းပါဘူးလား . . . (ကြောက်စရာမကောင်း ပါတယ်ဘုရား)၊ ဉာဏ်ပညာနှင့်ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေးကိုတော့ လွှတ်ပေး လိုက်မယ်လို့ မရှိပေဘူး၊ ဘီလူးဆိုတော့ စိတ်ဓာတ်က အလွန်ကြမ်းတယ်၊ တော်တဲ့သူကိုလည်း စားမှာပဲဟု နောက်ကလိုက်လာတယ်။

ဘုရားလောင်းကရှေ့ကသွား၊ သူကနောက်ကလိုက်နှင့် တက္ကသိုလ်ပြည် ဝန္တာရတိုင်းသို့ ရောက်လာကြတယ်၊ ဘီလူးမက ဘုရားလောင်း၏ ဇနီးအဖြစ် ဖန်ဆင်းပြီးလိုက်လာတယ်၊ ကလေးငယ်တစ်ယောက်ကို ပွေ့ချီထားပြီး

အထုပ်တွေကိုလည်း လက်က ဆွဲထားပြီး၊ အလွန်ပင်ပန်းတဲ့ အမူအရာနှင့် ဘုရားအလောင်းနောက်က လိုက်လာတယ်။

တောထဲမှာ ထင်းခွေတဲ့လူတွေ၊ သစ်ထုတ်လုပ်တဲ့လူတွေက မြင်ကြတော့ အမျိုးသမီးကို မေးကြတယ်။ ရှေ့ကသွားနေတဲ့ယောက်ျားဟာ သင်နဲ့ ဘာတော်သလဲ ... ကျွန်ုပ်၏အရှင်ယောက်ျားဖြစ်ပါတယ်ဟု ဘီလူးမက ပြောတယ်။ တောထဲမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့သူတွေက မကျေနပ်ကြဘူး။ အမျိုးသမီးက ကလေးသူငယ်နှင့် ယူစရာကိုင်စရာတွေနှင့် ပင်ပန်းနေတာကို လှည့်မကြည့်ဘဲ ဒီလူဟာ တယ်ရက်စက်တဲ့သူ ဟု ဘုရားလောင်းကို ကဲ့ရဲ့ကြတယ်။ အပြစ်တင်ကြတယ်။ ဘုရားလောင်းက ပြန်ပြောတယ်။ ကျွန်ုပ်နောက်က လိုက်နေတာ ကျွန်ုပ်၏ဇနီးလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဘီလူးမဖြစ်တယ်လို့ ပြောလိုက်တော့ ဘီလူးမကလည်း အညံ့မခံပေဘူး။ အမျိုးသားတွေဆိုတာ သူတို့သဘောမကျတဲ့အခါ အမျိုးသမီးတွေကို ဘီလူးမပဲ။ သူရဲမပဲလို့ ပြောတာ ထုံးစံပါပဲဟု ပြန်ချေပတယ်။

ဘုရားလောင်းက ရှေ့ကသွား ဘီလူးမက နောက်ကလိုက်နှင့် သွားလိုက်ကြတာ၊ ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ ရောက်သွားကြတယ်။ တက္ကသိုလ်ပြည်၏အပြင်ဘက် သာလာရန်ဇရပ်တစ်ခုမှာ နားနေကြတယ်။ ဘီလူးမကလည်း ဘုရားလောင်း၏ နောက်ကလိုက်လာပြီး၊ သာလာရန်ဇရပ်အပြင်ဘက်မှာ ထိုင်နေ၏။ ဘုရားလောင်းနားကိုတော့ ကပ်လို့မရပေဘူး။ ဘုရားလောင်းက ပါရမီဘုန်းကံရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် အနားကိုတော့ ကပ်လို့မရပေ။ အပြင်ဘက်မှာပဲ ထိုင်နေတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာပဲ တက္ကသိုလ်ပြည်မှ ဘုရင်မင်းမြတ်ကြီးက တိုင်းခန်းလှည့်လည်ထွက်လာတယ်။ နတ်သမီးတမယ် လှပတင့်တယ်အောင် ဖန်ဆင်းထားတဲ့ ဘီလူးမကို မြင်တော့ သဘောကျ၍၊ မင်းချင်းယောက်ျားတစ်ယောက်ကို

သွား၍ မေးခိုင်းတယ်။ အဲဒီအမျိုးသမီးဟာ ပိုင်ရှင်ယောက်ျားရှိတဲ့ အမျိုးသမီးလား။ ပိုင်ရှင်ယောက်ျားမရှိတဲ့ အမျိုးသမီးလားလို့ သွားမေးလိုက်တော့ ဘီလူးမက သူ့သည် ပိုင်ရှင်ယောက်ျားရှိတဲ့သူဖြစ်တယ်။ ဧရပ်အတွင်းမှာရှိနေတဲ့ မင်းသားလေးဟာ သူ၏ယောက်ျားဖြစ်ပါတယ်လို့ ပြောတယ်။ ဘုရားလောင်းက ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးလည်းမဟုတ်ပါဘူး။ လူလည်းမဟုတ်ပါဘူး။ ဘီလူးမဖြစ်တယ်ဟု ပြောလိုက်ပါတယ်။

ဘုရင်ကြီးက ဒီလိုပိုင်ရှင်ယောက်ျားမရှိဘူးဆိုလို့ရှိရင် သူ့သိမ်းပိုက်ပါတယ်ဟုဆိုကာ ဆင်ပေါ်တင်၍ ခေါ်သွားပါတယ်။ နန်းတော်ထဲသို့ ရောက်သွားပြီး ညအခါကျတော့ ဘီလူးအပေါင်းအဖော်တွေ ခေါ်ပြီး စားလိုက်တာ ဘုရင်ကြီးရော နန်းတော်တွင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေကော အရိုးသာကျန်ခဲ့တော့တယ်။ နံနက်မိုးလင်းတော့ နန်းတော်ကို ဖွင့်တာမတွေ့ရ၍ တိုင်းသူပြည်သားများက နန်းတော်တံခါးများကို ဖွင့်ကြည့်တဲ့အခါ နန်းတော်တွင်းက နန်းတွင်းသူနန်းတွင်းသားတွေနှင့်တကွ ဘုရင်ကြီးပါသေဆုံးနေတာကို တွေ့ကြရတယ်။ တွေ့ကြရတော့ တိုင်းပြည်မှာ ဘုရင်မရှိရင် မဖြစ်နိုင်ဟုဆိုကာ ဘုရင်လောင်းလိုက်ရှာကြတယ်။ လိုက်ရှာကြတော့ ဘုရားလောင်းလေးကို တွေ့သွားကြတယ်။

ဘုရားလောင်းလေးက ဘီလူးကို ဘီလူးမှန်းသိတဲ့ တကယ်စင်စစ်ပညာရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ ငါတို့ ဘုရင်မင်းကြီးက ဘီလူးမကို နတ်သမီးလို့ထင်ပြီး အမှားအယွင်းတွေဖြစ်လို့ ကွယ်လွန်သွားရခြင်းဖြစ်တယ်။ မင်းသားလေးကတော့ ပညာနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲဟု ဘုရားလောင်းကို နန်းတော်သို့ ခေါ်ဆောင်ပြီး မင်းအဖြစ် တင်မြှောက်လိုက်ကြတယ်။

ဘုရားလောင်းသည် သူ၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို နိုင်နင်းအောင်၊ အပြင်မထွက်အောင် ဆင်ခြင်ထား ရှုမှတ်ထားနိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဘီလူးစားမခံရပါဘဲ ဘာဖြစ်သွားပါသလဲ ... (ရှင်ဘုရင် ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား)။

တပည့်ငါးယောက်ကတော့ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်အပြင်ထွက်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဘီလူးစားခံရတယ်ဟု မြတ်စွာဘုရားဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်၍ ဟောကြားတော် မူပါတယ်။ သင်ရဟန်းတို့သည် အဲဒီအတိတ်ဘဝကလည်း မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် တည်းဟူသော မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အပြင် မထွက်အောင် မစောင့်ရှောက်နိုင်ခဲ့ကြတဲ့အတွက်ကြောင့် သင်တို့ ဘီလူးစားခံခဲ့ ကြရပေပြီ။

ယခုလည်း တစ်ခွဲရ စီသာ စောင့်ရှောက်နေကြမယ်ဆိုရင် သင်တို့မှာ မပြည့်စုံကြသေးပေဟု မြတ်စွာဘုရား အတိတ်ဇာတ်လမ်းများကို ပြန်ဟောပြပြီး ဇာတ်ကို ပေါင်းလိုက်သောအခါ မင်းသားလေးဟာ ငါဘုရားပဲ၊ ဘီလူးစားခံကြ ရတဲ့ တပည့်ငါးယောက်ဟာ သင်ရဟန်းတို့ပဲ ဖြစ်တယ်ဟု ဇာတ်ကို ပေါင်းပြီး ဟောကြားလိုက်ပါတယ်။

မျက်စိက ဘီလူးစားခံခဲ့ရတဲ့ ရဟန်းတော်ကတော့ မျက်စိကပင် ဒုက္ခများတယ်လို့ မထင်နေပါဘူးလား . . . (ထင်နေပါတယ်ဘုရား)။ ထို့ကြောင့် မျက်စိကိုပဲ သူစောင့်ရှောက်တယ်၊ နားက ဘီလူးစားခံခဲ့ရတဲ့ ရဟန်းတော် ကတော့ နားကိုပဲ စောင့်ရှောက်တယ်၊ နှာခေါင်းက ဘီလူးစားခံခဲ့ရတဲ့ ရဟန်း ကတော့ နှာခေါင်းကိုပဲ စောင့်ရှောက်တယ်၊ လျှာက ဘီလူးစားခံခဲ့ရတဲ့ ရဟန်းတော်ကတော့ လျှာကိုပဲ စောင့်ရှောက်တယ်၊ ကိုယ်ကာယက ဘီလူးစား ခံခဲ့ရတဲ့ ရဟန်းတော်ကတော့ ကိုယ်ကာယကိုပဲ စောင့်ရှောက်တယ်၊ တော်တော်ပဲ ကြောက်သွားပုံရပါတယ်။

ယခုအခါမှာတော့ ပကတိတကယ် ဘီလူးစင်စစ်တော့ မစားတော့ဘူး၊ ဘာဘီလူးတွေစားပါသလဲ . . . (လောဘဘီလူး၊ ဒေါသဘီလူး၊ မောဟဘီလူး တွေ စားနေကြပါတယ်။)

ရူပါရုံအဆင်းတွေကို မဆင်ခြင်နိုင်ဘဲ သာယာနေလို့ရှိရင် လောဘ ဖြစ်တယ်၊ လောဘဘီလူးအစားခံရတယ်၊ ပကတိသော ဘီလူးစားတာက ဘယ်နှစ်ဘဝခံရပါသလဲ၊ တစ်ဘဝပဲ ခံရပါတယ်၊ လောဘ ဘီလူးအစားခံရတဲ့ အခါကြတော့ ဘဝပေါင်းများစွာ ခံကြရပါတယ်။ အိုလို့မဆုံး၊ နာလို့မဆုံး၊ သေလို့ မဆုံး၊ မခံကြရပါဘူးလား . . . (ခံကြရပါတယ်ဘုရား)။ ပကတိသော ဘီလူးထက် လောဘဘီလူးက ပို၍ကြောက်စရာမကောင်းပါဘူးလား . . . (ပို၍ကြောက်စရာ ကောင်းပါတယ်ဘုရား)။

မြတ်စွာဘုရား တရားဟောလိုက်တော့ ရဟန်းတော်တွေ တရားရသွား ကြပါတယ်။ ဤကဲ့သို့ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တည်းဟူသော ခွါရ (၆) ပါးကို စောင့်စည်းနိုင်ဖို့ရာ မြတ်စွာဘုရား တေလပတ္တဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူပါတယ်၊ တေလပတ္တဇာတ်ဆိုတာ ဆီခွက်ဥပမာဖြင့် ဟောကြားတဲ့ ဇာတ်ဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ချိန်သောအခါမှာ ဇနပဒကလျာဏီ ဇာတ်မင်းသမီးတစ်ယောက် ရှိခဲ့တယ်၊ မီးမထွန်းဘဲနဲ့ သူ့ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်မှ (၁၂) တောင်ခန့်တိုင်အောင် လင်းနေတယ်၊ ယခုလောက်ပဲ ဘဝါဘဝက ဖြည့်ဆည်းခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ပါရမီတွေနဲ့ ပြည့်စုံနေတဲ့ ဇာတ်မင်းသမီးဖြစ်တယ်၊ ကောင်းခြင်း (၅) ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ဇာတ်မင်းသမီး ဖြစ်တယ်၊ အဆိုကောင်း၊ အကကောင်း နိုင်ငံကျော် ဇာတ်မင်းသမီး ဖြစ်တယ်။

တစ်နေ့သောအခါ ဇနပဒကလျာဏီသည် မြို့တော်၌ ပွဲသဘင်ကျင်းပ ရာတွင် ကပြနေ၏။ လူပေါင်းမြောက်များစွာ လာရောက်ကြည့်ရှုနေတဲ့အချိန် မှာ အမျိုးသားတစ်ယောက်ကလည်း သေဒဏ်ကြိုးဒဏ် အပြစ်ကျလာတယ်၊ အပြစ် ကျလာတော့ ဘုရင်မင်းမြတ်ကြီးက ပွဲတော်နေ့မှာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သေဒဏ်ကြိုးဒဏ်မပေးလိုသဖြင့် အဲဒီသေဒဏ်ကျသူအမျိုးသားကို ပြောတယ်၊ သင့်ကို သောဒဏ်ကြိုးဒဏ် မပေးလိုပေ၊ သင့်ကို ဒဏ်တစ်ခုတော့ ပေးမယ်၊

သင်အဲဒါကို သတိထားပြီး သွားနိုင်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် သေဒဏ်ကြိုးဒဏ်မှ လွတ်စေမယ်။

သင့်ကို အတွင်းနှုတ်ခမ်းရေးနှင့်အမျှ ပြည့်အောင် ဆီထည့်ထားသည့် ဆီခွက်ကိုပေးမယ်၊ အဲဒီဆီခွက်ကို သင်ကိုင်ပြီးတော့ ဇနပဒကလျာဏီ က နေသည့် ပွဲသဘင်အကြားက သင်သွားရလိမ့်မယ်၊ သင့်နောက်မှ ယောက်ျား တစ်ယောက်က သံလျှက်ခါးမိုးကာလိုက်လာလိမ့်မယ်၊ သင်ဆီတစ်စက် ဖိတ်ကျ သွားလို့ရှိရင် သင့်ကို ခေါင်းဖြတ်လိမ့်မယ်၊ မဖိတ်ဘူးဆိုရင်တော့ သင်သေဒဏ် ကြိုးဒဏ်မှ လွတ်ရလိမ့်မယ်၊ သွားနိုင်ပါမလားလို့ ဆိုတော့ ဘယ်နှယ့်ဖြေပါမလဲ ... (သွားနိုင်ပါတယ်လို့ ဖြေပါမယ်ဘုရား)။

ယခုချက်ချင်း သေဒဏ်ကြိုးဒဏ်မှ လွတ်ရမည်ဆိုတော့ ဆီခွက်ကို ကိုင်ပြီး ဇနပဒကလျာဏီကနေတဲ့ ပွဲသဘင်ဆီသို့သွားတယ်၊ နောက်က သံလျှက် ခါးမိုးပြီး ယောက်ျားတစ်ယောက်ကလည်း လိုက်လာတယ်၊ ဆီမဖိတ်အောင် အထူးသတိထားပြီးတော့ မသွားရပေဘူးလား ... (သွားရပါတယ်ဘုရား)၊ ဆီမဖိတ်အောင်သွားရတဲ့ယောက်ျားဟာ လွယ်ပါသလား၊ ခက်ပါသလား ... (ခက်ပါတယ်ဘုရား)၊ ဟုတ်တယ် ... ခက်ပါတယ်၊ ဇနပဒကလျာဏီ ကတာကို သွားကြည့်မိလိုက်လျှင်လည်း ဆီဖိတ်ကျမှာဖြစ်တယ်၊ ပွဲကြည့်သွားလာ လူများစွာက လာတိုးတိုက်လျှင်လည်း ဆီဖိတ်ကျမှာဖြစ်တယ်။

ရဟန်းတော်များကို မြတ်စွာဘုရားက မေးတော်မူပါတယ်၊ အဲဒီ ယောက်ျားဟာ အသက်ရှင်ဖို့ ဆီမဖိတ်ကျဖို့ရာ၊ လွယ်ပါသလား၊ ခက်ပါသလား လို့ မေးတော်မူသောအခါ ... မြတ်စွာဘုရား၊ အလွန်ခက်ပါတယ်ဘုရား ... ဟု လျှောက်ထားကြပေတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက မခက်လှပေဘူး၊ သူ့နောက်က သံလျှက်ခါးမိုးပြီး လိုက်နေတဲ့လူက ထပ်ချပ်မတွာ ပါနေတဲ့ အတွက်ကြောင့် အထူးသတိထားပြီး သွားလို့ရှိရင် ဆီမဖိတ်ကျဖို့ရာ သိပ်မခက်လှ ပါဘူး၊ သေဒဏ်ကြိုးဒဏ်မှ လွတ်ကောင်းလွတ်နိုင်စရာရှိပေတယ်။

ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ပွားများနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် အမှတ်မလွတ်ဖို့က ပိုခက်ပါတယ်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ အဋ္ဌကထာဆရာ၊ ဋီကာဆရာများက ဥပမာများနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ဖွင့်ပြကြပါတယ်။ ယောဂီများအတွက် အလွန်ပင် အသုံးကျကြပါတယ်။ အလွန်ပင်လိုက်နာဖွယ်ရာ ကောင်းလှပါပေတယ်။

“ဆီခွက်ခက်မိတ်တာနှင့် အမှတ်တစ်ချက်လွတ်တာတူပုံ”

တေလပတ္တဝိယ ကာယဂတာသတိ။ (သံ-ဋီ-၂/၄၈၂)။

တေလပတ္တဝိယ= ဆီခွက်ကဲ့သို့၊ ကာယဂတာသတိ =ကာယ ဂတာ သတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ=မှတ်အပ်၏။

နှုတ်ခမ်းရေးပြည့်နေတဲ့ ဆီခွက်နဲ့ တရားနာပရိတ်သတ်များ ရှုမှတ် နေတဲ့ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ တူတယ်။ ဆောင်ပုဒ် လိုက်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဆီခွက်နှင့်သာ၊ ကာယဂတာ၊ မှန်စွာတူပေသည်။

တဿပရိဟရဏ ပုဂ္ဂလောဝိယ ဝိပဿကော၊ တဿ=ထိုဆီခွက်ကို၊ ပရိဟရဏ ပုဂ္ဂလောဝိယ=ကိုင်ဆောင်သော ယောက်ျားကဲ့သို့၊ ကိုင်ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့၊ ဝိပဿကော=ဝိပဿနာရှုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ=မှတ်အပ်၏။

ဆီခွက်ကိုင်ပြီးတော့ သွားနေတဲ့ သေဒဏ်ကြိုးဒဏ်ကျနေတဲ့ ယောက်ျားနဲ့ ဝိပဿနာရှုနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့တူတယ်။ တရားနာပရိတ်သတ် များက၊ ဝိပဿနာရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်တော့၊ ဆီခွက်ကိုင်ပြီးတော့သွားနေတဲ့ ယောက်ျားနဲ့ မတူပါဘူးလား . . . (တူပါတယ်ဘုရား)။ ဆီခွက်ကိုင်ပြီးတော့ သွားနေတဲ့ယောက်ျားက ဒီတစ်ဘဝအတွက် မသေရအောင် အထူးသတိ မထားရပါဘူးလား . . . (အထူးသတိထားနေရပါတယ်ဘုရား)။ တရားနာ ပရိတ်သတ်များကတော့ ဒီတစ်ဘဝအတွက်သာမဟုတ် နောင်နောင် သံသရာဘဝတွေမှာ မအိုရာ မသေရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားဖို့ရာ၊

နောင်နောင် ဘဝတွေမှာ မသေရအောင် ဘာတွေလုပ်နေရပါသလဲ . . .
ဝိပဿနာတရားတွေ ရှုမှတ်နေရတယ်။ အမှတ်မလွတ်အောင်ရှုမှတ်နေရတာနဲ့
မတူပါဘူးလား . . . (တူပါတယ်ဘုရား)။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဆီခွက်ကိုင်ယူ၊ သွားနေသူ၊ ရှုသူတူပေသည်။

သေဒဏ်ကြိုးဒဏ်ကျမှာ ကြောက်လို့ ဆီခွက်ကိုင်ပြီးတော့ သွားနေတဲ့
ယောက်ျားနဲ့ ယခုတရားရှုမှတ်နေတဲ့ တရားနာပရိတ်သတ်များနှင့် တူတယ်။
သေဒဏ်ကြိုးဒဏ်ကြောက်၍ ဆီခွက်ကိုင်ပြီး သွားနေသည့်ယောက်ျားနှင့်ဘဝ
သံသရာမှာ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်းတို့နှင့် တွေ့ရမှာ ကြောက်တဲ့
အတွက်ကြောင့် မသေရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားဖို့ရာ ဝိပဿနာတရား
ရှုမှတ်ကြရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့တူပါတယ်။

နေကာယာဝိယ ပုထုတ္တာရမ္မဏာနီ

နေကာယာဝိယ	=	ပွဲကြည့်သွားလာ လူများစွာတို့ကဲ့သို့
ပုထုတ္တာ ရမ္မဏာနီ	=	များစွာကုန်သော အာရုံတို့ကို
ဒဋ္ဌဗ္ဗာနီ	=	မှတ်အပ်ကုန်၏။

အကကောင်း၊ အဆိုကောင်း နိုင်ငံကျော်မင်းသမီး နေပဒကလျာဏီ
ကနေရာသို့ လူတွေ မြောက်များစွာ လာမကြည့်ပါဘူးလား . . . (လာကြည့်
ပါတယ်ဘုရား)။ အဲဒီ ပွဲကြည့်သွားလာလူများစွာနဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတွေ ပွားများ
အားထုတ်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ အာရုံများစွာတို့နဲ့တူပါတယ်။ လူများ
ခြင်းသည် ဆီဖိတ်ခြင်းရဲ့အကြောင်း၊ အာရုံတွေများတာက အမှတ်လွတ်ခြင်းရဲ့
အကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ မတူပါဘူးလား . . . (တူပါတယ်ဘုရား)။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ပွဲကြည့်သွားလာ၊ လူများမှာ၊ များစွာအာရုံ
တူပေသည်။

လူတွေများခြင်းသည် ဆီဖိတ်ခြင်းရဲ့အကြောင်း၊ အာရုံအမျိုးမျိုးတွေ
များတာဟာ ယောဂီရဲ့ အမှတ်လွတ်ခြင်းရဲ့အကြောင်း တူကြပါတယ်။
ဆီဖိတ်သွားတာနှင့် တစ်ပြိုင်နက်ထဲ ဘာဖြစ်မှာလဲ... ခေါင်းဖြတ်ခံရမယ်၊
အမှတ်လွတ်သွားတာနှင့် တစ်ပြိုင်နက်ထဲ အရိယာမဂ်လို့ခေါ်တဲ့ ခေါင်းတွေ
ပြတ်သွားလိမ့်မယ်၊ နောက်ပိုင်းကျတော့ ထင်ရှားပါလိမ့်မယ်။

အသိပုရိသောဝိယ မနော

အသိပုရိသောဝိယ = သံလျှက်ဓားကို ကိုင်ဆောင်ထားသော
ယောက်ျားကဲ့သို့၊ မနော = စိတ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော = မှတ်အပ်၏။

ဆီခွက်ကိုင်ထားသည့် ယောက်ျားနောက်မှ သံလျှက်ဓားကိုမိုးပြီးတော့
လိုက်နေတဲ့ ယောက်ျားနဲ့ နောက်စိတ်နဲ့တူတယ်၊ ရှေ့စိတ်ကရှုမှတ်နေတာကို
နောက်စိတ်က အမြဲမသိနေပါဘူးလား... (သိနေပါတယ်ဘုရား)။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သံလျှက်ကိုင်ထား၊ လူယောက်ျား၊ စိတ်ကား
တူပေသည်။

သံလျှက်ကိုင်ထားတဲ့ ယောက်ျားကလည်း ဒီရှေ့က သွားနေတဲ့
သေဒဏ်ကျနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဆီဖိတ်ကျသလား... မဖိတ်ကျဘူးလားလို့၊
အမြဲတမ်း မကြည့်နေပါဘူးလား... ကြည့်နေပါတယ်ဘုရား။ ဝိပဿနာ
တရား ရှုမှတ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ရှေ့စိတ်က ရှုနေတာကို နောက်စိတ်က
အမြဲတမ်းကြည့်နေတယ်၊ အမှတ်လွတ်သလား... မလွတ်ဘူးလားဆိုတာကို
ကြည့်နေတော့ မသိပါဘူးလား... (သိပါတယ်ဘုရား)။ နောက်စိတ်က
ကြည့်နေတယ်၊ သံလျှက်ကိုင်ထားတဲ့ယောက်ျားနှင့်တူတယ်။

တေလဿ စဇနံဝိယ ကိလေဿုပ္ပဒနံ

တေလဿ = ဆီ၏၊ စဇနံဝိယ = ဖိတ်ကျသကဲ့သို့။

ကိလေဿုပ္ပဒနံ = ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိလေသာဖြစ်ခြင်းကို၊

ဒဋ္ဌဇွဲ

= မှတ်အပ်၏။

သေဒဏ်ကြိုးဒဏ်ကျနေသည့် ယောက်ျားအာရုံတစ်ပါးကို ကြည့်မိ
တဲ့အတွက်ကြောင့်၊ နေပဒကလျာဏီကို ကြည့်မိတဲ့အတွက်ကြောင့် (သို့မဟုတ်)
ပွဲကြည့်သွားလာလူများစွာကို ကြည့်မိတဲ့အတွက်ကြောင့် ဆီဖိတ်ကျသွားတယ်၊
ဤကဲ့သို့ ဆီဖိတ်ကျသွားတာနဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကိလေသာဖြစ်သွားတာနဲ့
တူပေတယ်၊ ကြည့်စရာအာရုံ သာယာဖွယ်အာရုံတွေ သွားကြည့်မိတော့
ဘာဖြစ်သွားပါသလဲ ... (လောဘဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)။ အနိဋ္ဌာရုံတွေကို
သွားကြည့်မိတော့ ဒေါသဖြစ်တယ်၊ ကိလေသာဖြစ်တာနှင့် ဆီဖိတ်ကျတာနှင့်
တူပါတယ်၊ မတူပါဘူးလား ... တူပါတယ်ဘုရား။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဆီဖိတ်ကျတာ၊ ကိလေသာ၊ ဖြစ်တာတူပေသည်။

သေဒဏ်ကျနေသည့်ယောက်ျား ဆီဖိတ်ကျတာနဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
ကိလေသာတွေ ဖြစ်သွားတာနဲ့တူပါတယ်။

သီသပါတနံဝိယ အရိယာမဂ္ဂဉာဏ သီသာနုပ္ပတ္တိ။

သီသပါတနံဝိယ = ခေါင်းကိုဖြတ်လိုက်သတဲ့သို့၊ အရိယာမဂ္ဂဉာဏ
သီသာနုပ္ပတ္တိ = အရိယာမဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသော ဦးခေါင်း၏ မဖြစ်ခြင်းကို၊
ဒဋ္ဌဇွာ = မှတ်အပ်၏။

ဆီဖိတ်ကျတာနဲ့ တစ်ဖြိုင်နက်ထဲ နောက်က သံလျှက်ကိုင်ထားတဲ့
ယောက်ျားက ဘယ်နှယ် လုပ်လိုက်ပါသလဲ ... (ခေါင်းဖြတ်လိုက်ပါတယ်
ဘုရား)။ အဲဒီလိုခေါင်းဖြတ်လိုက်တာနှင့် ဝိပဿနာရှုမှတ်ပွားများနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ
အမှတ်လွတ်သွား၍ ကိလေသာဖြစ်သွားတော့ ဘာဖြစ်သွားပါသလဲဆိုတော့
အရိယာမဂ်ခေါင်းတွေ ပြတ်ထွက်သွားပါတယ်၊ မဂ်ဉာဏ်မဖြစ်တော့ဘူး။

ဒီအမှတ်သည် အရိယာမဂ်သို့ ရောက်နိုင်တဲ့ အမှတ်မျိုးဖြစ်နေတယ်၊

ဒါပေမယ့် စိတ်က အာရုံတစ်ပါးသို့ ရောက်သွား၍ ကိလေသာဖြစ်သွားတော့
 အရိယာမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ပါသေးရဲ့လား... (မဖြစ်တော့ပါဘုရား)။ အရိယာ
 မဂ်ဉာဏ် ပြတ်ထွက်သွားပြီ၊ ဒါကြောင့်မို့ အမှတ်စိပ်စိပ်ကလေး မှတ်ဖို့
 အရေးမကြီးပါဘူးလား... (အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား)။ အမှတ်တစ်ခါ
 လွတ်သွားရင် အရိယာမဂ်နဲ့ တစ်ခါလွဲသွားနိုင်တယ်။ အရိယာခေါင်းတွေ
 ပြတ်သွားနိုင်တယ်၊ ပါရမီတွေရှိငြားသော်လည်း အမှတ်တွေက ကျနေလို့ရှိရင်
 အရိယာမဂ်တွေ ခေါင်းပြတ်ပြတ်သွားတဲ့ အတွက်ကြောင့် တရားထူး
 တရားမြတ်တွေ တော်တော်နဲ့ မရနိုင်ပေဘူး။ ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ခေါင်းမြတ်လိုက်ပြန်၊ အရိယာဉာဏ်၊ အမှန်မဖြစ်
 တူပေသည်။

သေဒဏ်ကျနေလို့ ဆီခွက်ကိုကိုင်၍ သွားနေတဲ့ ယောက်ျား ခေါင်း
 အဖြတ်ခံရတာနှင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ အရိယာမဂ်ဉာဏ်မဖြစ်တော့တာနှင့်
 တူပါတယ်လို့ ဇီကာဆရာတွေ နှိုင်းယှဉ်ပြီးတော့ ပြထားပါတယ်။ အမှတ်တွေ
 စိပ်စိပ်မှတ်ဖို့ပါပဲ၊ မြတ်စွာဘုရား အဲဒီသုတ္တန်ဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်
 မူလိုက်တော့ ရဟန်းတော်တွေ သတိသံဝေဂရပြီးတော့ အမှတ်ကလေးတွေ
 စိပ်စိပ်ကလေး မှတ်လိုက်မှ တရားထူးတရားမြတ်တွေ ရသွားကြပါတယ်။

ဤကဲ့သို့ ယနေ့ယခုအခါ၌ ဥဒ္ဓေသ ဝိဘင်္ဂသုတ္တန်ဒေသနာတော်၌
 လာသည့် မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အပြင်ထွက်ပုံ၊ အပြင်မထွက်ပုံတို့ကို
 ရှုမှတ်ပုံနှင့်တကွ အတိုချုပ်နာကြားရသဖြင့် နာကြားရသောအတိုင်း လိုက်နာ
 ကျင့်ကြံ ပွားများအားထုတ် နိုင်ကြပြီးလျှင် မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်
 သည့် တရားထူးတရားမြတ်တို့ကို ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်
 ချမ်းသာကို လွယ်ကူသောအကျင့်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြု
 နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဆရာတော်ဘုရားပေးသည့်ဆုနှင့် ပြည့်စုံရပါလို၏ အရှင်ဘုရား။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု ပါဘုရား။

၁၃၅၁ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလကွယ်နေ့မှာ ဟောကြားရမယ့်တရားတော်က လွန်ခဲ့သည့် ပြာသိုလပြည့်နှင့် လဆုတ် (၈) ရက်သီတင်းများက ဟောကြားခဲ့သည့် ဥဒ္ဓေသ ဝိဘင်္ဂသုတ္တန် ဒေသနာတော်ကို ဆက်လက်ပြီးတော့ ဟောကြားပါမယ်။

ဥဒ္ဓေသက - အကျဉ်း၊ ဝိဘင်္ဂက - အကျယ်၊ အကျဉ်းကိုတော့ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ အကျယ်ကိုတော့ အရှင်မဟာကစ္ဆယနမထေရ်က ဝေဖန်ပြီးတော့ ဟောကြားပါတယ်။ တရားနာပရိသတ်များလို ဒုက္ခခပင်းလုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လျှင်မြန်စွာ ရောက်ရှိလိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အလွန်သင့်လျော်တဲ့ သုတ္တန်ဒေသနာတော် ဖြစ်ပါသည်။

အဲဒီသုတ္တန်ဒေသနာတော်ကို နောင်လာနောင်သားတွေ လွယ်ကူစွာနှင့် မှတ်သားနိုင်ရအောင် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တစ်သုတ်လုံးအတွက် ခြုံပြီးတော့ ဆောင်ပုဒ်စီထားပါတယ်။ အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို ပြန်ဆိုကြရမယ်။

“စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်၊ အပြင်မထွက်၊ အတွင်းဘက်လည်း၊
ရပ်လျှက်မတည်၊ စွဲမှီလွှတ်ကင်း၊ ဆာလောင်ကင်းအောင်၊
ရှုမှတ်ဆောင်သော်၊ နောက်နောင်ဖြစ်ရေး၊ အိုသေစားနှင့်၊
ဝန်လေးစွာလှ၊ ဒုက္ခခပင်း၊ လုံးဝကင်းသည်၊ ဝိဘင်္ဂ ဥဒ္ဓေ
မိန့်ခွန်းတည်း။”

မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အမြင်ကိုလည်း မထွက်နေရအောင်၊ အတွင်းမှာလည်း ရပ်တည်ပြီးတော့မနေရအောင်၊ တစ်စုံတစ်ခုသော စွဲလမ်းဖွယ်ရာ အာရုံတွေကိုလည်း မစွဲလမ်းနေရအောင် ဆင်ခြင်ထားနိုင်ရမယ်။

ရှုမှတ်ထားနိုင်ရမယ်၊ ပွားများထားနိုင်မယ် ဆိုလို့ရှိရင် မိမိတို့ အလိုရှိအပ်
တောင့်တအပ်သည့် ဒုက္ခခင်း လုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ လျင်မြန်စွာ
ရောက်ရှိသွားနိုင်ကြပါတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ပါပဲ။

စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင်ထွက်ပုံ၊ အပြင်မထွက်ပုံကို ရှုမှတ်ပုံနှင့်တကွ
ဟောကြားခဲ့ပြီးပါပြီ။ အတွင်းမှာ ရပ်တည်နေပုံ၊ အတွင်းမှာ မရပ်တည်နေပုံ၊
တစ်စုံတစ်ခုသော စွဲလမ်းဖွယ်ရာ အာရုံတွေကို စွဲလမ်းနေပုံ၊ မစွဲလမ်းပုံတို့ကို
ဒီသီတင်းမှာ ဟောကြားရပါမယ်။ အတွင်းမှာရပ်တည်နေပုံ ဆောင်ပုဒ်
ဆိုကြရမယ်။

“အတွင်းမှာရပ်တည်နေပုံ”

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရှုမှတ်ကောင်းဆဲ၊ သာယာစွဲ၊ အထဲရပ်နေသည်။

အထူးသဖြင့်တော့ ဈာန်သမာပတ်လမ်းက လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက်
ဖြစ်တယ်၊ ရှေးရှေးအခါက ဈာန်သမာပတ်ရအောင် အားထုတ်ပြီးမှ ဝိပဿနာ
တရားအားထုတ်ကြတာ များကြပါတယ်၊ ယခုတရားနာပရိတ်သတ်များ
ရှုမှတ်နေတာကတော့ ဝိပဿနာသက်သက်ကစ၍ ရှုမှတ်သည့် သုဒ္ဓဝိပဿနာ
ယာနီက လမ်းဖြစ်တယ်၊ ရှုမှတ်လို့ သာယာစွဲလမ်းတဲ့ အဆင့် ရောက်သွားတဲ့
အခါကျမှ သာယာစွဲလမ်းပြီးတော့ အထဲမှာ ရပ်တည်နေတာဖြစ်တတ်ပါတယ်၊
ဈာန်သမာပတ်လမ်းကလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ သာယာစွဲလမ်းမှုတွေ
ဖြစ်နေတတ်ကြပါတယ်၊ အထဲမှာ တော်တော်များများရပ်ကြပါတယ်။

ယခုတရားနာပရိတ်သတ်များ ရှုမှတ်နေတဲ့ ဝိပဿနာကတော့ သုဒ္ဓ
ဝိပဿနာယာနီကဖြစ်၍ ဝိပဿနာကပဲ စပြီးတော့ ရှုမှတ်နေကြရပါတယ်။
မိမိတို့ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာပဲ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်၊ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်
ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြသည့်နည်းဆိုလို့ရှိရင် ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊
ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်၊ ကြွတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေကြ

ရပါတယ်။ ရှုမှတ်ခါစမှာတော့ သမာဓိကမဖြစ်သေး၍ ရုပ်နှင့်နာမ်မကွဲသေးပေ။

ဖောင်းတာကလည်း မိမိဝမ်းဗိုက်ကပဲ ဖောင်းတယ်၊ မှတ်နေတာကလည်း မိမိကပဲ မှတ်နေတယ်၊ ပိန်နေတာကလည်း မိမိဝမ်းဗိုက်ကပဲ ပိန်တယ်၊ မှတ်နေတာကလည်း မိမိကပဲ မှတ်နေတယ်၊ ထိုင်နေတာကလည်း မိမိကိုယ်ချည်းကပဲ၊ ထိုင်နေတယ်၊ မှတ်နေတာကလည်း မိမိကပဲ မှတ်နေတယ်၊ ဆီနေတာကလည်း မိမိကိုယ်ချည်းကထိနေတာပဲ၊ မှတ်နေတာကလည်း မိမိကပဲ မှတ်နေတာပဲလို့ ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ထိုင်တာ၊ ထိတာတွေနဲ့ မှတ်သိစိတ်ဟာ တပေါင်းတည်းလို့ပဲ ထင်နေကြပေတယ်၊ သမာဓိဉာဏ်များမဖြစ်သေးပေ၊ မှတ်စရာအာရုံနှင့် မှတ်သိစိတ်တို့ မကွဲပြားသေးပေ။

“နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်ပုံ”

ထို့နောက် ဆင့်ကာဆင့်ကာ ရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များဖြစ်လာ၊ အားကောင်းလာတဲ့အခါကျတော့ မှတ်စရာအာရုံ ရုပ်တရားနှင့် မှတ်သိစိတ် နာမ်တရား ကွဲပြားပြီး သိသွားကြပါတယ်။

ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် ဖောင်းနေတာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာက တစ်ခြား၊ ပိန်တာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာက တစ်ခြား၊ ထိုင်နေတာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာက တစ်ခြား၊ ထိနေတာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာက တစ်ခြားလို့ တရားနာပရိတ်သတ်များနှင့်တကွ ယောဂီဥပုသ်သည်တိုင်းလိုပဲ အခုလောက်တော့ ကွဲပြား၍ မသိပါဘူးလား . . . (ကွဲပြား၍သိနေပါတယ်ဘုရား)။ ကွဲပြား၍ သိနေကြပါတယ်။ အဲဒီလို တစ်ခြားစီကွဲပြားပြီးတော့ သိနေတဲ့ ဉာဏ်သည် နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်တယ်။

ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ထိုင်တာ၊ ထိနေတာတွေက ဘာမှ မသိတတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ရုပ်တရား၊ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်လို့

လိုက်လိုက်ပြီးတော့ မှတ်သိ၊ မှတ်သိ နေတာက သိတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် နာမ်တရားဟူ၍ ပိုင်းခြား၍သိတာ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်တယ်။

ဒီခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ မသိတတ်တဲ့ ရုပ်တရားနှင့် သိတတ်သည့် နာမ်တရား ဒီနှစ်ပါးပဲရှိတယ်။ ငါငါလို ပြောနေတာ ဖေါဟာရမျှပဲ တကယ်တော့ ငါကောင်းလေးဆိုတာ ရှိတာမဟုတ်ပေဘူးဟု သိသွားတယ်။ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတွေ ကင်းသွားလို့ အပါယ်တံခါး ပိတ်သွားဖို့အတွက် အကောင်းဆုံး အခြေခံ ရရှိသွားပါတယ်။

အဲဒီ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်မှာ စွဲလမ်းမှုတွေမဖြစ်သေးပေဘူး။ မှတ်စရာအာရုံတွေကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြားသိရအောင် ကြောင့်ကြစိုက်၊ လုံ့လ စိုက်ပြီး၊ ရှုမှတ်နေရတော့ စွဲလမ်းမှုတွေ မဖြစ်နိုင်သေးပေဘူး။

“ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်မြန်မုံ”

ဆင့်ကာ ဆင့်ကာ ရှုမှတ်လိုက်သည့်အခါ ဉာဏ်စဉ်တစ်ဆင့်တက်သွား ပါတယ်။ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးကို သိတဲ့ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်လာပါတယ်။ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေသည့်အခါ ဉာဏ်ကအသိတစ်မျိုးပြောင်းလာတယ်။ ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာတွေက ရှေ့က ပေါ်ပေါ်ပေးနေလို့ မှတ်သိစိတ်က နောက်ကလိုက်လိုက်ပြီးတော့ မှတ်နေရတာ ပါပဲ၊ ထိုင်တာက ရှေ့ကရှိနေလို့ မှတ်သိစိတ်က နောက်ကလိုက်၍ ထိုင်တယ်လို့ ရှုမှတ်နေရတာပါပဲ။ ထိတာကရှိနေလို့ ထိတယ်လို့ မှတ်နေရတယ်။ ရှေ့က ပေါ်ပေါ်ပေးနေတာက အကြောင်းတရားပဲ၊ နောက်က မှတ်သိ မှတ်သိ နေရတာက အကျိုးတရားပဲလို့ သိသွားပါတယ်။

ရှေ့က ပေါ်ပေးတာက အကြောင်းလား၊ အကျိုးလား . . . (အကြောင်းတရားပါဘုရား)။ ဒီမှတ်သိစိတ်တွေ ဖြစ်အောင် သူကပေါ်ပေး

နောင်နောင် ဘဝတွေမှာ မသေရအောင် ဘာတွေလုပ်နေရပါသလဲ ...
ဝိပဿနာတရားတွေ ရှုမှတ်နေရတယ်။ အမှတ်မလွတ်အောင်ရှုမှတ်နေရတာနဲ့
မတူပါဘူးလား ... (တူပါတယ်ဘုရား)။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဆီခွက်ကိုင်ယူ၊ သွားနေသူ၊ ရှုသူတူပေသည်။

သေဒဏ်ကြိုးဒဏ်ကျမှာ ကြောက်လို့ ဆီခွက်ကိုင်ပြီးတော့ သွားနေတဲ့
ယောက်ျားနဲ့ ယခုတရားရှုမှတ်နေတဲ့ တရားနာပရိတ်သတ်များနှင့် တူတယ်။
သေဒဏ်ကြိုးဒဏ်ကြောက်၍ ဆီခွက်ကိုင်ပြီး သွားနေသည့်ယောက်ျားနှင့်ဘဝ
သံသရာမှာ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်းတို့နှင့် တွေ့ရမှာ ကြောက်တဲ့
အတွက်ကြောင့် မသေရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားဖို့ရာ ဝိပဿနာတရား
ရှုမှတ်ကြရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့တူပါတယ်။

ဇနကာယာဝိယ ပုထုတ္တာရမ္မဏာနီ

ဇနကာယာဝိယ	▪ ပွဲကြည့်သွားလာ လူများစွာတို့ကဲ့သို့
ပုထုတ္တာ ရမ္မဏာနီ	▪ များစွာကုန်သော အာရုံတို့ကို
ဒဋ္ဌဗ္ဗာနီ	▪ မှတ်အပ်ကုန်၏။

အကကောင်း၊ အဆိုကောင်း နိုင်ငံကျော်မင်းသမီး ဇနပဒကလျာဏီ
ကနေရာသို့ လူတွေ မြောက်များစွာ လာမကြည့်ပါဘူးလား ... (လာကြည့်
ပါတယ်ဘုရား)။ အဲဒီ ပွဲကြည့်သွားလာလူများစွာနဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတွေ ပွားများ
အားထုတ်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ အာရုံများစွာတို့နဲ့တူပါတယ်။ လူများ
ခြင်းသည် ဆီဖိတ်ခြင်းရဲ့အကြောင်း၊ အာရုံတွေများတာက အမှတ်လွတ်ခြင်းရဲ့
အကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ မတူပါဘူးလား ... (တူပါတယ်ဘုရား)။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ပွဲကြည့်သွားလာ၊ လူများမှာ၊ များစွာအာရုံ
တူပေသည်။

လူတွေများခြင်းသည် ဆီဖိတ်ခြင်းရဲ့အကြောင်း၊ အာရုံအမျိုးမျိုးတွေ
များတာဟာ ယောဂီရဲ့ အမှတ်လွတ်ခြင်းရဲ့အကြောင်း တူကြပါတယ်။
ဆီဖိတ်သွားတာနှင့် တစ်ပြိုင်နက်ထဲ ဘာဖြစ်မှာလဲ... ခေါင်းဖြတ်ခံရမယ်၊
အမှတ်လွတ်သွားတာနှင့် တစ်ပြိုင်နက်ထဲ အရိယာမဂ်လို့ခေါ်တဲ့ ခေါင်းတွေ
ပြတ်သွားလိမ့်မယ်၊ နောက်ပိုင်းကျတော့ ထင်ရှားပါလိမ့်မယ်။

အသိပုရိသောဝိယ မနော

အသိပုရိသောဝိယ = သံလျှက်ဓားကို ကိုင်ဆောင်ထားသော
ယောက်ျားကဲ့သို့၊ မနော = စိတ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော = မှတ်အပ်၏။

ဆီခွက်ကိုင်ထားသည့် ယောက်ျားနောက်မှ သံလျှက်ဓားကိုမိုးပြီးတော့
လိုက်နေတဲ့ ယောက်ျားနဲ့ နောက်စိတ်နဲ့တူတယ်၊ ရှေ့စိတ်ကရှုမှတ်နေတာကို
နောက်စိတ်က အမြဲမသိနေပါဘူးလား... (သိနေပါတယ်ဘုရား)။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သံလျှက်ကိုင်ထား၊ လူယောက်ျား၊ စိတ်ကား
တူပေသည်။

သံလျှက်ကိုင်ထားတဲ့ ယောက်ျားကလည်း ဒီရှေ့က သွားနေတဲ့
သေဒဏ်ကျနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဆီဖိတ်ကျသလား... မဖိတ်ကျဘူးလားလို့၊
အမြဲတမ်း မကြည့်နေပါဘူးလား... ကြည့်နေပါတယ်ဘုရား။ ဝိပဿနာ
တရား ရှုမှတ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ရှေ့စိတ်က ရှုနေတာကို နောက်စိတ်က
အမြဲတမ်းကြည့်နေတယ်၊ အမှတ်လွတ်သလား... မလွတ်ဘူးလားဆိုတာကို
ကြည့်နေတော့ မသိပါဘူးလား... (သိပါတယ်ဘုရား)။ နောက်စိတ်က
ကြည့်နေတယ်၊ သံလျှက်ကိုင်ထားတဲ့ယောက်ျားနှင့်တူတယ်။

တေလဿ စဇနံဝိယ ကိလေဿုပ္ပဒနံ

တေလဿ = ဆီ၏၊ စဇနံဝိယ = ဖိတ်ကျသကဲ့သို့။

ကိလေဿုပ္ပဒနံ = ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိလေသာဖြစ်ခြင်းကို၊

ဒဋ္ဌဗ္ဗံ

= မှတ်အပ်၏။

သေဒဏ်ကြီးဒဏ်ကျနေသည့် ယောက်ျားအာရုံတစ်ပါးပါးကို ကြည့်မိ
တဲ့အတွက်ကြောင့်၊ နေပဒကလျာဏီကို ကြည့်မိတဲ့အတွက်ကြောင့် (သို့မဟုတ်)
ပွဲကြည့်သွားလာလူများစွာကို ကြည့်မိတဲ့အတွက်ကြောင့် ဆီဖိတ်ကျသွားတယ်၊
ဤကဲ့သို့ ဆီဖိတ်ကျသွားတာနဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကိလေသာဖြစ်သွားတာနဲ့
တူပေတယ်၊ ကြည့်စရာအာရုံ သာယာဖွယ်အာရုံတွေ သွားကြည့်မိတော့
ဘာဖြစ်သွားပါသလဲ ... (လောဘဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)။ အနိဋ္ဌာရုံတွေကို
သွားကြည့်မိတော့ ဒေါသဖြစ်တယ်၊ ကိလေသာဖြစ်တာနှင့် ဆီဖိတ်ကျတာနှင့်
တူပါတယ်၊ မတူပါဘူးလား ... တူပါတယ်ဘုရား။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဆီဖိတ်ကျတာ၊ ကိလေသာ၊ ဖြစ်တာတူပေသည်။

သေဒဏ်ကျနေသည့်ယောက်ျား ဆီဖိတ်ကျတာနဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
ကိလေသာတွေ ဖြစ်သွားတာနဲ့တူပါတယ်။

သီသပါတနံဝိယ အရိယာမဂ္ဂဉာဏ သီသာနုပ္ပတ္တိ။

သီသပါတနံဝိယ = ခေါင်းဖြတ်လိုက်သကဲ့သို့၊ အရိယာမဂ္ဂဉာဏ
သီသာနုပ္ပတ္တိ = အရိယာမဂ္ဂဉာဏတည်းဟူသော ဦးခေါင်း၏ မဖြစ်ခြင်းကို၊
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ = မှတ်အပ်၏။

ဆီဖိတ်ကျတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်ထဲ နောက်က သံလျှက်ကိုင်ထားတဲ့
ယောက်ျားက ဘယ်နှယ် လုပ်လိုက်ပါသလဲ ... (ခေါင်းဖြတ်လိုက်ပါတယ်
ဘုရား)။ အဲဒီလိုခေါင်းဖြတ်လိုက်တာနှင့် ဝိပဿနာရှုမှတ်ပွားများနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ
အမှတ်လွတ်သွား၍ ကိလေသာဖြစ်သွားတော့ ဘာဖြစ်သွားပါသလဲဆိုတော့
အရိယာမဂ္ဂခေါင်းတွေ ပြတ်ထွက်သွားပါတယ်၊ မဂ္ဂဉာဏ်မဖြစ်တော့ဘူး။

ဒီအမှတ်သည် အရိယာမဂ္ဂသို့ ရောက်နိုင်တဲ့ အမှတ်မျိုးဖြစ်နေတယ်၊

ဒါပေမယ့် စိတ်က အာရုံတစ်ပါးသို့ ရောက်သွား၍ ကိလေသာဖြစ်သွားတော့
 အရိယာမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ပါသေးရဲ့လား . . . (မဖြစ်တော့ပါဘူး)။ အရိယာ
 မဂ်ဉာဏ် ပြတ်ထွက်သွားပြီ၊ ဒါကြောင့်မို့ အမှတ်စိပ်စိပ်ကလေး မှတ်ဖို့
 အရေးမကြီးပါဘူးလား . . . (အရေးကြီးပါတယ်ဘူး)။ အမှတ်တစ်ခါ
 လွတ်သွားရင် အရိယာမဂ်နဲ့ တစ်ခါလွဲသွားနိုင်တယ်။ အရိယာခေါင်းတွေ
 ပြတ်သွားနိုင်တယ်၊ ပါရမီတွေရှိငြားသော်လည်း အမှတ်တွေက ကျနေလို့ရှိရင်
 အရိယာမဂ်တွေ ခေါင်းပြတ်ပြတ်သွားတဲ့ အတွက်ကြောင့် တရားထူး
 တရားမြတ်တွေ တော်တော်နဲ့ မရနိုင်ပေဘူး။ ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ခေါင်းဖြတ်လိုက်ပြန်၊ အရိယာဉာဏ်၊ အမှန်မဖြစ်
 တူပေသည်။

သေဒဏ်ကျနေလို့ ဆီခွက်ကိုကိုင်၍ သွားနေတဲ့ ယောက်ျား ခေါင်း
 အဖြတ်ခံရတာနှင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ အရိယာမဂ်ဉာဏ်မဖြစ်တော့တာနှင့်
 တူပါတယ်လို့ ဒီကာဆရာတွေ နှိုင်းယှဉ်ပြီးတော့ ပြထားပါတယ်၊ အမှတ်တွေ
 စိပ်စိပ်မှတ်ဖို့ပါပဲ၊ မြတ်စွာဘုရား အဲဒီသုတ္တန်ဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်
 မူလိုက်တော့ ရဟန်းတော်တွေ သတိသံဝေဂရပြီးတော့ အမှတ်ကလေးတွေ
 စိပ်စိပ်ကလေး မှတ်လိုက်မှ တရားထူးတရားမြတ်တွေ ရသွားကြပါတယ်။

ဤကဲ့သို့ ယနေ့ယခုအခါ၌ ဥဒ္ဓေသ ဝိဘင်္ဂသုတ္တဒေသနာတော်၌
 လာသည့် မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အပြင်ထွက်ပုံ၊ အပြင်မထွက်ပုံတို့ကို
 ရှုမှတ်ပုံနှင့်တကွ အတိုချုပ်နာကြားရသဖြင့် နာကြားရသောအတိုင်း လိုက်နာ
 ကျင့်ကြံ ပွားများအားထုတ် နိုင်ကြပြီးလျှင် မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်
 သည့် တရားထူးတရားမြတ်တို့ကို ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်
 ချမ်းသာကို လွယ်ကူသောအကျင့်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြု
 နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဆရာတော်ဘုရားပေးသည့်ဆုနှင့် ပြည့်စုံရပါလို့၏ အရှင်ဘုရား။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု ပါဘုရား။

၁၃၅၁ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလကွယ်နေ့မှာ ဟောကြားရမယ့်တရားတော်က လွန်ခဲ့သည့် ပြာသိုလပြည့်နှင့် လဆုတ် (၈) ရက်သီတင်းများက ဟောကြားခဲ့သည့် ဥဒ္ဓေသ ဝိဘင်္ဂသုတ္တန် ဒေသနာတော်ကို ဆက်လက်ပြီးတော့ ဟောကြားပါမယ်။

ဥဒ္ဓေသက - အကျဉ်း၊ ဝိဘင်္ဂက - အကျယ်၊ အကျဉ်းကိုတော့ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ အကျယ်ကိုတော့ အရှင်မဟာကစ္ဆယနမထေရ်က ဝေဖန်ပြီးတော့ ဟောကြားပါတယ်။ တရားနာပရိသတ်များလို ဒုက္ခခပင်းလုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လျှင်မြန်စွာ ရောက်ရှိလိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အလွန်သင့်လျော်တဲ့ သုတ္တန်ဒေသနာတော် ဖြစ်ပါသည်။

အဲဒီသုတ္တန်ဒေသနာတော်ကို နောင်လာနောင်သားတွေ လွယ်ကူစွာနှင့် မှတ်သားနိုင်ရအောင် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တစ်သုတ်လုံးအတွက် ခြုံပြီးတော့ ဆောင်ပုဒ်စီထားပါတယ်။ အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို ပြန်ဆိုကြရမယ်။

“စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်၊ အပြင်မထွက်၊ အတွင်းဘက်လည်း၊
ရပ်လျှက်မတည်၊ စွဲမှီလွှတ်ကင်း၊ ဆာလောင်ကင်းအောင်၊
ရှုမှတ်ဆောင်သော်၊ နောက်နောင်ဖြစ်ရေး၊ အိုသေစားနှင့်၊
ဝန်လေးစွာလှ၊ ဒုက္ခခပင်း၊ လုံးဝကင်းသည်၊ ဝိဘင်္ဂ ဥဒ္ဓေ
မိန့်ခွန်းတည်း။”

မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အပြင်ကိုလည်း မထွက်နေရအောင်၊ အတွင်းမှာလည်း ရပ်တည်ပြီးတော့မနေရအောင်၊ တစ်စုံတစ်ခုသော စွဲလမ်းဖွယ်ရာ အာရုံတွေကိုလည်း မစွဲလမ်းနေရအောင် ဆင်ခြင်ထားနိုင်ရမယ်။

ရှုမှတ်ထားနိုင်ရမယ်၊ ပွားများထားနိုင်မယ် ဆိုလို့ရှိရင် မိမိတို့ အလိုရှိအပ်
တောင့်တအပ်သည့် ဒုက္ခခပင်း လုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ လျင်မြန်စွာ
ရောက်ရှိသွားနိုင်ကြပါတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ပါပဲ။

စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ် အပြင်ထွက်ပုံ၊ အပြင်မထွက်ပုံကို ရှုမှတ်ပုံနှင့်တကွ
ဟောကြားခဲ့ပြီးပါပြီ။ အတွင်းမှာ ရပ်တည်နေပုံ၊ အတွင်းမှာ မရပ်တည်နေပုံ၊
တစ်စုံတစ်ခုသော စွဲလမ်းဖွယ်ရာ အာရုံတွေကို စွဲလမ်းနေပုံ၊ မစွဲလမ်းပုံတို့ကို
ဒီသီတင်းမှာ ဟောကြားရပါမယ်။ အတွင်းမှာရပ်တည်နေပုံ ဆောင်ပုဒ်
ဆိုကြရမယ်။

“အတွင်းမှာရပ်တည်နေပုံ”

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရှုမှတ်ကောင်းဆဲ၊ သာယာစွဲ၊ အထဲရပ်နေသည်။

အထူးသဖြင့်တော့ ဈာန်သမာပတ်လမ်းက လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက်
ဖြစ်တယ်၊ ရှေးရှေးအခါက ဈာန်သမာပတ်ရအောင် အားထုတ်ပြီးမှ ဝိပဿနာ
တရားအားထုတ်ကြတာ များကြပါတယ်၊ ယခုတရားနာပရိတ်သတ်များ
ရှုမှတ်နေတာကတော့ ဝိပဿနာသက်သက်ကစ၍ ရှုမှတ်သည့် သုဒ္ဓဝိပဿနာ
ယာနီက လမ်းဖြစ်တယ်၊ ရှုမှတ်လို့ သာယာစွဲလမ်းတဲ့ အဆင့် ရောက်သွားတဲ့
အခါကျမှ သာယာစွဲလမ်းပြီးတော့ အထဲမှာ ရပ်တည်နေတာဖြစ်တတ်ပါတယ်၊
ဈာန်သမာပတ်လမ်းကလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ သာယာစွဲလမ်းမှုတွေ
ဖြစ်နေတတ်ကြပါတယ်၊ အထဲမှာ ဇော်ဇော်များများရပ်ကြပါတယ်။

ယခုတရားနာပရိတ်သတ်များ ရှုမှတ်နေတဲ့ ဝိပဿနာကတော့ သုဒ္ဓ
ဝိပဿနာယာနီကဖြစ်၍ ဝိပဿနာကပဲ စပြီးတော့ ရှုမှတ်နေကြရပါတယ်။
မိမိတို့ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာပဲ ရှုမှတ်ကြရပါတယ်၊ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်
ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြသည့်နည်းဆိုလို့ရှိရင် ဖောင်းတယ်၊ ဝိန်တယ်၊
ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်၊ ကြွတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေကြ

ရပါတယ်။ ရှုမှတ်ခါစမှာတော့ သမာဓိကမဖြစ်သေး၍ ရုပ်နှင့်နာမ်မကွဲသေးပေ။

ဖောင်းတာကလည်း မိမိဝမ်းဗိုက်ကပဲ ဖောင်းတယ်၊ မှတ်နေတာကလည်း မိမိကပဲ မှတ်နေတယ်၊ ပိန်နေတာကလည်း မိမိဝမ်းဗိုက်ကပဲ ပိန်တယ်၊ မှတ်နေတာကလည်း မိမိကပဲ မှတ်နေတယ်၊ ထိုင်နေတာကလည်း မိမိကိုယ်ချည်းကပဲ ထိုင်နေတယ်၊ မှတ်နေတာကလည်း မိမိကပဲ မှတ်နေတယ်၊ ထိနေတာကလည်း မိမိကိုယ်ချည်းကထိနေတာပဲ၊ မှတ်နေတာကလည်း မိမိကပဲ မှတ်နေတာပဲလို့ ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ထိုင်တာ၊ ထိတာတွေနဲ့ မှတ်သိစိတ်ဟာ တပေါင်းတည်းလို့ပဲ ထင်နေကြပေတယ်။ သမာဓိဉာဏ်များမဖြစ်သေးပေ၊ မှတ်စရာအာရုံနှင့် မှတ်သိစိတ်တို့ မကွဲပြားသေးပေ။

“နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်ပုံ”

ထို့နောက် ဆင့်ကာဆင့်ကာ ရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များဖြစ်လာ၊ အားကောင်းလာတဲ့အခါကျတော့ မှတ်စရာအာရုံ ရုပ်တရားနှင့် မှတ်သိစိတ် နာမ်တရား ကွဲပြားပြီး သိသွားကြပါတယ်။

ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် ဖောင်းနေတာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာက တစ်ခြား၊ ပိန်တာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာက တစ်ခြား၊ ထိုင်နေတာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာက တစ်ခြား၊ ထိနေတာက တစ်ခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာက တစ်ခြားလို့ တရားနာပရိတ်သတ်များနှင့်တကွ ယောဂီဥပုသ်သည်တိုင်းလို့ပဲ အခုလောက်တော့ ကွဲပြား၍ မသိပါဘူးလား... (ကွဲပြား၍သိနေပါတယ်ဘုရား)။ ကွဲပြား၍ သိနေကြပါတယ်။ အဲဒီလို တစ်ခြားစီကွဲပြားပြီးတော့ သိနေတဲ့ ဉာဏ်သည် နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်တယ်။

ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ထိုင်တာ၊ ထိနေတာတွေက ဘာမှ မသိတတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ရုပ်တရား၊ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်လို့

လိုက်လိုက်ပြီးတော့ မှတ်သိ၊ မှတ်သိ နေတာက သိတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် နာမ်တရားဟူ၍ ပိုင်းခြား၍သိတာ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်တယ်။

ဒီခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ မသိတတ်တဲ့ ရုပ်တရားနှင့် သိတတ်သည့် နာမ်တရား ဒီနှစ်ပါးပဲရှိတယ်။ ငါငါလို ပြောနေတာ ဝေါဟာရမျှပဲ တကယ်တော့ ငါကောင်လေးဆိုတာ ရှိတာမဟုတ်ပေဘူးဟု သိသွားတယ်။ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတွေ ကင်းသွားလို့ အပါယ်တံခါး ပိတ်သွားဖို့အတွက် အကောင်းဆုံး အခြေခံ ရရှိသွားပါတယ်။

အဲဒီ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်မှာ စွဲလမ်းမှုတွေမဖြစ်သေးပေဘူး။ မှတ်စရာအာရုံတွေကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြားသိရအောင် ကြောင့်ကြစိုက်၊ လုံ့လ စိုက်ပြီး၊ ရှုမှတ်နေရတော့ စွဲလမ်းမှုတွေ မဖြစ်နိုင်သေးပေဘူး။

“ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်ပုံ”

ဆင့်ကာ ဆင့်ကာ ရှုမှတ်လိုက်သည့်အခါ ဉာဏ်စဉ်တစ်ဆင့်တက်သွား ပါတယ်။ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးကို သိတဲ့ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်လာပါတယ်။ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေသည့်အခါ ဉာဏ်ကအသိတစ်မျိုးပြောင်းလာတယ်။ ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာတွေက ရှေ့က ပေါ်ပေါ်ပေးနေလို့ မှတ်သိစိတ်က နောက်ကလိုက်လိုက်ပြီးတော့ မှတ်နေရတာ ပါပဲ။ ထိုင်တာက ရှေ့ကရှိနေလို့ မှတ်သိစိတ်က နောက်ကလိုက်၍ ထိုင်တယ်လို့ ရှုမှတ်နေရတာပါပဲ။ ထိတာကရှိနေလို့ ထိတယ်လို့ မှတ်နေရတယ်။ ရှေ့က ပေါ်ပေါ်ပေးနေတာက အကြောင်းတရားပဲ၊ နောက်က မှတ်သိ မှတ်သိ နေရတာက အကျိုးတရားပဲလို့ သိသွားပါတယ်။

ရှေ့က ပေါ်ပေးတာက အကြောင်းလား၊ အကျိုးလား . . . (အကြောင်းတရားပါဘုရား)။ ဒီမှတ်သိစိတ်တွေ ဖြစ်အောင် သူကပေါ်ပေး

နေတော့ သူက အကြောင်းတရား၊ မှတ်သိစိတ်က နောက်ကလိုက်၍ မှတ်နေ၊
မှတ်နေရတဲ့အတွက်ကြောင့် အကျိုးတရားဖြစ်တယ်၊ ဤကဲ့သို့အကြောင်းနှင့်
အကျိုးကို သိသွားတယ်။

အဲဒီအကြောင်းနှင့် အကျိုးကို သိတဲ့ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်မှာလည်း
စွဲလမ်းမှုတွေ သိပ်မဖြစ်သေးဘူး၊ အာရုံလေးတွေတော့အနည်းငယ် ထင်လာ
တတ်ပါတယ်။ စိမ်းစိမ်း၊ နီနီ၊ ဝါဝါ၊ ပြာပြာ လက်လက်ကလေးတွေ တွေ့မြင်လာ
တတ်တယ်၊ ကျောင်း၊ ဘုရား၊ စေတီတွေ တွေ့မြင်လာတတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့်
ထင်ထင်ရှားရှားတော့မဟုတ်ပေ၊ မှန်မှန်ဝါးဝါးတွေပဲ တွေ့မြင်တာများပါတယ်။

“သမ္မသနဉာဏ်ဖြစ်ပုံ”

အဲဒီဉာဏ်က ဆင့်ကာဆင့်ကာ ရှုမှတ်လိုက်လို့ရှိရင် သမ္မသနဉာဏ်သို့
ရောက်သွားပါတယ်၊ သမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက်သွားတဲ့အခါ ဖောင်းတယ်၊
ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်လို့ ရှုမှတ်နေလို့ရှိရင် မှတ်လို့မှ မကြာသေးမီ
နာတာ၊ ကျင်တာ၊ အောင့်တာ၊ ကိုက်တာ၊ ခဲတာ၊ မူးတာ၊ ယားတာ၊ ယိမ်းတာ၊
ယိုင်နေတာ စသည်တို့ကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့လာကြပါတယ်။

နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်တွေမှာတော့ နာတာ၊
ကျင်တာ၊ ညောင်းညာပင်ပန်းတာတွေ သိပ်မထင်ရှားသေးဘူး၊ ဒီလိုနာတာ၊
ကျင်တာ၊ ယားတာ၊ ပင်ပန်းညောင်းညာတာတွေကို သမ္မသနဉာဏ်သို့
ရောက်လာတဲ့အခါ မထင်ရှားပါဘူးလား . . . (ထင်ရှားလာပါတယ်ဘုရား)။
သိပ်ထင်ရှားတယ်၊ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ တွေ့ရတော့ တရားတွေပြန်ကျသွားပြီဟု
ထင်သွားတတ်တယ်။

ရက်ကလည်း အတော်ကလေး ရသွားပြီ၊ (၇) ရက်၊ (၈) ရက်၊
(၉) ရက်၊ (၁၀) ရက်လောက်ရသွားပြီ၊ ရှေ့ပိုင်းမှာ (၄-၅) ရက်တုန်းကတော့
ဟုတ်တော့မလိုလိုနဲ့ ယခုတော့ ဒုက္ခချည်းပဲ တွေ့နေရပါလားလို့ စိတ်ဓာတ်တွေ

ကျသွားတတ်ပါတယ်။ အိမ်ပြန်ချင်လာတတ်တယ်။ ယောဂီက နဂိုတကည်းက ပေးထားတဲ့ စာရင်းက (၁၀) ရက်လောက်ပဲ ပေးထားတော့ တရားကအတွေ့ကလည်း ဆိုးလာတော့ မပြန်ချင်ပါဘူးလား . . . (ပြန်ချင်ပါတယ်ဘုရား)။

“ယောဂီကိုအားပေးရပုံ”

ပြန်ချင်ကြလို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတွေ၊ ယောဂီစောင့်ရှောက်ရေးတွေက အတော်ပဲအားပေးရပါတယ်။ ယောဂီ ဒီအဆင့်မှာ ဒီလိုပဲ တွေ့တတ်ပါတယ်။ ဒီအဆင့်ကလွန်သွားရင်တော့ ယောဂီချမ်းသာခွင့်ရတော့မှာပါ။ ဒီဉာဏ်မှာ ဆိုးသလောက် ရှေ့ကျရင်တော့ ကောင်းတာတွေ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်လို့ အားမပေးရပါဘူးလား . . . (အားပေးရပါတယ်ဘုရား)။ အားပေးရတယ်။ အားမပေးရင်တော့ အိမ်ပြန်သွားတတ်ကြပါတယ်။

အဲဒီဉာဏ်မှာလည်း ဒုက္ခတွေချည်းပဲ တွေ့နေရတော့ မစွဲလမ်းသည့် အပြင် ဝိပဿနာတရားရှုမှတ်ရတာ ပြီးငွေ့တဲ့စိတ်တွေဖြစ်ပြီး စိတ်ဓာတ်တွေ ကျသွားတတ်ပါတယ်။ အဲဒီဉာဏ်မှာလည်း စွဲလမ်းမှုတွေ မဖြစ်သေးပေ။ ဆရာသမားတွေ အားပေးတဲ့အတိုင်း၊ ယောဂီဟောင်းတွေက အားပေးတဲ့အတိုင်း မပြတ်မလပ် ရှိရှိသေသေ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် မကြာခင်ရက်အတွင်းမှာပင် တိုးတက်သွားနိုင်ပါတယ်။

“ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အနုပိုင်း၌ စွဲလမ်းပုံ”

တိုးတက်သွားတော့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်သွားပါတယ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အနုပိုင်းသို့ ရောက်သွားတဲ့အခါ ပြောင်းပြန်၊ ပြန်ဖြစ်သွားပါတယ်။ နာတာ၊ ကျင်တာ၊ အောင့်တာတွေကလည်း နည်းပါးသွားပါတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်လေးလံထိုင်းမှိုင်းနေတာကလည်း ပေါ့ပါးသွားတယ်။ ကာယလဟုတာ၊ စိတ္တလဟုတာ၊ ကိုယ်ကလည်းပေါ့ပါး၊ စိတ်ကလည်းပေါ့ပါးသွားတယ်။ ကာယမုဒုတာ၊ စိတ္တမုဒုတာ၊ ကိုယ်ကလည်းနူးညံ့၊ စိတ်ကလည်းနူးညံ့

သွားပါတယ်။ သမ္မသနဉာဏ်မှာတော့၊ ကြမ်းတမ်းတာတွေ၊ လေးလံတာတွေ
တွေ့နေရပါတယ်။ အခုတော့ ပြောင်းပြန် ပြန်ဖြစ်သွားပါတယ်။

ကာယမုဒုတာ၊ စိတ္တမုဒုတာ = ကိုယ်ကလည်း နူးညံ့ စိတ်ကလည်း
နူးညံ့၊ ကာယကမ္မညတာ စိတ္တကမ္မညတာ = ကိုယ်ကလည်း ခန့်ကျန်း၊
စိတ်ကလည်းခန့်ကျန်း ဖြစ်သွားပါတယ်။ အောက် အောက်ဉာဏ်တွေမှာ
(၁) နာရီမှာ တစ်ခါ၊ နှစ်ခါလောက် ပြင်ထိုင်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်
ရောက်လာတော့ တစ်ခါမျှ မပြင်ရတော့ပေဘူး။ (၁) နာရီမှာ နဂိုကတည်းက
မပြင်ရတဲ့ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့ (၂) နာရီ၊ (၃) နာရီ၊ (၄) နာရီ၊ (၅) နာရီ
ဆက်လက်ပြီးတော့ ထိုင်သွားနိုင်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့သမာဓိဉာဏ်အားလျော်စွာ
ထိုင်သွားနိုင်ပါတယ်။ ကိုယ်ကလည်း ခန့်ကျန်း စိတ်ကလည်းခန့်ကျန်းသွားလို့
ဖြစ်တယ်။

ကာယပါဂုဉာတာ၊ စိတ္တပါဂုဉာတာ = ကိုယ်ကလည်းလေ့လာပြီးသား၊
စိတ်ကလည်း လေ့လာပြီးသားဖြစ်လို့ ဖောင်းတဲ့ပိန်တဲ့အာရုံတွေကလည်း
အလိုလိုပေါ်ပေးနေလို့ မှတ်သိစိတ်ကလည်း အလိုလိုမှတ်နေရသကဲ့သို့ ဖြစ်၍
ယောဂီက ထိုင်ပြီးတော့ကြည့်နေရသကဲ့သို့ လေ့လာပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်။
အလွန်မှတ်လို့ ကောင်းသွားပါတယ်။

အဲဒီလိုမှတ်လို့ ကောင်းတဲ့အခါကျတော့ ဝိပဿနာပီတိသုခတွေ
ဖြစ်လာတယ်။ အာရုံတွေကလည်း အမျိုးမျိုးပေါ်လာတတ်ပါတယ်။ ကြည်နူး
ဖွယ်ရာ နန်းတော်ကြီးတွေ၊ နန်းတော်ရဲ့အဆောင်အယောင်တွေ မင်းသမီးတွေ၊
မင်းသားတွေ၊ ပေါ်လာတတ်ကြပါတယ်။ ဘဝါဘဝက အတိတ်က
အကြောင်းလေးတွေရှိကြလို့ အဲဒါတွေလည်း ပြန်ပြီးတော့ မြင်လာတတ်ပါတယ်။
နတ်သမီးတွေ၊ နတ်သားတွေမြင်လာတတ်ပါတယ်။ အချို့သော ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်များက ကိုယ်တိုင်ပဲ နတ်သမီး၊ နတ်သားတွေ ဖြစ်နေတယ် ထင်ရပြီး
အဲဒါတွေကို သဘောတွေကျနေတတ်ပါတယ်။ သဘောတွေ ကျပြီးတော့

တရားတွေတွေ့နေပြီဘုရားလို့ လျှောက်ထား တတ်ပါတယ်။ တရားတွေ့ပါပြီလား
... (မတွေ့သေးပါဘုရား)။

နတ်သမီး၊ နတ်သားတွေ တွေ့မြင်ရုံနဲ့ တရားတွေ့ပြီဆိုလို့ရှိရင်တော့
နေရာမှကျပါ့မလား ... (နေရာမကျပါဘုရား)၊ နေရာမကျသေးဘူး။
တရားတွေ့တာမဟုတ်သေးပေ၊ သမာဓိ နိမိတ်မျှသာဖြစ်ပေသည်။

သာယာဖွယ်တွေဖြစ်တဲ့၊ အလွန်ကြည်နူးဖွယ်ရာကောင်းတဲ့ ဥယျာဉ်
ဗိမာန် ရေကန်တွေ တွေ့မြင်နေရလို့ ယောဂီက သဘောတွေကျနေတတ်
ပါတယ်။ နတ်သမီး၊ နတ်သားတွေမျှမက တစ်ချို့က ဗြဟ္မာကြီးတွေကိုပင်
တွေ့နေရတယ်။ အဲဒါတွေကို သဘောတွေကျပြီးတော့ စွဲလမ်းနေတတ်ပါတယ်။
ဝိပဿနာပီတိသုခတွေနှင့် တွေ့နေရလို့လည်း စွဲလမ်းနေတတ်တယ်။ ဝိပဿနာ
ပီတိ (၅) မျိုးမှာ ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့လာတတ်ကြပါတယ်။

“ခုဒ္ဒကပီတိမြန်ပုံ”

၁။ ခုဒ္ဒကပီတိ - အငယ်စားပီတိ၊ ရင်ထဲကလှိုက်ခနဲ၊ ဖိုခနဲ၊
သိမ့်ခနဲ တစ်ခါလောက်ပဲ ဖြစ်သွားပြီးတော့
ပျောက်သွားတယ်။ နောက်ထပ် မပေါ်လာ
တော့ဘူး။ အဲဒီ ပီတိကို ဘာပီတိလို့ ခေါ်ပါ
သလဲ ... (ခုဒ္ဒကပီတိလို့ ခေါ်ပါတယ်
ဘုရား)။

“ဧကိကပီတိမြန်ပုံ”

၂။ ဧကိကပီတိ - ခဏခဏ ရင်ထဲက လှိုက်ခနဲ၊ ဖိုခနဲ၊
စိမ့်ခနဲ၊ အေးခနဲ၊ ရွှေခနဲ ဒီလိုလည်း
ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အသားလေးတွေ
ဟိုကလှုပ်၊ ဒီကလှုပ်နဲ့ မဖြစ်တတ်

ပါဘူးလား . . . (ဖြစ်တတ်ပါတယ်ဘုရား)။
ခဏခဏဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် သူ့ကို
ဘာပီတိလို့ ခေါ်ပါသလဲ . . . (ခဏက
ပီတိလို့ခေါ်ပါတယ်ဘုရား)။ ခဏကပီတိလို့
ခေါ်ရတယ်။

“ဩက္ကန္တိကပီတိဖြစ်ပုံ”

၃။ ဩက္ကန္တိကပီတိ - ခန္ဓာကိုယ် အထက်ပိုင်းကနေပြီးတော့
အအေးငွေ့ အပူငွေ့တွေနဲ့ ပက်ဖျန်းလိုက်
သလို တစ်ကိုယ်လုံးခြုံပြီးတော့ကျသွားပြီး
အောက်ပိုင်းခန္ဓာကိုယ် ရောက်တော့
ပျောက်သွားတယ်။ ဘယ်အအေးငွေ့၊
ဘယ်အပူငွေ့တွေနဲ့မှ မတူပါဘူးဘုရား၊
လူ့ဘဝမှာ ဒီအအေးငွေ့၊ အပူငွေ့မျိုး
တစ်ခါမှ မတွေ့ဘူးပါဘူးဘုရား။

အပြင်ကတိုက်တဲ့ လေကြောင့်ဖြစ်သည့် အအေးငွေ့ အပူငွေ့မျိုးလည်း
မဟုတ်ပါဘူးဘုရားလို့ လျှောက်ထားကြတယ်။ ဘာပီတိလို့ ခေါ်ပါသလဲ . . .
(ဩက္ကန္တိကပီတိလို့ ခေါ်ပါတယ်ဘုရား)။ ဩက္ကန္တိကပီတိလို့ခေါ်ရမယ်၊
အောက်ပိုင်းက နေပြီးတော့ အထက်ပိုင်းသို့ ခြုံပြီးတော့၊ တက်သွားပြီး
အပေါ်ပိုင်းကျတော့၊ ပျောက်သွားတယ်၊ ဩက္ကန္တိကပီတိဖြစ်တယ်၊ ပီတိ
အရသာတွေ ယောဂီကခံစားနေရတော့ သဘောတွေကျနေတတ်ပါတယ်။

“ဥဗ္ဗေဂါပီတိ”

၄။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ - အထက်သို့ ကြွတက်နေတဲ့ပီတိ၊ လက်
ကလေးတွေ တစ်ခါတစ်လေ ကြွတက်

နေတတ်တယ်။ ထိုင်ခါစမှာ သမာဓိ
 ဖြစ်သွားတာနဲ့ တစ်ချို့သောယောဂီတွေ
 လက်ကလေးကြွနေတတ်တယ်။ တစ်ခါက
 ဆရာတော် ကျောင်းပေါ်မှာ ဆင်းပြီး
 ယောဂီများကို သွားကြည့်ပါတယ်။
 သွားဆင်းကြည့်လိုက်တော့ ယောဂီ
 တစ်ယောက်က လက်ကလေးကြွတက်
 နေတယ်။ နောက်တစ်ခါထိုင်လို့ ပြီးခါနီး
 သွားဆင်းကြည့်လိုက်တော့လည်း လက်
 ကလေးက ကြွတက်နေပြန်တယ်။ တရား
 စစ်တော့မေးကြည့်တယ်။ ယောဂီလက်က
 ကြွတက်နေပါလား။ လက်မညောင်း
 ဘူးလားမေးတော့ . . . မညောင်းပါဘူး
 ဘုရားလို့ လျှောက်ထားတယ်။
 ဘာပီတိပါလဲ . . . (ဥဗ္ဗေဂါပီတိပါဘုရား)။

ရှေးခေတ်ရှေးအခါကတော့ ဥဗ္ဗေဂါပီတိကြောင့် ကောင်းကင်ကို
 ပျံတက်သွားတာလည်း ရှိတယ်။ ယခုခေတ်အခါမှာတော့ အခါအားလျော်စွာ
 ကောင်းကင်ကို ပျံတက်တာတော့ သိပ်မရှိတော့ပေ။ ဒါပေမယ့် ကြွတက်နေသလို
 ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ အနည်းငယ်လည်း ကြွတက်နေတတ်တယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး
 တစ်ခုလုံး ကြွတက်နေပြီးတော့ ကြမ်းနဲ့တောင်မှ မထိဘူးထင်ရပါတယ်ဘုရားလို့
 တစ်ချို့ယောဂီများက မလျှောက်ထားပါဘူးလား . . . (လျှောက်ထားပါတယ်
 ဘုရား)။ ဘာပီတိလို့ ခေါ်ပါသလဲ . . . (ဥဗ္ဗေဂါပီတိလို့ ခေါ်ပါတယ်ဘုရား)။

နုနုလည်းဖြစ်တယ်။ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းလည်းဖြစ်တတ်တယ်။
 ယိမ်းနေယိုင်နေတတ်တယ်။ ထိုင်လို့မရလောက်အောင် ဟိုဆွဲ ဒီဆွဲ ဖြစ်နေ

တတ်တယ်။ နောက်က ဇာတ်ခနဲဆို ဆွဲလိုက်၊ ရှေ့ကို ဇာတ်ခနဲတွန်းလိုက်နဲ့
မဖြစ်တတ်ပါဘူးလား... (ဖြစ်တတ်ပါတယ်ဘုရား)။ ဘာပီတိပါလဲ...
(ဥဗ္ဗေဂါပီတိပါဘုရား)။ အင်မတန်ပဲ သတိထားရပါတယ်၊ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း
တွေဖြစ်နေလို့ စိတ်အနှောက်အယှက်လည်း ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်၊
ပယောဂတွေ ဝင်နေပြီလို့လည်း တချို့ ယောဂီကထင်နေတတ်တယ်၊ ဟုတ်မှ
ဟုတ်ပါရဲ့လား... (မဟုတ်ပါဘုရား)။ အိုး... ဘယ်နှယ့် တရားအားထုတ်
နေတဲ့ ယောဂီကို ပယောဂလာဝင်လို့ ရပါမလား... (မရပါဘုရား)၊ မရပါဘူး။

ဥဗ္ဗေဂါပီတိတွေဖြစ်နေတာဖြစ်တယ်။ ယိမ်းလိုက်၊ ယိုင်လိုက်၊
တွန်းလိုက်၊ ဆွဲလိုက်တွေကို စိတ်က အမြဲတမ်းလိုက်ပြီး လိုက်ညွတ်ပေး
နေရင်တော့ အကြာကြီးမှတ်နေရတတ်ပါတယ်၊ စိတ်က နည်းနည်းလေးမှ
မညွတ်ပေးရဘူး၊ ယိမ်းဦးမလား၊ ယိုင်ဦးမလား၊ ဆွဲဦးမလား၊ တွန်းဦးမလားဟု
စိတ်မှာ နည်းနည်းလေးမှ မရှိစေရဘူး၊ မယိမ်းယိုင်စေရဘူး၊ ခန္ဓာကိုယ်
တည့်တည့်မတ်မတ်ထားမယ်ဟု စိတ်ကို ဆောက်တည်ထားပြီးတော့
ရှုမှတ်ရပါတယ်။ မပြတ်မလပ် ရှုမှတ်နေလို့ရှိရင် ဥဗ္ဗေဂါပီတိကနေပြီးတော့
မကြာခင် တရားတွေတိုးတက်သွားပါတယ်။

“မရဏာပီတိဖြစ်ပုံ”

၅။ ဖရဏာပီတိ - ဂွမ်းဆီထိသကဲ့သို့ တစ်ကိုယ်လုံးမှာ ပျံ့နှံ့
ပြီးတော့ တည်နေပါတယ်၊ ဘယ်လိုရှုမှတ်လို့ကောင်းမှန်းကို ယောဂီကမသိတော့
ပေဘူး၊ ယောဂီက မပြောတတ်တော့ပါဘုရား၊ ဒီလိုအမှတ်မျိုး တပည့်တော်
မပြောတတ်တော့ပါဘုရားလို့ လျှောက်ထားပါတယ်၊ ပြောတတ်ပါရဲ့လား...
(မပြောတတ်ပါဘုရား)၊ တစ်ခါမှ လူ့ဘဝမှာမတွေ့ဘူး၊ မခံစားဘူးတော့
မပြောတတ်တော့ပေ။ ဟုတ်ပါတယ်၊ မပြောတတ်လောက်အောင်ပဲ
ချမ်းသာခွင့်တွေ ရနေတတ်ပါတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ စွဲလမ်းမှုကလေးတွေ
ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။

အချို့အချို့သော ယောဂီတွေ အဲဒီအဆင့်လောက် ရောက်နေလို့ရှိရင် ဝမ်းသာမှုတွေ သိပ်အားကြီးပြီးတော့ မျက်ရည်တွေ ကျလာတတ်တယ်။ တရား အရသာလေးတွေ တွေ့ထားပြီးဆိုတော့ ရှေ့ကို ဆက်လက်မမှတ်နိုင်တော့ပေ။ ဘာဖြစ်သွားပါသလဲ . . . (စွဲလမ်းမှုတွေဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား)၊ စွဲလမ်းမှုတွေ ဖြစ်သွားတယ်။

“သာယာစွဲလမ်းပြီးအထဲမှာရပ်မံ”

ထိုင်လို့လည်း ဘယ်လိုကောင်းမှန်းမသိတော့ပေ။ ခန္ဓာကိုယ် အတွေ့အထိတွေ့ကလည်း ချမ်းသာနေပါတယ်။ နှာခေါင်းကလည်း အနံ့တွေ မွှေးကြိုင်နေတယ်။ လျှာကလည်း သူ့အလိုလို အရသာတွေ ဖြစ်နေတယ်။ မျက်စိကလည်း မြင်လို့ကောင်းနေတယ်။ ယောဂီက သာယာဖွယ်တွေကိုချည်းပဲ တွေ့နေရတော့ ဒီအဆင့်မှာ သာယာနေတတ်ပါတယ်။ ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။
ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရှုမှတ်ကောင်းဆဲ၊ သာယာစွဲ၊ အထဲရပ်နေသည်။

ဆရာသမားတွေထံ နည်းခံပြီး အိမ်မှာပဲ အားထုတ်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အဲဒီ ဥဒယဗ္ဗဏ္ဍာန်အဆင့်သို့ ရောက်နေတယ်ဆိုလို့ရှိရင်ပဲ ပေါ့ပါးသွက်လက် နေပြီး ဘယ်လိုချမ်းသာမှန်းမသိတော့ပေ။ အဲဒီအဆင့်ရောက်ရင်လည်း သူ့မှာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာတွေ ဖြစ်ပြီး၊ အဲဒီမှာပဲ တရားတွေရပ်သွားတယ်။ ဆရာသမား များနှင့်တွေ့တော့ လျှောက်ထားတယ်။ တပည့်တော် ဒီအဆင့်မှာပဲ၊ ရှုမှတ်လို့ ကောင်းနေပါတယ်ဘုရား၊ ရှေ့သို့လည်းမတိုးတက်တော့ပါဘုရား၊ ဘယ်လောက် များ ကြာသွားပြီလဲ . . . (၁၀) နှစ်လောက် ရှိသွားပါပြီဘုရား လို့ လျှောက်ထားတယ်။ တရားတွေမရပ်နေပါဘူးလား . . . (ရပ်နေပါတယ် ဘုရား)။

ရိပ်သာကိုလည်း ဝင်ခွင့်မရ၊ ဆရာသမားကောင်းများနဲ့တော့ တွေ့ရပါတယ်။ အိမ်မှာပဲ ရှုမှတ်နေတော့ ဒီအဆင့်က သူ့ဓမ္မာမတတ်နိုင်တော့

ပါဘူး၊ ရပ်နေတာ မထင်ရှားပါဘူးလား . . . (ထင်ရှားပါတယ်ဘုရား)၊ ထင်ရှားပါတယ်၊ ရပ်နေတာကတော့ ဈာန်သမာပတ်လမ်းကလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပိုပြီးတော့ ရပ်နေတတ်ပါတယ်၊ ယခုတရားနာပရိတ်သတ်များမှတော့ ဗဟုသုတလည်းရှိကြ၊ ဆရာသမားများနှင့်လည်း အားထုတ်ကြတော့ ဒီလောက် ကြာကြာကြီးတော့ မရပ်ကြတော့ပေ၊ ဈာန်သမာပတ်လမ်းက လာကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ရပ်ကြပါတယ်။

တစ်နေ့သောအခါ မထေရ်ကြီးတစ်ပါး တပည့်ပေါင်းများစွာကို ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတွေ သင်ကြားပေးတယ်၊ စာပေကျမ်းဂန်တွေကိုလည်း သင်ကြားပို့ချပေးပါတယ်၊ သူ့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဈာန်သမာပတ်တွေလည်း ရထားတယ်၊ ရဟန္တာလည်းဖြစ်နေပြီလို့ ထင်နေပါတယ်၊ သို့သော် ရဟန္တာတော့ မဖြစ်သေးပေ၊ တပည့်တစ်ယောက်က ဝိပဿနာတရားတွေ ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်လို့ ရဟန္တာဖြစ်သွားပါတယ်၊ ဈာန်သမာပတ်လည်းရထားတယ်၊ ရဟန္တာလည်းဖြစ်ပါတယ်။

“သမထဆရာမတစ်ကြီးအဆဲမှာ ရပ်နေနဲ့”

တစ်ချိန်သောအခါ တလင်္ကာရအရပ်၌ နေထိုင်သော ဓမ္မဒိန္နာ အမည်ရှိသော မထေရ်သည် သမထတရားလည်းအားထုတ်၊ ဝိပဿနာ တရားလည်း အားထုတ်၍ ဈာန်သမာပတ်များကိုလည်း ရထားပေသည်၊ ရဟန္တာလည်း ဖြစ်နေပေသည်၊ များစွာသော ရဟန်းသံဃာများကိုလည်း အဆုံးအမ ဩဝါဒ ပေး၍ နေတော်မူ၏။

ထိုဓမ္မဒိန္နာမထေရ်သည် တစ်နေ့သောအခါ ဥစ္စဝါလိက အရပ်၌ နေထိုင်သော မဟာနာဂအမည်ရှိသည့် သူ၏ဆရာတော်ကြီးကို အဘိညာဉ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်ပါသည်၊ ကြည့်လိုက်သောအခါ မဟာနာဂမထေရ်ကြီးသည် ဈာန်သမာပတ်များသာရရှိထားပြီး ရဟန္တာမဖြစ်သေးပါဘဲ၊ ပုထုဇေဉာဏမှာသာ

ရှိနေသေးတာကို မြင်ရသဖြင့် အကူအညီအထောက်အပံ့ပေးမှ တော်မည်ဟု ကြံစည်ကာ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွလာပေတယ်။

ကြွသွားပြီး မဟာနာဂဆရာတော်ဘုရားကြီးနေတဲ့ အရပ်ဒေသသို့ ရောက်တော့ ကောင်းကင်မှ သက်ဆင်းပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို သွား ဦးချတယ်။ တပည့်ဆိုတော့ ခပ်တင်းတင်းပဲပြောတယ်။ မေးတယ်၊ အချိန်အခါ မဟုတ်၊ ဘယ်ကများလာခဲ့သလဲ . . . ဘာကိစ္စများရှိလို့လဲ၊ ကိစ္စမရှိပါဘူးဘုရား၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို မရှင်းလင်းတဲ့ ပြဿနာလေးတွေ လျှောက်ထားချင်လို့ ပါဟု လျှောက်ထားလိုက်တော့ . . . ။

လျှောက်ထားပါဦးဟု ခွင့်ပြုသဖြင့် ဓမ္မဒိန္နာက လျှောက်ထား လိုက်တာ ပြဿနာပေါင်းတစ်ထောင်လောက် လျှောက်ထားလိုက်ပါတယ်။ တစ်ချက်မှ မဆိုင်းငံ့ပေ၊ ချက်ချင်းလက်ငင်းပဲ အကုန်လုံးပြဿနာတွေ ပြေကြားတယ်။ ဉာဏ်ကလည်းဒီလောက်ပဲ ထက်ပါတယ်။ ဈာန်သမာပတ် ရထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတော့ မထက်ပါဘူးလား . . . (ဉာဏ်ထက်ပါတယ်ဘုရား)၊ ထက်ပါတယ် . . . ပုစ္ဆာပေါင်း၊ ပြဿနာပေါင်း တစ်ထောင်လောက် လျှောက်ထားတာ ချက်ချင်းပဲ ပြေတယ်။

ဖြေတော့၊ တပည့်ဖြစ်တဲ့ ဓမ္မဒိန္နာရဟန္တာက လျှောက်ထားတယ်၊ ဆရာတော်ကြီးဘုရား . . . ဒီဉာဏ်တွေကိုရထားတာ အယ်လောက် ကြာပါပြီလဲဘုရား . . . ကြာပါပြီ၊ အနှစ် (၆၀) လောက်ရှိသွားပါပြီ၊ သူ့ကိုယ်သူ ရဟန္တာ ဖြစ်နေပြီလို့ ထင်နေတာ ဘယ်လောက်ကြာသွားပါပြီလဲ . . . (အနှစ် (၆၀) ကြာသွားပါပြီဘုရား)၊ အနှစ် (၆၀)လောက်ရှိသွားပါပြီတဲ့။

“ရဟန္တာဓမ္မဒိန္နာက တရားမြတ်”

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ သမထလုပ်ငန်းကော လေ့လာဘူးပါသလား ဘုရား . . . လေ့လာဘူးပါတယ်၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဒီလိုဆိုလို့ရှိရင်

ဆင်တစ်ကောင် ဖန်ဆင်းပြပါဘုရားဟု လျှောက်ထားလိုက်တော့ ဆင်ဖြူတော်ကြီး ဖန်ဆင်းပြလိုက်တယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ထိုးမည့် ဟန်ဖြင့် အမြီးကိုထောင်၊ နှာမောင်းကို ပါးစပ်ထဲကိုထည့်၊ နားရွက်ကို ကုပ်ပြီးတော့ သည်းစွာသော ကြောက်လန့်ဖွယ်အသံကို အော်ပြီး ထိုးမည့် ဟန်ဖြင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးဆီ ပြေးလာတာကို ဖန်ဆင်းတော်မူပါဘုရားဟု ဓမ္မာဒိန္နာက လျှောက်လိုက်သည့်အတိုင်း ဖန်ဆင်းလိုက်တယ်။ အရှိန်အဟုန်နဲ့ ဆင်ကြီး တစ်ဟုန်ထိုး ပြေးလာတာမြင်တော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ထပြေးဖို့ရာ အားယူလိုက်တယ်။

အားယူလိုက်တော့ ဓမ္မာဒိန္နာမထေရ်က အနားကနေပြီးတော့ သင်္ကန်းကို ဆွဲလိုက်တယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ကြောက်ပါသလားဘုရား၊ အင်း . . . ဟုတ်ပါပြီ၊ ကယ်ပါအုံး၊ သူ့ရဲ့ ကိုးကွယ် အားထားရာဖြစ်ပါလို့ . . . မထေရ်ကြီး ဆရာတော်ကြီးက တောင်းပန်တယ်။ ဆရာတော်ဘုရား . . . ဆရာတော်ဘုရားကို ကူညီဖို့ရာ တပည့်တော် အခု လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်ဘုရားဟု လျှောက်ထားကာ ဝိပဿနာ အလုပ်ပေးတရား ဆက်ပြီးတော့ ဟောကြားပေးပါတယ်။ ဟောကြားပေးတော့ ဈာန်သမာပတ် ရထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ယူပြီး ထသွားကာ စကြိုလျှောက်၍ ရှုမှတ်လိုက်သဖြင့် သုံးလှမ်းအတွင်းမှာပဲ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပါတယ်။ နေရာမကျပါဘူးလား . . . (နေရာကျပါတယ်ဘုရား)။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ၂/၂၇၁)

ဘယ်လောက်တောင် အတွင်းမှာ ရပ်နေလဲ . . . (အနှစ် ၆၀ ပါဘုရား)၊ အနှစ် (၆၀) ရပ်နေတယ်။ အခု (၁၈) နှစ်ရပ်တာလေးက တော်တယ်လို့ မဆိုရပါဘူးလား . . . (တော်တယ်လို့ ဆိုရပါမယ်ဘုရား)။ ဓမ္မာဒိန္နာမထေရ်ကသာ သမာပတ်မရလို့၊ ရဟန္တာမဖြစ်လို့ရုံရင် မဟာနာဂ ဆရာတော်ကြီး ပုထုဇဉ်ဘဝနဲ့ ပျံတော်မူမှာပါပဲ၊ ပုထုဇဉ်ဘဝနဲ့ ပျံလွန်တော်

မူလို့ရှိရင်တော့ ဈာန်သမာပတ်ရထားတဲ့အတွက်ကြောင့် ဗြဟ္မာပြည် မှာတော့ သွားဖြစ်မှာပါပဲ။

ဗြဟ္မာပြည်က သက်တမ်းကုန်တော့ ဘယ်များ ပြန်ရောက်တတ်ပါသလဲ . . . (အပါယ်လေးပါးသို့ ရောက်တတ်ပါတယ်ဘုရား)။ အပါယ်လေးပါးသို့ ရောက်တတ်တယ်။ “ဗြဟ္မာပြည်မှာတဝင်းဝင်း၊ ဝက်စာကျင်းမှာ တရွင်းရွင်း” အဲဒီထဲကို ရောက်သွားမှာဖြစ်လို့ ဓမ္မာဒိန္နာတပည့်ဖြစ်တဲ့ မထေရ်က သွားပြီး အကူအညီပေးရတယ်။ ဈာန်သမာပတ်လမ်းကလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အထဲမှာ စွဲလမ်းပြီး သာယာပြီးတော့ ရပ်နေတတ်တယ်။ အထင်ကြီးပြီးတော့ ရပ်နေ တတ်တယ်။

ဝိနည်း ပါဠိတော်အလိုဆိုရင်တော့ အဓိမာနလို့ခေါ်တယ်။ ရပ်နေ တတ်တယ်။ အဲဒီလို မရပ်နေရအောင် ရှုမှတ်ပုံဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

“သာယာမှုပယ်ပြန်ပုံ”

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သာယာပယ်ဖြတ်၊ ပေါ်တိုင်းမှတ်၊ မရပ်တိုး တတ်သည်။

တရားနာပရိတ်သစ်များ၊ ယောဂီများလို သမထယာနိကာမဟုတ်ပါတဲ၊ သုဒ္ဓိဝိပဿနာယာနိက ဝိပဿနာ သက်သက်ပင် အားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ရောက်လာတဲ့အခါ ဈာန်သမာပတ်လိုပဲ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ မဖြစ်နေတတ်ပါဘူးလား . . . (ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်ဘုရား)။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အနုပိုင်းနဲ့ ဒုတိယဈာန်နဲ့အလားတူတယ်လို့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြတယ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အရင့်ပိုင်းနှင့် တတိယဈာန် နှင့် တူတယ်လို့ ညွှန်ပြတယ်။ အနုပိုင်းမှာ တော်တော်စွဲလမ်းမှုတွေ၊ သာယာမှုတွေ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်၍ မှတ်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ မှတ်လိုက်တာနှင့် ပေါ်ပြီးတာနဲ့ ပျောက်ပျောက်သွား

တာကို တွေ့ကြရပါတယ်။ ပေါ်တာကဖြစ်၊ ပျောက်ပျောက်သွားတာက ပျက်
ဖြစ်တယ်။ ပေါ်ပြီးတာနဲ့ပျောက်ဆိုတော့ ဖြစ်ပျက်က သိပ်ထင်ရှား လာတာကြ
ပါတယ်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အရပ်ပိုင်းကျတော့ ဖြစ်ပျက်တွေက သိပ်ထင်ရှား
လာတဲ့ အတွက်ကြောင့် သာယာမှုတွေ၊ စွဲလမ်းမှုတွေ မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။
ဝိတိတွေကို လျစ်လျူရှုသွားနိုင်ပါပြီ။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အနုပိုင်းမှာ အရေးမကြီး
ပါဘူးလား . . . (အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား)၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အနုပိုင်းမှာ
သိပ်အရေးကြီးတယ်၊ ခုနကပြောတဲ့ နတ်သမီး၊ နတ်သားအာရုံတွေ၊ ဗိမာန်
အာရုံတွေ၊ ဘဝါဘဝက သာယာဖွယ်ရာတွေကို တွေ့နေတော့ ယောဂီက
သဘောတွေကျလို့၊ တရားတွေတွေ့ထားပြီတုရားလို့ လျှောက်ထားပါတယ်၊
တွေ့ထားပါသလား . . . (မတွေ့သေးပါဘုရား)။

မတွေ့သေးပေ၊ တွေ့တော့တွေ့တယ်၊ အစစ်အမှန် မဟုတ်သေး
ပေဘူး၊ သာယာဖွယ်တွေပဲ တွေ့သေးတယ်၊ ဖြစ်တာ ပျက်တာတွေခြင်မှ
တရားတွေ့တယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ဖြစ်တာ ပျက်တာတွေ အလျင်အမြန်၊
အလျင်အမြန် ဖြစ်ပျက် ဖြစ်ပျက်၊ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာ ဖြစ်ပြီးတာနဲ့ပျက်
ဖြစ်ပြီးတာနဲ့ပျက်တော့ မမြဲပါလား၊ အနိစ္စပါလား။

ဖြစ်တာပျက်တာတွေက အလွန်လျင်မြန်လွန်းလို့ နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့
ဖြစ်၍ ဆင်းရဲပါလား၊ ဒုက္ခပါလား။ ဒီလိုကုန်ပျက်နှိပ်စက်နေတာတွေကို
ဘယ်လိုများ ကာကွယ်လို့ရပါမလဲ၊ ဘယ်လိုမှ ကာကွယ်လို့ မရပေဘူး၊
သွေသဘောအတိုင်းသူ ဖြစ်ပျက်နှိပ်စက်နေတာပဲ၊ ကိုယ်အစိုးမရတဲ့ အနတ္တ
ပါလား၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဉာဏ်အမြင်တွေ ဖြစ်သွားရင်တော့ သာယာမှု၊
စွဲလမ်းမှုတွေ မရှိတော့ပေဘူး၊ မမြဲတာကြီးကို စွဲမှ စွဲလမ်းပါတော့မလား . . .
(မစွဲလမ်းတော့ပါဘုရား)၊ ဆင်းရဲတာကြီးကိုလည်း . . . (မစွဲတော့ပါဘုရား)၊
ကိုယ်အစိုးမရတာကြီးကိုလည်း . . . (မစွဲတော့ပါဘုရား)။

မစွဲလမ်းတော့ဘူး၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
မှာတော့ သာယာပယ်ဖြတ်ပြီး၊ ပေါ်ခိုက်မှာ မှတ်လိုက်ရင် ဖြစ်တာ ဖျက်တာတွေ
မြင်ပြီး၊ မစွဲလမ်းနိုင်တော့ပေဘူး၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ရောက်သွားရင်တော့ ပိုပြီး
မစွဲလမ်းနိုင်တော့ပေဘူး၊ စတုတ္ထဈာန်နှင့် သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်နဲ့ အလား
တူတယ်လို့ ဆရာတော်ကြီးမိန့်ကြားပါတယ်။ ယခုတရားနာပရိတ်သတ်များ၊
ယောဂီများ ကိုယ်ရောက်တဲ့ ဉာဏ်အဆင့်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လို့ ရပါတယ်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အနုပိုင်းနှင့် ဓူတိယဈာန်နှင့် တူတယ်၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်
အရင့်ပိုင်းနှင့် တတိယဈာန်နှင့်တူတယ်၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ရောက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
ကတော့ စတုတ္ထဈာန်ရထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တူတယ်။ စတုတ္ထဈာန်ရထားတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်သည် လှည်းအစီးတစ်ရာ အနားကကပ်ပြီးတော့ မောင်းသွားသော်လည်း
မတုန်လှုပ်ပေဘူး၊ စတုတ္ထဈာန်ကထလာတဲ့အခါ သင့်အနားက လှည်းအစီး
တစ်ရာ ကပ်မောင်းသွားတာ သင်မသိဘူးလား . . . မေးလိုက်သော် မသိပါဘူး
ဟု ဖြေတယ်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ရောက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း မိမိအနီးမှာရှိတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘာတွေလုပ်နေကြတယ်၊ ဘာတွေပြောနေကြတယ်၊ ဘယ်လိုဆူညံ
နေကြတယ်လို့ ကောင်းကောင်းမှ သိပါရဲ့လား . . . (မသိတော့ပါဘုရား)။

မသိတော့ဘူး။ စတုတ္ထဈာန်နှင့် အလားတူပါပဲ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်
အရင့်ပိုင်းထဲက သတိထားပြီး မှတ်တဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှာ “သာယာပယ်ဖြတ်၊
ပေါ်တိုင်းမှတ်၊ မရပ်တိုးတတ်သည်” ဆိုတဲ့အတိုင်း အစဉ်အတိုင်း တိုးတက်
သွားနိုင်ပါတယ်။

“စွဲလမ်းပုံ”

အတွင်းမှာ ရပ်နေပုံ၊ အတွင်းမှာမရပ်ပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်
အတင့်ပြည့်စုံသွားပါပြီ၊ ယခုစွဲလမ်းဖွယ်ရာ အာရုံကို စွဲလမ်းပုံ၊ မစွဲလမ်းပုံကို
ဟောကြားပါတော့မည်။ စွဲလမ်းပုံဆောင်ပုဒ် ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရုပ်နာမ်ကိုပင်၊ ငါကောင်ထင်၊ စွဲလျှင်ဆာ
လောင်သည်။

ရုပ်နာမ်တောင် မကွဲဘူး၊ ရုပ်နာမ်ကိုပဲ ငါ၊ သူ၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး
ပဲလို့ ဒီလို စွဲနေလို့ရှိရင် ဆာလိမ့်မယ်၊ လောင်လိမ့်မယ်၊ စွဲလမ်းနေလိမ့်မယ်။
စွဲလမ်းမိလို့ရှိရင် လောင်လိမ့်မယ်၊ စွဲလမ်းလို့ရှိရင် လိုချင်တယ်၊ အလွန်ပဲ
တပ်မက်တယ်၊ စွဲလမ်းတဲ့အတိုင်း မရဘူးဆိုလို့ရှိရင်၊ ဆာတဲ့အတိုင်း မရဘူး
ဆိုလို့ရှိရင် လောင်လိမ့်မယ်။ ဒေါသ - ဒေါမနဿတွေ မဖြစ်ပါဘူးလား . . .
(ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)၊ ဒေါသ ဒေါမနဿတွေဖြစ်တာ လောင်တာပါပဲ။

အလွန်စွဲလမ်းပြီးတော့ စွဲလမ်းတဲ့အာရုံများကို ရအောင်မယူနိုင်ဘူး၊
မရသေးဘူးဆိုလို့ရှိရင် သောကပရိဒေဝတွေ ဖြစ်တယ်၊ စိတ်နှလုံးမသာယာ
မှုတွေ မဖြစ်တတ်ပါဘူးလား . . . (ဖြစ်တတ်ပါတယ်ဘုရား)။ အဲဒီလို
ဒေါမနဿ၊ စိတ်နှလုံး မသာယာမှုတွေဖြစ်တာ လောင်တာပဲ၊ လိုတာမရလို့
ဒေါမနဿဖြစ်တာများတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ စိတ်နှလုံးမသာယာမှုတွေ ဖြစ်တာများတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အလောင်ခံနေရတာပဲ၊ စိတ်ကလောင်တာများတော့ ရုပ်ပါ
လောင်တယ်၊ ရောဂါဝေဒနာတွေ စွဲကပ်ပြီးတော့ ဒုက္ခတွေဖြစ်ကြပါတယ်။

စွဲလျှင်ဆာလောင်တယ်ဆိုတာ စွဲရင် ဆာတယ်၊ ဆာလာတဲ့အတိုင်း
မရရင်လောင်တယ်။ ရုပ်နာမ်ကို ငါ - ကောင်လို့ထင်ရင်၊ မိမိကိုယ်ကို
ငါကောင်လို့ ထင်ရင်၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း အမျိုးသားပဲ၊ အမျိုးသမီးပဲ ဆိုပြီးတော့
လိုက်စွဲတယ်၊ စွဲရင်တော့ ဆာပြီးလောင်တော့မှာပဲ။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးစီထားတဲ့ ဆောင်ပုဒ် အလွန်ပဲ နေရာကျတာပဲ၊ တရားနာ
ပရိတ်သတ်များ၊ ယောဂီများအတွက်တော့ အထူးပဲ မှတ်သားဖွယ်ရာပါပဲ။

ငါကောင်လို့ထင်ရင်တော့ စွဲမှာပဲ၊ စွဲရင်တော့ ဆာပြီးလောင်တော့မှာပဲ၊
အလောင်မခံချင်ရင်တော့ ဘာလုပ်ရပါ့မလဲ . . . (မစွဲအောင်ရှုမှတ်ရပါတယ်

ဘုရား)။ မစွဲအောင်ရှုမှတ်ရမယ်။ ငါ-ကောင်လို့မထင်အောင်၊ ရုပ်နာမ်လို့ ထင်အောင် ရှုမှတ်ရမယ်။ မရှုမှတ်ရပါဘူးလား . . . (ရှုမှတ်ရပါတယ်ဘုရား)။

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရုပ်နာမ်ပေါ်ဆဲ၊ ရှုမှတ်ခွဲ၊ မစွဲမဆာပြီ။

ရုပ်နာမ်ပေါ်ဆဲမှာ ရှုမှတ်ခွဲနိုင်လို့ရှိရင်၊ ရုပ်နာမ်ကွဲနေလို့ရှိရင် သူပဲ ငါပဲလို့ မစွဲနိုင်တော့ပေ၊ မစွဲနိုင်လို့ရှိရင် မဆာတော့ပေ၊ မဆာတော့ရင် မလောင်တော့ပေ။ တရားနာဝရိတ်သတ်များ၊ ယောဂီများအတွက်တော့ ဝိပဿနာ အခြေခံရှိလို့ မစွဲလည်းမစွဲ၊ မဆာလည်းမဆာ၊ မလောင်လည်း မလောင်ခံရဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကျနေတယ်။

စွဲလို့ဆာလောင်ခြင်းခံရတဲ့ သာဓက၊ တရားနာဝရိတ်သတ်ဟောင်းများ ယောဂီဟောင်းများတော့၊ မကြာခဏ နာကြားဘူးပါလိမ့်မယ်။ ဒီသာဓကက အထင်ရှားဆုံးဖြစ်လို့ ဒီသာဓကကိုပဲ ထုတ်ပြရပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော် တစ်ချိန်သောအခါ ဗာရဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်စိုးတဲ့ အချိန်မှာ ပုဏ္ဏားမျိုးမှာသွားဖြစ်နေတယ်။ ပုဏ္ဏားမျိုး ပညာရှိမျိုးဆိုတော့ ပညာဉာဏ်နဲ့ ပြည့်စုံပြီး၊ အတတ်ပညာတွေ တတ်မြောက်ပြီးတဲ့အခါ၊ လူ့ဘောင် လူ့လောကမှာ မပျော်မွေ့တော့ပေ။

တောထွက်ကာရသေ့ပတ်ပြီး တရားအားထုတ်တော့ ဈာန်သမာပတ် တွေ ရလာတယ်။ တောအရပ်ဒေသမှာ နေတယ်။ နေတာကြာတော့ ချဉ်ဆား မှီဝဲဖို့ရာ လိုအပ်လာတဲ့အတွက်ကြောင့် ဗာရဏသီပြည်သို့ကြွလာပြီးတော့ ချဉ်ဆားရှာဖို့ ဆွမ်းခံထွက်တယ်။ မင်းနန်းတော်ရှေ့သို့ ရောက်သွား၍ မင်းကြီးတွေမြင်ရတဲ့အခါ အလွန်ပဲ ကြည်ညိုသွားတယ်။ ဈာန်သမာပတ် ရထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတော့ သွားပုံလာပုံ၊ ရုပ်ပုံအမူအရာတွေက တည်ငြိမ်နေတော့၊ တည်ငြိမ်မှုတွေက အားကောင်းတော့ မင်းကြီးက မြင်တာနဲ့ပဲ ကြည်ညို သွားတယ်။

ကြည်ညိုသွားတော့ နန်းတော်သို့ ပင့်တယ်။ ပင့်ပြီးတော့ ဆွမ်းခဲဖွယ်
 အာဟာရတွေ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းတယ်။ လှူဒါန်းပြီးတော့ လျှောက်ထားတယ်
 ... အရှင်ဘုရား၊ တောအရပ်သို့ ပြန်မကြွပါနဲ့တော့ဘုရား၊ မင်းဥယျာဉ်ထဲမှာပဲ
 သီတင်းသုံးပါဘုရား၊ တပည့်တော်ကို ဆုံးမဩဝါဒပေးပြီးတော့ သနားချီးမြှောက်
 သောအားဖြင့် ဥယျာဉ်ထဲမှာပဲ သီတင်းသုံးတော်မူပါဘုရားဟု လျှောက်ထား
 တော့ ဥယျာဉ်ထဲမှာပဲ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

နေ့စဉ်နေ့တိုင်း နန်းတော်ထဲသို့ကြွပြီးတော့ ဆွမ်းခံပြီး ဆွမ်း
 ဘုဉ်းပေးတယ်။ ဘယ်လောက်ကြာသွားပြီးလည်းဆိုတော့ (၁၆) နှစ်တောင်
 ကြာသွားပြီဖြစ်တယ်။ ကြာသွားတဲ့အခါ တိုင်းပြည်တွင် ပစ္စန္ဒရစ်အရပ်မှာ
 သူပုန်တွေထလို့ နှိမ်နင်းဖို့ရာ မင်းကြီး ပစ္စန္ဒရစ်အရပ်ကို ထွက်ရတော့မယ်
 ဆိုတော့ ဆရာရသေ့ကြီးကို ပြုစုဖို့ရာ မိဖုရားကြီးကို အပ်နှင်းတယ်။ ရှေးကတော့
 သူပုန်ထတယ် ဆိုလို့ရှိရင် မင်းကြီးကိုယ်တိုင်ထွက်ပြီးတော့ နှိမ်နင်းရတယ်။

နှိမ်နင်းရတယ်ဆိုတော့ ရက်တွေက ဘယ်လောက်ကြာမှန်းမသိ၍
 မိဖုရားကြီးအား သူ့ရဲ့ဆရာရသေ့ကြီးကို ပြုစုဖို့ရာ အပ်နှင်းတယ်။ မိဖုရားကြီး
 နာမည်က မုဒုလက္ခဏာ ဖြစ်တယ်။ အပ်နှင်းပြီးတော့ မင်းကြီးသူပုန်နှိမ်နင်းဖို့ရာ
 ထွက်သွားတယ်။

ဆရာရသေ့ကြီး၊ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဈာန်သမာပတ်ဖြင့် ကြွကြွလာပြီးတော့
 မိဖုရားကြီးဆက်ကပ်တဲ့ ဆွမ်းတွေ ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်တယ်။ ဘုရင်ကြီးမရှိတဲ့
 အတွက်ကြောင့် ရသေ့ကြီးက နန်းတော်ထဲမှာတော့ ကြာကြာမနေဘူး။ ဆွမ်းစား
 ခါနီးမှပဲ ကြွကြွလာတယ်။ ကြွလာတော့ မိဖုရားကြီးက စောင့်နေရတယ်။ ဆွမ်းပွဲ
 တွေပြင်ပြီးတော့ အပြင်အိပ်ရာခန်းမှာ တစ်နေ့သောအခါ အသာတုံးလုံးလှဲပြီး
 တော့ စောင့်နေတယ်။

ရသေ့ကြီးကြွလာတော့ သင်္ကန်းသံကြားလို့ အမြန်ထလိုက်တာ အဝတ်က လျော့ကျသွားတယ်။ အဲဒါကို ဘုရားလောင်းရသေ့ကြီး မြင်သွားတဲ့ အခါ သူ့စိတ်ကို သူမထိန်းနိုင်တော့ပေ။ စွဲလမ်းမှုတွေဖြစ်သွားပြီး ဈာန်သမာပတ် တွေ လျော့ကျပျက်စီးသွားတယ်။ ဈာန်သမာပတ်ပဲ ရထားတာဖြစ်တယ်။ ဝိပဿနာ အခြေခံရှိပါရဲ့လား . . . (မရှိပါဘုရား)၊ မရှိလို့ဖြစ်တယ်။

စွဲလမ်းသွားတော့ စွဲလမ်းမှုတဏှာနဲ့ ဈာန်သမာပတ်တို့သည် ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီစွဲလမ်းမှု တဏှာကနေပြီး ဈာန် သမာပတ်ကို ဖျက်ဆီးလိုက်တယ်။ လောင်ကျွမ်းစေလိုက်တယ်။ အဲဒီ ဈာန်သမာပတ်လျော့သွားပြီ။ စွဲလမ်းမှုကလည်း မပျောက်တော့ပေ။ သူတို့ နှစ်ခုက ဆန့်ကျင်ဘက်ပဲ။ စွဲလမ်းမှုတဏှာ၊ ကာမတဏှာတွေ ရှိနေလို့ရှိရင် ဈာန်သမာပတ်ကို ရကိုမရနိုင်ပေ။ အဲဒါတွေအကုန်ပြတ်မှ ဈာန်သမာပတ် ရတယ်။ ရပြီးတဲ့ဈာန်သမာပတ်ကလည်း စွဲလမ်းမှုတစ်ခုခုဖြစ်ရင် ပြန်လျော့ကျ သွားတယ်။

အလောင်ခံရပြီးဖြစ်တယ်။ ဘယ်သူ့အလောင်ခံရတာပါလဲ . . . ရသေ့ကြီးအလောင်ခံရပြီဖြစ်တယ်။ ဈာန်သမာပတ်တွေကို လောင်သွားပြီ ဖြစ်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲ၊ စွဲလမ်းမှုကြောင့်၊ ဈာန်သမာပတ်တွေ လျော့ကျတာ လောင်သွားတာဖြစ်တယ်။ ကပ်လိုက်သည့်ဆွမ်းကိုလည်း မတုဉ်းပေးနိုင်တော့ပေ။ ဆွမ်းတွေသပိတ်ထဲထည့်ပြီး ပြန်ယူသွားတယ်။ ဒီမှာစွဲလမ်းမှုတွေနဲ့ နေနေမယ် ဆိုလို့ရှိရင်၊ နေရာမကျတော့ဘူးဆိုပြီး သူ့စိတ်ကို သူမထိန်းနိုင်တော့ ဥယျာဉ်ထဲ ပြန်ကြွသွားတယ်။ ပြန်ကြွသွားပြီး ဆွမ်းလည်း မစားတော့ပါဘဲ။ သပိတ်ကြီးကို ကုတင်အောက်မှာ အသာချပြီးတော့ ကုတင်ပေါ်မှာပဲ၊ တုံးလုံးလဲ့၍ ဒီမိဖုရားကြီး အာရုံနဲ့ပဲ၊ အချိန်တွေကုန်နေတယ်။

နောက်တစ်နေ့လည်း ဆွမ်းမခံနိုင်တော့ပေ။ ဆွမ်းခံလည်း မကြွနိုင် တော့ပေ။ မိဖုရားကြီးက စောင့်စောင့်နေတယ်။ ဆွမ်းခံလည်းမကြွလာ။

နောက်ဘုရင်ကြီးက သူပုန်တွေနှိမ်နင်းပြီးလို့ (၇) ရက်မြောက်မှာ ပြန်ရောက်လာတဲ့အခါ၊ နန်းတော်ကို အရင်မဝင်သေးပါဘဲ၊ သူ့ဆရာရသေ့ကြီးကို သိပ်ကြည်ညိုအားကိုးတော့ ရသေ့ကြီးထံသွားမည်ဟု ကြံစည်ကာ၊ ဥယျာဉ်ထဲဝင်လာခဲ့ပါတယ်။ ရောက်တဲ့အခါ ကုတင်ပေါ်မှာ တုံးလုံးလုံးနေတဲ့ ရသေ့ကြီးကို မြင်ရပြီး၊ ကုတင်အောက်မှာ ဆွမ်းတွေသိုးနေတဲ့ သပိတ်ကိုလည်း မြင်ရပေတယ်။

အင်း . . . ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ မသိပေ။ အမှုန်တွေ ဖုန်တွေကလည်း တက်နေ၍ ကျောင်းလေးကို သန့်ရှင်းအောင် ရှင်းလင်း သုတ်သင်ပြီး ရသေ့ကြီးကို လက်အုပ်ချီကာ လျှောက်ထားပါတယ်။ အရှင်ဘုရား . . . ဘယ်လို မကျန်းမမာဖြစ်နေတာလဲ ဘုရား။ မကျန်းမာတာမဟုတ်ပါဘူး။ အာရုံတစ်ခုကြောင့်ပဲ၊ ဘာအာရုံများပါလဲဘုရား၊ နန်းတော်ထဲက အာရုံ၊ နန်းတော်ထဲက ဘယ်သူ့အာရုံပါလဲဘုရား . . . မိဖုရားကြီးရဲ့အာရုံပဲ။

ဪ . . . အရှင်ဘုရား၊ ဒီလောက်တော့ မဖြစ်ပါနဲ့ဘုရား၊ ဒီလောက် ခဲခဲယဉ်းယဉ်း မဟုတ်ပါဘူး။ တပည့်တော်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးပါမယ်ဟု ဆိုကာ ရသေ့ကြီးကိုပင့်လာပြီး နန်းတော်ထဲရောက်တော့ မိဖုရားကြီးကို တရားချပြီး ရသေ့ကြီးကို အပ်လိုက်တယ်။ အပ်နှင်းခါနီးမှာတော့ ဘုရင်မင်းမြတ်ကြီးက မိဖုရားကြီးကို သတိပေးအမှာစကား ပြောကြားလိုက်ပါတယ်။ ရသေ့ကြီးကို မပျက်စီးစေချင်တာနဲ့ မုဒုလက္ခဏာ မိဖုရားကြီးကို သတိပေး စကား ပြောကြားလိုက်ပါတယ်။

တယာအတ္တနော ဗလေန အယျံ ရက္ခိတု ဝါယမိတဗ္ဗံ
တယာ=သင်သည်၊ အတ္တနော ဗလေန = မိမိ၏အစွမ်းသတ္တိဖြင့်၊
မိမိ၏အရည်အချင်းဖြင့်၊ အယျံ=အရှင်ကောင်းရသေ့ကို၊
ရက္ခိတံ = စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ ဝါယမိတဗ္ဗံ = လုံ့လပြုအပ်၏။
ဘယ်သူ့မှာပေးတာပါလဲ . . . (မင်းကြီးကမှာပေးတာပါဘုရား)။

ရသေ့ကြီးတို့ စောင့်ရှောက်ဖို့ရာ သင်သတိထားပါ။ ကြောင့်ကြစိုက်ပါ။ အဲဒီလို မှာလိုက်တယ်။ မိဖုရားကြီး အထူးသတိထားပြီး ရသေ့ကြီးရဲ့ သီလတွေ မပျက်စီးရအောင် ထိန်းသိမ်းရမည်ဆိုပြီးတော့ မိဖုရားကြီးကို ရသေ့ကြီးအား အပ်နှံလိုက်ပေသည်။ အပ်နှံပြီးသောအခါ နန်းတော်က ဆင်းသွားကြပေတယ်။ ဆင်းသွားလို့ တော်တော်ဝေးတဲ့အခါကျတော့ မိဖုရားကြီးကပြောတယ်။ နေ့စရာ အိမ်မှမရှိဘဲ၊ နေ့စရာအိမ် မင်းကြီးထံမှာသွားတောင်းအုံး။

ရသေ့ကြီးက မင်းကြီးထံ နေ့စရာ အိမ်ပြန်တောင်းတယ်။ တောင်းတော့ မင်းကြီးကလည်း မသန့်ရှင်းတာတွေ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ရာ အိမ်သာလို အိမ်ကြီးကို ပေးလိုက်တယ်။ အိမ်ပေါ်သို့ ရောက်သွားတဲ့အခါ မိဖုရားကြီးက အထဲမဝင်ဘူး၊ မဝင်တော့ ဘာလို့မဝင်တာလဲ . . . ။

အို . . . မသန့်မှ မသန့်ရှင်းတာ၊ မဝင်နိုင်ဘူး၊ သန့်ရှင်းအောင် ဘယ်လို လုပ်ရမလဲ၊ မင်းကြီးဆီမှာ သွား၍၊ ပေါက်တူးတို့၊ ခြင်းတောင်းတို့ သွားတောင်း၊ အဲဒါတွေ ကျုံးပစ်၊ သယ်ပစ်၊ အမှိုက်တွေထုတ်ပစ်ပြီးတော့ သန့်ရှင်းအောင် လုပ်ပြီးမှ ဝင်လို့ရမှာပေါ့ဆိုတော့၊ မင်းကြီးထံ ခြင်းတောင်းသွားတောင်း၊ ပေါက်တူးတွေ သွားတောင်းတယ်။ ရလာတော့ သန့်ရှင်းအောင်လုပ်တယ်။ သူတို့ခေတ်ကတော့ အိန္ဒိယခေတ်ဆိုတော့ နွားချေးတွေနဲ့ လိမ်းကျံပြီးတဲ့အခါ အိမ်အထဲသို့ ဝင်ရောက်သွားကြတယ်။

အထဲရောက်သွားတဲ့အခါ ထိုင်စရာလည်းမရှိဘူး၊ ကုတင် ညောင်စောင်း လည်း မရှိဘူး၊ ရေလည်းမရှိဘူး၊ ရေအိုးလည်းမရှိဘူး၊ အဲဒါတွေ သွားတောင်းအုံးဆိုတော့၊ မင်းကြီးဆီမှာ သွားတောင်းတယ်။ ရလာတော့ သန့်ရှင်း အောင်ပြုလုပ်ပြီးတော့ အိပ်ရာအခင်းတွေ ခင်းပြီးတဲ့အခါ ရသေ့ကြီးအနားမှာ အသာလေး ဝင်ထိုင်လိုက်တယ်။ ဝင်ထိုင်ပြီးတော့ ရသေ့ကြီးရဲ့ မှတ်ဆိတ်ကို ဆွဲပြီးတော့ သတိပေးစကား ပြောကြားတယ်။ ရသေ့ရဟန်းရဲ့အကျင့်၊ ရသေ့ ရဟန်းရဲ့အဖြစ်၊ ပုဏ္ဏားရဲ့အဖြစ်ကို သင်သတိမရသေးဘူးလား၊ သတိရပါတော့

လား ဆိုပြီးတော့ မုတ်ဆိတ်ကို ခပ်ကြမ်းကြမ်းလေး စောင့်ဆွဲလိုက်မှ သတိရသွားတယ်။ အို . . . တယ်ဆိုတဲ့ ကာမယဏှာပါလား ဟု တစ်ခါထဲ အကုန်လုံး သတိရပြီးတော့ မနေတော့ဘူး။ မင်းကြီးထံ မိဖုရားကြီးကို ပြန်ပြီးတော့ အပ်နှင်းတယ်။ အပ်နှင်းပြီးတော့ တောသို့ ပြန်သွားပြီး တရားအားထုတ်တော့ ဈာန်သမာပတ်တွေ ပြန်ရသွားပါတယ်။

စွဲမိတဲ့အတွက်ကြောင့်၊ ဆာပြီးတော့ မလောင်ပါဘူးလား . . . လောင်ပါတယ်ဘုရား။ လောင်လိုက်တာ၊ ဒုက္ခတွေ များလိုက်တာ၊ ရသေ့တစ်ပါး အနေနဲ့ ပေါက်တူးတွေ၊ ခြင်းတောင်းတွေ ယူပြီးတော့ မသန့်ရှင်းတာတွေ လုပ်နေတာ ကြည့်လို့မှ ကောင်းမှ ကောင်းပါ့မလား . . . (ကြည့်လို့ မကောင်းပါဘုရား)။

ဈာန်ရတဲ့ ရသေ့ကြီး မုတ်ဆိတ်ကြီးနဲ့ ဘယ်နှယ်ဖြစ်နေတာတုန်း၊ ကြောက်စရာကြီးပါလား . . . ဘယ်သူ့ကြောင့်လဲ၊ စွဲလမ်းမှုကြောင့်၊ ဝိပဿနာ မရှုနိုင်လို့ စွဲလမ်းမိတာ ဈာန်သမာပတ်တွေဆိုတာ၊ သမထဆိုတာ အားကိုးလို့ ရပါရဲ့လား . . . (မရပါဘုရား)၊ အားကိုးလို့ မရပေဘူး။

သမထဆိုတာ လောကချမ်းသာတော့ဟုတ်တယ်၊ ဖြစ်တယ်။ တကယ် အရေးကျရင်တော့ အားကိုးလို့ မရပေဘူး၊ အလွဲလွဲအမှားမှားတွေ မဖြစ်ပါဘူးလား . . . (ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)။ နန်းတော်ကမင်းကြီးကို မျက်နှာတောင် ပြလို့ မကောင်းတော့ဘူး၊ တောပြန်ပြီး အားထုတ်တယ်၊ ဘုရားလောင်းဆိုတော့ သံဝေဂတွေရလိုက်တာ၊ မြို့ထဲရွာထဲကို လာမိလို့ ဒီလို ဒုက္ခတွေ တွေ့ရတာပဲ၊ စွဲလမ်းမှုတွေ၊ ဆာလောင်မှုတွေ မဖြစ်ရပါဘူးလား . . . (ဖြစ်ရပါတယ်ဘုရား)၊ သံဝေဂတွေရပြီး တောသို့ပြန်သွားပြီး အားထုတ်တယ်၊ နောက်မြို့ထဲရွာထဲသို့ အမြဲနေဖို့ရာ မကြွလာတော့ပေ။

“မစွဲမဆာရအောင်ရှုမှတ်ပုံ”

တရားနာပရိတ်သတ်များ၊ ယောဂီများအနေနဲ့တော့ ဒီလိုဆာလောင်မှုတွေ၊ စွဲလမ်းမှုတွေ မဖြစ်ရအောင် ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရုပ်နာမ်ပေါ်ဆဲ၊ ရှုမှတ်ခွဲ၊ မစွဲမဆာပြီ။

ရုပ်နာမ်ပေါ်ဆဲ ရှုမှတ်ခွဲ မစွဲမဆာပြီ ဆိုတဲ့အတိုင်း ပေါ်ဆဲမှာ၊ မြင်ဆဲမှာကတည်းက မရှုမှတ်ရပါဘူးလား... (ရှုမှတ်ရပါတယ်ဘုရား)။

မိဖုရားကြီးအာရုံကို မြင်လိုက်ထဲက မြင်တယ်၊ မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် မြင်ရတဲ့အဆင်းရူပါရုံလည်း တရိပ်ရိပ်ပြောင်းလဲနေတာ၊ မြင်သိစိတ်ကလေးတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပျောက်ပျောက်သွားတာကို မြင်တယ်ဆိုလို့ရှိရင် စွဲမှ စွဲပါတော့မလား... (မစွဲတော့ပါဘုရား)၊ မစွဲတော့ပေ။ မြင်ကာမျှ မတ္တမှာ တည်သွားရင်လည်း မစွဲတော့ပေ၊ မိဖုရားကြီးလား၊ ဘယ်သူလဲ မကွဲပြားတော့ဘူးဆိုလို့ရှိရင် စွဲမှ စွဲပါတော့မလား... (မစွဲတော့ပါဘုရား)၊ မြင်ကာမျှမတ္တမှာ တည်သွားရင် မစွဲတော့ပေ၊ ရုပ်နာမ်က ကွဲနေလို့ရှိရင်လဲ မစွဲတော့ပေ။

ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ရောက်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင်တော့ မြင်တယ်၊ မြင်တယ်လို့ မှတ်လိုက်ရင် မြင်ရတဲ့ အဆင်းရူပါရုံလည်း တရိပ်ရိပ်ပြောင်းလဲနေတာ၊ မြင်သိစိတ်ကလေး တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပျောက်ပျောက်သွားတာ မြင်ရတော့ မစွဲနိုင်တော့ပေဘူး။ မြင်ရတဲ့အဆင်းရူပါရုံလည်းမမြဲခြင်း၊ မြင်သိစိတ်လည်း မမြဲခြင်း... အနိစ္စပါလား။ အနိစ္စမမြဲတာကြီးကို ဘယ်သူကစွဲပါတော့မလဲ... (ဘယ်သူမှမစွဲတော့ပါဘုရား)။ အဲဒီလိုမြင်ဆဲခဏမှာ ရှုမှတ်နိုင်လို့ရှိရင် မစွဲကို မစွဲနိုင်တော့ပေ။ မြင်ဆဲခဏမှာ မရှုမှတ်နိုင်လို့ စွဲလမ်းမှုတွေ ဖြစ်သွားတာ ဖြစ်တယ်။

“ကြံစည်စိုက်မှာမစွဲမဆာရအောင်ရှုမှတ်ပုံ”

ဥယျာဉ်ထဲပြန်ရောက်သွားတဲ့အခါမှာလည်း ဝိပဿနာအခြေခံရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုလို့ရှိရင်၊ မိဖုရားကြီးအပေါ်မှာ စိတ်ကူးကြံစည်မှုတွေ၊ လိုချင်တပ်မက်မှုတွေ ဖြစ်နေတဲ့အခိုက်အတံ့မှာ စိတ်ကူးတယ်၊ ကြံစည်တယ်၊ စိတ်ကူးတယ်၊ ကြံစည်တယ်လို့ မှတ်လိုက်ရင် စိတ်ကူးကြံစည်မှုလေးဟာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပျောက်ပျောက်သွားမှာပါပဲ။

ဝိပဿနာအခြေခံ ရင့်ကျက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုရင်တော့ စိတ်ကူးတယ်၊ ကြံစည်တယ်လို့မှတ်လိုက်ရင်၊ စိတ်ကူးကြံစည်တဲ့စိတ်ကလေးတွေ ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ကြရပါတယ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင်တော့ ကြံစည်တယ် စိတ်ကူးတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် ပေါ်ပြီးတာနဲ့ပျောက်သွား၊ ပေါ်ပြီးတာနဲ့ ပျောက်သွားတဲ့ မမြဲတာကိုမြင်တော့ စွဲလို့ရပါတော့မလား . . . (မရပါဘုရား)။ မရတော့ပေဘူး။ ဘဝိဉာဏ်ရောက်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင်တော့ စိတ်ကူးတယ်၊ ကြံစည်တယ်လို့ မှတ်လိုက်ရင် ပေါ်တာကမထင်ရှားပေဘူး၊ ပျက်ပျက်သွားတာပဲ ထင်ရှားတယ်။ မှတ်စရာအာရုံ စိတ်ကူးကြံစည်မှုလေးပင် ပျက်ပျက်သွားတာ မဟုတ်ပေ၊ မှတ်သိစိတ်ကလေးပါ နောက်က လိုက်လိုက်ပြီးတော့ ပျက်သွားတာကို မြင်တော့ ကြံစည်စိတ်ကူးတဲ့ စိတ်လည်းမမြဲပေ၊ မှတ်သိစိတ်လည်း မမြဲပေဟု သိသွားတယ်။

မမြဲဘူးလို့သိသွားကတည်းက စွဲလို့မှ ရမှရပါ့မလား၊ မစွဲလို့ရှိရင် မဆာလဲ မဆာ၊ မလောင်လည်းမလောင်တော့ပေ၊ ဝိပဿနာအခြေခံရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သိပ်နေရာကျတယ်၊ စိတ်ကူးတယ် ကြံစည်တယ်၊ စိတ်ကူးတယ် ကြံစည်တယ်လို့တောင်မှ မမှတ်နိုင်သေးပေ။ ဝိပဿနာဉာဏ်အင်အားက နည်းနေသေးလို့ မမှတ်နိုင်ဘူးဆိုလို့ရှိရင်တော့ ဘယ်နှယ့်လုပ်ရပါ့မလဲ . . . ကိုယ်ကာယကို ရှုမှတ်ရပါမယ်ဘုရား။

“မုမဆာရအောင်ကိုယ်ကာယဋ္ဌိရုမှတ်ပုံ”

ကိုယ်ကာယကို ရုမှတ်ရမယ်၊ လျောင်းနေတဲ့အခိုက်အတံ့လျောင်းတယ်
လျောင်းတယ်၊ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ လျောင်းတယ်၊ ထိတယ်မှတ်နေ
လိုက်လျှင် အမှတ်ဖြစ်သွားတာနဲ့ ကြံစည်စိတ်ကူးမှုတွေ မရှိတော့ပေ၊ မိဖုရားကြီး
ကို လိုချင်တပ်မက်တဲ့ ကြံစည်စိတ်ကူးမှုတွေ မရှိတော့ပေဘူး၊ ပျောက်သွားတာပဲ
တွေ့ရမည် ဖြစ်ပေတယ်။

ကိုယ်ကာယကတော့ ဘယ်သူမဆို မှတ်နိုင်တာ အသေချာဆုံးပါပဲ၊
ယခုတရားနာပရိတ်သတ်များလည်း ကိုယ်ကာယလောက်တော့ မမှတ်နိုင်
ပါဘူးလား . . . (မှတ်နိုင်ပါတယ်ဘုရား)။ ဘယ်ဟာမှ မမှတ်နိုင်ခဲ့ဘူး၊
မြင်ဆင်ဓာနမှာလည်းမြင်တယ်၊ မြင်တယ်လို့မမှတ်နိုင်ခဲ့ဘူး၊ ကြံစည်စိတ်ကူးမှု
တွေက သိပ်အားကောင်းတော့ ကြံစည်တယ်စိတ်ကူးတယ်လို့ မမှတ်နိုင်သေးဘူး
ဆိုလို့ရှိရင် ကိုယ်ကာယမှာ လျောင်းနေတဲ့အခိုက်အတံ့မှာ လျောင်းတယ်၊
ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိတယ်၊ မှတ်လိုက်၊ အမှတ်ဖြစ်သွားတာနဲ့ ကြံစည်
စိတ်ကူးစွဲလမ်းမှုတွေ မရှိတော့ပေဘူး၊ ပျောက်သွားမည်သာဖြစ်ပေသည်။

ရပ်လျှက်ဆိုလည်း ရပ်တယ် ရပ်တယ်လို့ ရုမှတ်လိုက်၍ အမှတ်ဖြစ်သွား
တာနဲ့ ကြံစည်စိတ်ကူးမှုတွေ မဖြစ်တော့ပေ၊ သွားနေတဲ့အခိုက်အတံ့မှာလည်း
ဘယ်လှမ်းတယ်၊ ညာလှမ်းတယ်၊ ကြွတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ်၊ စသည်ဖြင့်
ရုမှတ်လိုက်လို့ အမှတ်ဖြစ်သွားတာနဲ့ စွဲလမ်းမှုတွေမရှိတော့ပေ။ နေရာမကျ
ပါဘူးလား . . . (နေရာကျပါတယ်ဘုရား)၊ နေရာကျလိုက်တာ။ အဲဒီစွဲလမ်းမှု
တွေ မဖြစ်ရတော့ပါဘူး။

မစွဲလမ်းလို့ မဆာလောင်လို့ရှိရင် အကုသိုလ်တရားတွေကို ပယ်သတ်
နိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့် မိမိတို့အတွက် အကောင်းဆုံး အခြေခံပါပဲ၊ အာရုံ
အမျိုးမျိုးတွေမှာဖြစ်လာ၊ ကိန်းလာတဲ့လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စသည့်

အာရမ္မဏာနုဿယတွေကို ပယ်သတ်နိုင်မယ် ဆိုလို့ရှိရင် နောင်ဘဝတွေ အတွက် ကိန်းလာမည့် သန္တာနာ နုဿယတွေလည်း မဖြစ်တော့ပေ။ သန္တာနာနုဿယတွေ ပယ်သတ်ပြီးသားဖြစ်သွားတဲ့အတွက်ကြောင့် အပါယ်တံခါး ပိတ်၍ နိဗ္ဗာန်တံခါးသို့ ရောက်သွားနိုင်ကြပါတယ်။

ယခုဘဝမှာ အာရမ္မဏာနုဿယကနေပြီးတော့ နောက်နောင်ဘဝ များအတွက် သန္တာနာနုဿယတွေ ဖြစ်သွားတယ်။ ယခုဘဝမှာ ဖြစ်တဲ့ အာရမ္မဏာနုဿယဖြစ်ကြောင်း အာရုံအမျိုးမျိုးတို့ကို မမှတ်နိုင်လို့ရှိရင်၊ အာရုံ အမျိုးမျိုးတို့ကြောင့်ဖြစ်လာ ကိန်းလာတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစသည့် ကိလေသာတွေဟာ နောက်နောင်ဘဝတွေအတွက် အဆိပ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်နဲ့ တူတဲ့ သန္တာနာနုဿယတွေဖြစ်လာပြီး လူတွေ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေ ဒုက္ခဖြစ်ကြ ရတာဖြစ်ပေတယ်။

အခုတရားနာပရိတ်သတ်များ အနေနဲ့ အာရုံအမျိုးမျိုးတို့မှာ ကိန်းလာတဲ့ အာရမ္မဏာ နုဿယကို ပယ်သတ်ဖို့ရာ ဝိပဿနာဉာဏ်က အဆင်လင့်ရှိနေတဲ့ အတွက်ကြောင့်၊ နောင်ဘဝများအတွက် သန္တာနာနုဿယ တွေ မဖြစ်တော့ပေ။ နောင်ဘဝတွေအတွက် အထူးကောင်းဖို့ရာ ချမ်းသာဖို့ရာ မဖြစ်သွားပါဘူးလား . . . (ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား)။

ဘုရားလောင်း ရသေ့ကြီးမှာတော့ ဈာန်သမာပတ်လောက်သာ ရထားလို့ သမထလောက်သာ ပြည့်စုံတဲ့အတွက်ကြောင့်၊ ဝိပဿနာအခြေခံက မရှိတော့ မမှတ်နိုင်ခဲပေ။ ဒါကြောင့် မိဖုရားကြီးရဲ့ အာရုံ၌ဖြစ်တဲ့ အာရမ္မဏာ နုဿယကို မပယ်နိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့် စွဲပြီးတော့ ဆာလောင်မှုတွေ မခံလိုက်ရ ပါဘူးလား . . . (ခံလိုက်ရပါတယ်ဘုရား)။ ဘုရားလောင်းဖြစ်လို့ပဲ၊ သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုရင်၊ ဒုက္ခအကြီးအကျယ် ဖြစ်သွားနိုင်တယ်၊ ဘုရားလောင်းဆိုတော့ အလွန်သံဝေဂဉာဏ်ကြီးမားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တောင်မှ ဒီလိုဖြစ်ရသေးတယ်၊ သာမန် ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုရင်တော့ ဘဝကို ရှုံးသွားမှာပါပဲ။

“ကိုရင်လေး၊ ဈာန်သိပ်မကစားနဲ့၊ ဂန်းမနဲ့ ညားတတ်တယ်” ဟု ဆရာတော်ကြီးက ဩဝါဒပေးတယ်။ တော်တော်ကြာကျတော့ တကယ်ပဲ ဖြစ်သွားတာပဲ။ ကိုရင်ဒုက္ခများလိုက်တာ၊ မကြားဘူးပါဘူးလား... (ကြားဘူး ပါတယ်ဘုရား)။ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေတော့ မရပေဘူး၊ ပျက်စီးကြတယ်။ သမထ လောက်နဲ့တော့ တကယ်အားကိုးလို့မရပေဘူး။ ဒါကြောင့် ယခုတရားနာ ပရိတ်သတ်များ ဝိပဿနာတရားကို အခြေခံကျကျ အားထုတ်နေကြတာ ဖြစ်တယ်။ အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်စရာ ကောင်းပါတယ်။

ဆောင်ပုဒ်လေး ပြန်ဆိုပြီး တရားအဆုံးသတ်ရအောင်။

“စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်၊ အပြင်မထွက်၊ အတွင်းဘက်လည်း၊
ရပ်လျှက်မတည်၊ စွဲမှီလွှတ်ကင်း၊ ဆာလောင်ကင်းအောင်၊
ရှုမှတ်ဆောင်သော်၊ နောက်နောင်ဖြစ်ရေး၊ အိုသေဘေးနှင့်
ဝန်လေးစွာလှ၊ ဒုက္ခခပင်း၊ လုံးဝကင်းသည့်၊ ဝိဘဠုဒ္ဓေ
မိန့်ခွန်းတည်း။”

မိမိတို့ရဲ့စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အပြင်ကိုလည်း မထွက်စေရအောင်၊ အတွင်းမှာလည်း ရပ်တည်မနေရအောင်၊ တစ်စုံတစ်ခုသော စွဲလမ်းဖွယ်ရာ အာရုံတွေကိုလည်း မစွဲလမ်းနေရအောင် ရှုမှတ်ထားနိုင်မယ် ဆိုလို့ရှိရင်၊ တစ်နေ့သောအခါ မိမိ၏ ပါရမီအားလျော်စွာ ဒုက္ခခပင်း လုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာ ရောက်သွားနိုင်တယ်လို့ ဘယ်သူ့ဟောကြားတာပါလဲ... (မြတ်စွာ ဘုရားဟောကြားပါတယ်ဘုရား)။ စိတ်ချလက်ချသာ အားထုတ်ပါ။

မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အပြင်ကိုလည်း မထွက်စေရအောင်၊ အတွင်းမှာလည်း ရပ်တည်မနေရအောင်၊ တစ်စုံတစ်ခုသော စွဲလမ်းဖွယ်ရာ အာရုံတွေမှာ မစွဲလမ်းနေရအောင် ဘာလုပ်နေကြရမလဲ ဆိုတော့ ရှုမှတ်နေကြ ရမယ်။ ရှုမှတ်နေရင်တော့ မစွဲလမ်းနိုင်တော့ပေ၊ ရှုမှတ်မှု အလုပ်ကလေး

တစ်ခုထဲ လုပ်နေတာနဲ့၊ တရားနာပရိတ်သတ်များအတွက် အားလုံးကိစ္စတွေ မပြီးသွားပါဘူးလား . . . (ပြီးသွားပါတယ်ဘုရား)။

ရှုမှတ်မှုတစ်ခုနှင့်ကိစ္စနှစ်ခုပြီးပုံ

ပြီးသွားတာပါပဲ။ စွဲလမ်းပြီးတော့ အပါယ်ငရဲသို့ ကျဖို့ရာကိုလည်း မကျနိုင်တော့ပါဘူး။ အပါယ်သံသရာသို့လည်း မရောက်သွားနိုင်တော့ပေ။ မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ မိမိ၏ပါရမီအားလျော်စွာ ရောက်သွားမှာပါပဲ။ ရှုမှတ်မှုလေးတစ်ခုတည်း ပြုလုပ်လိုက်တာနှင့် ကိစ္စကတော့၊ ဘယ်နှစ်ခုပြီးသွားပါသလဲ . . . (နှစ်ခု၊ နှစ်ခုပြီးသွားပါတယ် ဘုရား)။ မိမိတို့ကို အပါယ်ငရဲသို့ ကျစေတဲ့ စွဲလမ်းမှုတွေကိုလည်း တစ်ဘက် ကလည်းပယ်သတ်ခြင်းကိစ္စလည်း ပြီးသွားတယ်။ မိမိတို့ကို ဒုက္ခခပင်းလုံးဝ ကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေတဲ့ သမာဓိဉာဏ်လေးတွေကိုလည်း တစ်ဘက်က ရင့်ကျက်စေတယ်။ ရင့်ကျက်ခြင်းကိစ္စကိုလည်း ပြီးစေတယ်။ ဤကဲ့သို့ ကိစ္စနှစ်ခု ပြီးသွားပါတယ်။

တစ်ဘက်က အပါယ်သံသရာနှင့် ဝေးဝေးသွားပြီးတော့၊ တစ်ဘက်က နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနှင့် နီးနီးသွားအောင်၊ အမှတ်ကပဲ ပြုလုပ်ပေးနေတာဖြစ်တယ်။ အမှတ်ကပဲ ပို့ပေးနေတာဖြစ်တယ်။ ရှုမှတ်နေရတာ နေရာကျပါဘူးလား . . . (နေရာကျပါတယ်ဘုရား)၊ နေရာကျတယ်။

စွဲလမ်းသောယာမှုဖြစ်ပုံ

အဲဒီလို ရှုမှတ်နေတဲ့အခါ ရှုမှတ်လို့ကောင်းတဲ့အပေါ်မှာ သာယာ ရင်လည်း တရားတွေရပ်သွားတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သတိပေးခဲ့ပါတယ်။ ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။
ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရှုမှတ်ကောင်းဆဲ၊ သာယာစွဲ၊ အထဲရပ်နေသည်။

ရှုမှတ်ကောင်းဆဲမှာ အထူးသတိထားရမယ်၊ ဘယ်မှာလဲဆိုတော့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အနုပိုင်းမှာ၊ ဒုတိယဈာန်နှင့် အလားတူဖြစ်နေလို့၊ အလွန် သာယာနေတတ်တယ်၊ စွဲလမ်းနေတတ်တယ်၊ တရားထူးတရားမြတ်တွေ ရထားပြီလို့တောင် ထင်နေတတ်တယ်။ ပီတိကြောင့် စိတ်တွေ သိပ်ကြည်လင် နေတယ်။ တစ်ခါတစ်လေ သတိလည်း လစ်လစ်သွားတတ်တယ်။ သတိလစ် သွားတာနဲ့ တရားထူး တရားမြတ်တွေ ရပြီလို့ ထင်ရင် စွဲလမ်းနေရင်တော့ နေရာမှ ကျပါမလား . . . (နေရာမကျပါဘူး)။

သမာဓိကြောင့်လည်း သတိတွေလစ်သွားတတ်တယ်၊ တရားထူး တရားမြတ်ရပြီလို့ ထင်နေရင် နေရာမကျပေ၊ ပဿဒ္ဓိကြောင့်လည်း ကိုယ်လဲ ငြိမ်းအေး စိတ်လည်း ငြိမ်းအေးပြီးတော့၊ သတိတွေ လစ်လစ်သွားတတ်တယ်။ အဲဒီလိုလစ်သွားတာကို တရားထူးတရားမြတ်များ ရနေပြီလို့ထင်နေရင် စွဲလမ်း နေရင်တော့ နေရာမကျတော့ပေ။ သာယာစွဲလမ်းမှုထဲ ပါနေပြီ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါလေးတွေကိုလည်း အထူးသတိထားရမယ်။

“သာယာမှုဖြစ်အောင်ရှုမှတ်ပုံ”

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သာယာပယ်ဖြတ်၊ ပေါ်တိုင်းမှတ်၊ မရပ်
တိုးတက်သည်။

သာယာမှုလေးတွေကိုတော့ စိတ်ထဲက ဖြစ်နိုင်သလောက် ဖြတ်ရမယ်။ ပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်းကိုလည်း မှတ်နေလို့ရှိရင်၊ သာယာမှုကိုဖြတ်ပြီးသား ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်သောအခါ ပေါ်တာကိုမှတ်လိုက်လျှင် ပေါ်ပြီးတာနဲ့ပျောက်၊ ပေါ်ပြီးတာနဲ့ပျောက်ပျောက် သွားတော့ သာယာလို့ရပါတော့မလား . . . (မရတော့ပါဘူး)။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်အောင်၊ အမှတ်ကလေးတွေ
 စိပ်စိပ်မှတ်ပေးရတယ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အနည်းမှာ သာယာမှုတွေ၊ စွဲလမ်းမှုတွေ
 ဖြစ်နေလို့ရှိရင် အရင့်ပိုင်းသို့ရောက်အောင် မပြတ်မလပ် ရှုမှတ်ရတယ်။
 ထိုင်မှတ်တဲ့အခါမှာလည်း အထူးကြောင့်ကြစိုက်ပြီးတော့ မှတ်ရတယ်။ စင်္ကြံ
 လျှောက်မှတ်လည်း မပြတ်မလပ် မှတ်ရတယ်။ အထွေထွေအမှတ်များကိုလည်း
 စိပ်နိုင်သမျှ စိပ်လိုက်မယ် ဆိုလို့ရှိရင် သာယာမှုတွေ ပြတ်သွားနိုင်ပါတယ်။
 ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်တဲ့အခါ အလိုလိုပြတ်သွားပါတယ်။

ပေါ်ပြီးတာနဲ့ ပျောက်တာ၊ ဖြစ်ပြီးတာနဲ့ ပျက်သွားတယ်ဆိုတော့၊
 ဖြစ်ပျက်နေတာချည်းကို သာယာနိုင်ပါတော့မလား . . . (မသာယာနိုင်တော့
 ပါဘုရား)။ ပယ်ဖြတ်တယ်ဆိုတာ အမှတ်နဲ့ ပယ်ဖြတ်တာ အကောင်းဆုံးပါပဲ။
 သာယာပယ်ဖြတ်ပုံကို ဟောကြားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံ သွားပါပြီ။ ယခု
 စွဲလျင် ဆာလောင်တာကို ဟောကြားပါတော့မည်။

“စွဲလျင်ဆာလောင်ပုံ”

ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရုပ်နာမ်ကိုပင်၊ ငါကောင်ထင်၊ စွဲလျင်
 ဆာလောင်သည်။

ရုပ်နာမ်ကို ငါလိုထင်နေသည့် နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်တောင် မရောက်
 သေးသည့် ယောဂီအတွက်၊ ဈာန်သမာပတ်လမ်းကလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက်
 စွဲမှု၊ ဆာလောင်မှုတွေ ဖြစ်လာတတ်ကြပါတယ်။ ဈာန်သမာပတ်တွေဖြင့်
 မြေလျှိုး မိုးပျံ့နေပေမယ့် ဝိပဿနာဉာဏ်ကမရှိရင် ဈာန်သမာပတ်မဝင်စားတဲ့
 အချိန်မှာ ရုပ်နာမ်လည်း မကွဲပေ။ ရုပ်နာမ်ကို ငါလို မထင်နေတတ်ပါဘူးလား
 . . . (ထင်နေတတ်ပါတယ်ဘုရား)။

ထင်နေလို့ရှိရင် စွဲလဲစွဲ၊ ဆာလဲဆာ၊ လောင်လဲလောင်တော့မှာပါပဲ။
ဒါကြောင့်မို့လို့ ဝိပဿနာ အခြေခံရအောင် ရုပ်နာမ်ကွဲအောင် ရှုမှတ်တတ်ဖို့
မလိုအပ်ပါဘူးလား . . . (လိုအပ်ပါတယ်ဘုရား)။ မြင်လျှင်မြင်ကမျှ မတ္တမှာ၊
ကြားလျှင် ကြားကမျှမတ္တမှာ၊ နံလျှင်နံကာမျှ မတ္တမှာ၊ စားလျှင် စားကာမျှမတ္တမှာ
ထိလျှင်လဲ ထိကာမျှမတ္တမှာ၊ သိလျှင်လဲသိကာမျှမတ္တမှာ တည်တည်သွားအောင်
အမှတ်ကလေးတွေ မှတ်တတ်လို့ရှိရင် စွဲနိုင်ပါတော့မလား . . . (မစွဲနိုင်တော့ပါ
ဘုရား)။

“မစွဲရအောင်ရှုမှတ်ပုံ”

ငါကောင်လို့ ထင်ပါအုံးမလား . . . (မထင်တော့ပါဘုရား)၊ ဆောင်ပုဒ်
ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရုပ်နာမ်ပေါ်ဆဲ၊ ရှုမှတ်စွဲ၊ မစွဲမဆာပြီ။

ပေါ်ဆဲကလေးမှာ ဖြစ်ခိုက်ကလေးမှာ ရှုရမယ်။ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား
တွေဆိုတာ ဖြစ်ခိုက်ကလေးမှာပဲ ရှိတာဖြစ်တယ်။ ဖြစ်ခိုက် ပစ္စုပ္ပန်တည်တည်
ရှုမှတ်နိုင်မှ တွေ့သိနိုင်တယ်။ နောက်မှ သွားရှုနေရင်တော့ တွေ့သိနိုင်ပါတော့
မလား . . . (မတွေ့သိနိုင်ပါဘုရား)။ နောက်မှ သွားရှုနေရင်တော့ ရုပ်နာမ်
မကွဲတော့ပေ၊ စွဲလမ်းမှုတွေဖြစ်လာမည် ဖြစ်ပေသည်။ သာမန်နှလုံးသွင်းရုံ
နှင့်တော့မရပေ၊ ပေါ်ဆဲကလေးမှာ ရှုနိုင်ရမယ်။ ပစ္စုပ္ပန်တည်အောင်
ရှုနိုင်ရမယ်။

ပေါ်ခိုက်ကလေးမှာ မိအောင်၊ မိအောင် ရှုနိုင်ရမယ်၊ အဲဒါကလဲ
အရေးကြီးပါတယ်။ ဆောင်ပုဒ်ဆိုကြရမယ်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရုပ်နာမ်ပေါ်ဆဲ၊ ရှုမှတ်စွဲ၊ မစွဲမဆာပြီ။

ပေါ်ခိုက်၊ ဖြစ်ခိုက်၊ စားခိုက်၊ နံခိုက်၊ ကြားခိုက်၊ ကြံစည်စိတ်ကူးခိုက်မှာ
ရှုမှတ်နိုင်ရမယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်နိုင်လို့ရှိရင် မစွဲလဲ မစွဲတော့ဘူး။ မဆာလဲ

မဆာတော့ပေ၊ မလောင်လဲ မလောင်တော့ပေ။ သူ့ရဲ့ဉာဏ်စဉ်အားလျော်စွာ ရုပ်နာမ်ကွဲနေလို့ မစွဲမဆာတော့ပေ။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်သွားတဲ့အခါ ဖြစ်ပြီးတာနဲ့ပျက်၊ ဖြစ်ပြီးတာနဲ့ပျက်တာကို မြင်ရလို့ရှိရင်၊ မမြီတာကြီးကို မြင်ရတော့ စွဲပါအုံးမလား . . . (မစွဲတော့ပါဘုရား)၊ မစွဲတော့ပေ။ မမြီတာကြီးကို ဘယ်စွဲမလဲ၊ ဘယ်သူမှ မစွဲတော့ပေ။ မမြီတာကြီးကို စွဲရင်တော့ လူ့ကောင်းဘယ်ဟုတ်တော့မှာလဲ၊ စိတ်မမှန်ဘူးလို့ပြောရမှာပေါ့။ တရားနာပရိတ်သတ်များလို အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မမြီတာကြီးကို စွဲမှစွဲပါတော့မလား . . . (မစွဲပါဘုရား)။

ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ရောက်နေတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ မှတ်လိုက်တာနဲ့ ကုန်ပျက် မှတ်လိုက်တာနဲ့ ကုန်ပျက်ပါပဲ၊ ပေါ်ဆဲခဏမှာ ဘယ်ဟာပဲဖြစ်ဖြစ် မှတ်လိုက်တာနဲ့ ကုန်ပျက်ကုန်ပျက်သွားတာကို ကိုယ်တိုင်ပဲ တွေ့ကြရတယ်။ မှတ်စရာအာရုံတွေသာ ကုန်ပျက်တာမဟုတ်ပေ၊ မှတ်သိစိတ်ပါလိုက်ပြီး ကုန်ပျက်နေတာ မြင်တော့ မှတ်စရာ အာရုံ ရုပ်တရားတွေလဲ မမြဲဘူး၊ မှတ်သိစိတ်လဲ မမြဲဘူး၊ မမြဲဘူးဆိုတာ မြန်မာလို၊ ပါဠိလိုကျတော့ အနိစ္စပါလား၊ ကုန်ပျက်တာတွေက လျင်မြန်အားကြီးတော့ နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ပါလား၊ ဆင်းရဲပါလားဆိုတာ မြန်မာလို ပါဠိလိုကျတော့ ဒုက္ခပါလား၊ ဒီလို ကုန်ပျက်နှိပ်စက်နေတဲ့ ဆင်းရဲတွေကို ဘယ်လိုများ ကာကွယ်လို့ရပါ့မလဲ၊ ဘယ်လိုမှ ကာကွယ်လို့မရပေ၊ သူ့သဘောအတိုင်းသူ ကုန်ပျက်နှိပ်စက် နေတာပဲ၊ ကိုယ်အစိုးမရပါလား၊ ကိုယ်အစိုးမရပါလားဆိုတာ မြန်မာလို ပါဠိလို ကျတော့ အနတ္တပါလား။

အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဉာဏ်အမြင်တွေ ပိုင်သွားလို့ရှိရင် မစွဲလဲ မစွဲတော့ ပေ၊ မဆာလဲ မဆာတော့ပေ၊ မလောင်လဲ မလောင်တော့ပေဘူး၊ နေရာကျ လိုက်တာ၊ ဒုက္ခခပင်း လုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရောက်သွားဖို့ရာ ဖြစ်တယ်။

ဤကဲ့သို့ ယနေ့ယခုအခါ၌ ဥဋ္ဌေသဝိဘင်္ဂသုတ္တန် ဒေသနာတော်လာ မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်ဝိညာဉ်ကို အပြင်ကို မထွက်စေရအောင်၊ အတွင်းမှာလဲ ရပ်တည်ပြီး မနေရအောင်၊ တစ်စုံတစ်ခုသော စွဲလမ်းဖွယ်ရာ အာရုံတွေကိုလဲ မစွဲလမ်းနေရအောင်ဟူသော ဥဋ္ဌေသဝိဘင်္ဂသုတ္တန်ဒေသနာ တရားတော်ကို ရှုမှတ်ပုံနှင့်တကွ နာကြားရသဖြင့် နာကြားရသောအတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံ ပွားများ အားထုတ်နိုင်ကြပြီးလျှင် မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်တဲ့ တရားထူး တရားမြတ်တို့ကို ဒုက္ခခဝင်း လုံးဝကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လွယ်ကူသော အကျင့်ဖြင့် လျှင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင် ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဆရာတော်ဘုရားပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်စုံရပါလို၏ဘုရား . . . ။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓုပါဘုရား။ ။